

PROGRAMUL DE GUVERNARE

IUNIE 2023 – DECEMBRIE 2024

”

O GUVERNARE CU GÂNDUL LA FIECARE ROMÂN

Avem trei obiective majore puse la baza programului de guvernare al noului Executiv: **reducerea inflației pentru a proteja puterea de cumpărare a românilor, recalibrarea financiară a unor sisteme publice vitale precum Educația și Sănătatea, creșterea investițiilor publice și private folosind masiv fondurile europene.**

Inflația galopantă a fost cea mai grea provocare cu care ne-am confruntat. De aceea, reducerea inflației este primul și cel mai important factor care trebuie rezolvat. Și mă refer aici, în primul rând, la **scăderea prețurilor la alimente**, care determină în mod decisiv nivelul de trai al populației și puterea de cumpărare a românilor. Aceasta va fi miza mea majoră, inclusiv prin **alocarea de fonduri pentru stimularea prelucrării și procesării în industria alimentară românească și pentru energie verde în fermele locale.**

Va fi o guvernare a eforturilor susținute pentru a proteja coșul zilnic al populației. Ținta mea este ca românii să simtă o reducere concretă a presiunii pe care inflația a exercitat-o asupra bugetului familiei.

A doua necesitate derivă chiar din semnalul public extrem de puternic tras, în special, de sindicatele din Educație, dar și de cele din Sănătate și alte sectoare sociale. Am înțeles mesajul dascălilor și, de aceea, această guvernare este obligată **să regândească întreg cadrul de bugetare al politicilor sociale**, prioritizând Învățământul ca ancoră de dezvoltare a României. Un mod de salarizare care să arate respectul cuvenit acestei profesii și finanțarea investițiilor în capitalul uman, dar și în

Marcel Ciolacu

Prim-ministru

infrastructura din Educație și Sănătate reprezintă răspunsul așteptat la solicitările legitime ale societății.

A treia prioritate sunt **investițiile**. Vom privilegia sprijinul pentru orice proiect privat **în domenii strategice precum agricultură, energie și transporturi**. În plus, voi accelera ritmul **marilor proiecte publice**, cu finanțare națională, dar mai ales europeană. Trebuie replicat efortul Ministerului Transporturilor, cu un record absolut al sumelor cheltuite în acest an: acesta este modelul de urmat în Educație, Sănătate și în toate celelalte zone publice cu impact major asupra vieții publice.

Aceste trei obiective prioritare ne vor ajuta să creștem veniturile românilor în mod organic, pe baza rezultatelor unei economii solidare și echitabile, capabilă să producă locuri de muncă mai multe și mai bine plătite. Acestea sunt, de fapt, chiar motivele pentru care PSD a intrat la guvernare!

VALORILE ȘI PRINCIPIILE GUVERNĂRII

1. Un program pentru români: sprijin pentru oameni, sprijin pentru crearea de locuri de muncă în economie.
2. Stopăm creșterea prețurilor, stopăm guvernarea pe datorie.
3. Productivism – dezvoltăm producția, investiții și locuri de muncă aici, în România.
4. Reechilibrăm balanța comercială a țării: exporturi cât mai mari, importuri cât mai mici.
5. Asigurăm echilibrul între stimularea economiei și justiția socială prin Solidaritate (consolidarea clasei de mijloc) și Echitate (Nu lăsăm pe nimeni în urmă).
6. Reindustrializăm România prin scheme de ajutor de stat pentru toate companiile ce produc aici, indiferent de acționariat.
7. Luptăm ca românii să nu mai fie „sclavii moderni” ai Europei, cu cele mai mici câștiguri din UE.
8. Refacem plasa de siguranță socială, grav afectată în pandemie, pentru ca povara crizei să nu mai fie lăsată pe umerii celor nevoiași.
9. Vrem să adoptăm salariul minim european, astfel încât să minimizăm riscul de sărăcie în cazul lucrătorilor români.
10. Investim masiv în energie verde pentru facturi ZERO la utilități pentru spitale, școli și grădinițe, ferme agricole, IMM-uri.

PRINCIPALII INDICATORI ECONOMICI ȘI SOCIALI 2023-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
PIB (mld. lei)	1.059	1.187	1.410	1.603 (PSD)	1.779 (PSD)
Deficitul bugetar (% din PIB)	9,54	6,8	5,7	4,4	2,95
Deficitul bugetar structural (% din PIB)	7,7	6,1	5,7	3,8	2,7
Stimuli economici acordați către populație și companii (% din PIB)	1,9	2,2	6	9,8	10,0 (PSD)
Investiții publice guvernamentale (mld. lei)	53,2	59,3	87,2	112,1	126,4 (PSD)
Datorie publică (guvernamentală) (% din PIB)	46,9	48,9	47,2	46,5 (PSD)	46 (PSD)
Necesarul brut de finanțare (% din PIB)	14,1aa	11,1	10,2	10 (PSD)	9,6 (PSD)
Deficit de cont curent (% din PIB)	5,0	7,3	9,4	8,5 (PSD)	7,9 (PSD)
Salariul minim brut (lei)	2.230	2.300	2.550	3.000	3.900 în 2 tranșe (PSD)
Construcții	3.000	3.000	3.000	4.000	4.500 (PSD)
Industria alimentară			3.000	4.000	4.500 (PSD)
Câștig salarial mediu net lunar (lei)	3.217	3.416	3.801	4.398 (PSD)	5.086 (PSD)
Salariați cu normă întreagă (milioane persoane)	5,032	5,094	5,175	5,305 (PSD)	5,488 (PSD)

PIB 2023 (varianta după aplicarea Programului PSD construită pe o creștere reală de 4,2% și un deflator de 9,1%)

PIB 2024 (varianta după aplicarea Programului PSD construită pe o creștere reală de 5,4% și un deflator de 5,3%)

MARILE POLITICI PUBLICE ALE GUVERNĂRII

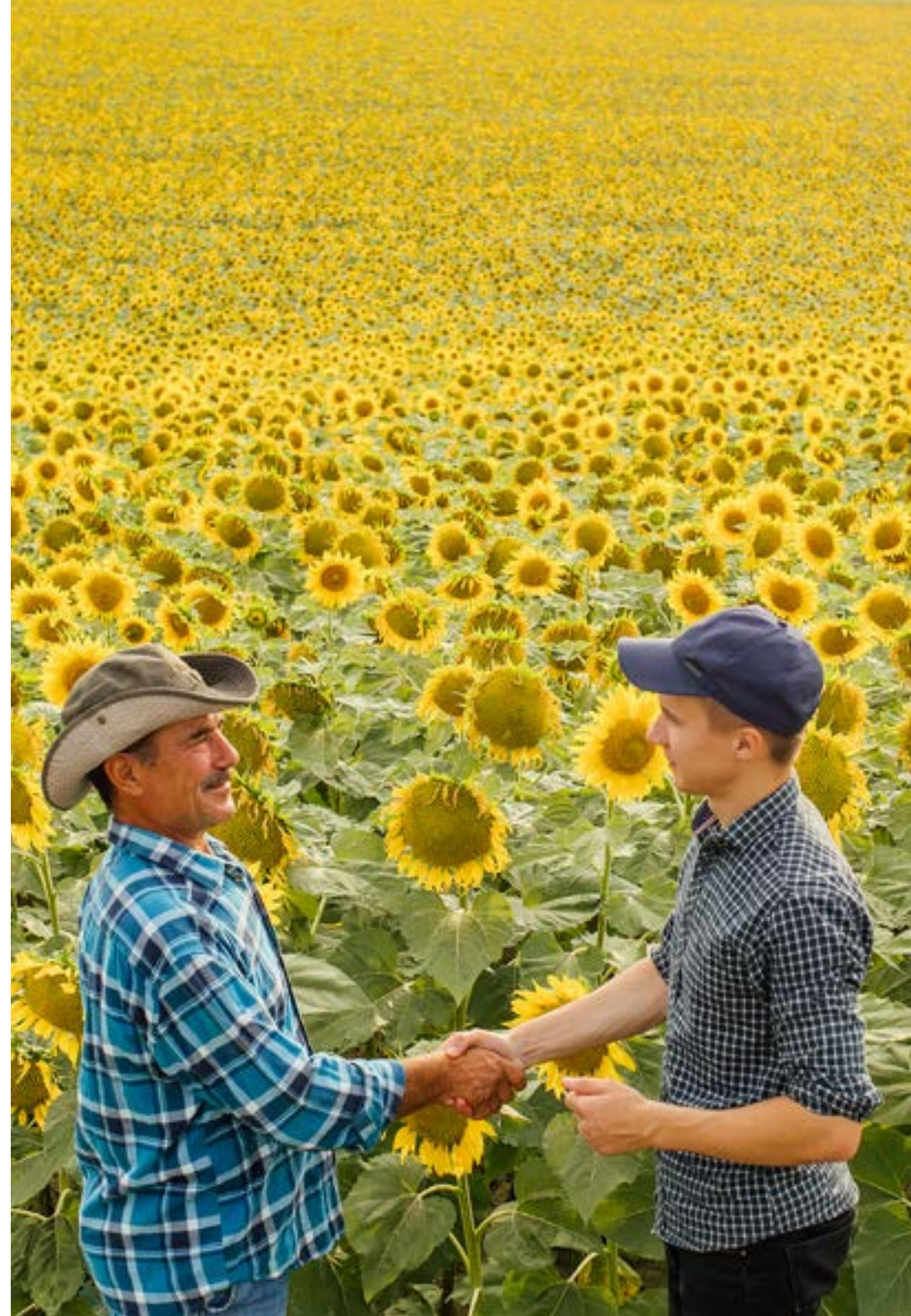
- Productivism. Stimularea producției „Fabricat în România”. Un program masiv de investiții la nivel local, regional și central.
- Reindustrializarea României prin scheme de ajutor de stat și facilități pentru producția autohtonă
- Tranziția către economia inovării. Programe guvernamentale de tip Business Accelerator, pe baza de granturi, pentru industriile competitive / tehnologie ridicată.
- Locuri de muncă și putere de cumpărare sporită pentru români. Cât mai multe locuri de muncă menținute.
- Protejarea nivelului de trai, mai ales pentru persoanele vulnerabile.
- Management macroeconomic sustenabil. Finanțe publice sănătoase. Stoparea guvernării pe datorie. Reducerea dependenței de finanțarea externă.

ȚINTE ECONOMICE DE ATINS PÂNĂ ÎN DECEMBRIE 2024

- Ducem inflația la 8% în primele 6 luni de guvernare.
- Stimuli pentru populație și economie de 10% din PIB, de 5 ori mai mult decât au întors în economie guvernările din 2020 și noiembrie 2021.
- Sprijinim peste 100.000 de companii care produc în România, din care 99% IMM (63.000 doar prin programele derulate de MFP și din FE perioadele 2014-2020 și 2021-2027 și PNRR).
- Dublăm investițiile publice în economie – la 126 miliarde lei în 2024, față de 59 miliarde lei în anul 2021 la preluarea guvernării.
- Ajungem la 82% din media UE la PIB pe locuitor raportat la puterea de cumpărare-standard (în 2022 indicatorul este 77%, conform Eurostat).
- La sfârșitul lui 2024 ne propunem un PIB de 360 miliarde euro, cu 120 miliarde euro (50% în plus) mai mult decât cel din 2021, la preluarea guvernării
- Stopăm guvernarea pe datorie. Ducem datoria în PIB la 46% în 2024 de la 49% la preluarea guvernării în anul 2021.

ȚINTE SOCIALE DE ATINS PÂNĂ ÎN DECEMBRIE 2024

- La 1 ianuarie 2025, niciun salariat cu normă întreagă și cu un copil în întreținere nu va câștiga mai puțin de 500 euro net lunar.
- La 1 ianuarie 2025, niciun tânăr cu vârsta < 26 de ani, angajat cu normă întreagă în România, nu va câștiga mai puțin de 500 euro net lunar.
- La 1 ianuarie 2025, peste 1,5 milioane de contracte individuale de muncă vor fi remunerate cu peste 1.000 euro net.
- La 1 ianuarie 2025, câștigul salarial mediu net în România va depăși 1.000 euro net.
- Reducerea decalajelor regionale cu 15% până la sfârșitul anului 2024.
- Peste 1,2 milioane de români scoși din starea de deprivare materială și socială severă.

DE UNDE BANI? RESURSE DE FINANȚARE ÎN 2023 ȘI 2024

Bugetul de stat – investiții publice de 239 miliarde lei în anii 2023 și 2024 (investiții finanțate din fonduri naționale și din fonduri europene și PNRR).

Accelerarea colectării arieratelor recuperabile (11,5 miliarde lei, adică 33% din valoarea arieratelor rămase de recuperat la 30 septembrie 2022) și reducerea evaziunii fiscale cu 7 miliarde lei.

Fonduri europene în valoare de 10 miliarde lei din sumele deja alocate prin Fondul de Modernizare.

Parteneriate public-privat pentru minimum 5 obiective de investiții majore. Trei miliarde euro (15 miliarde lei) pot fi accesate doar de la fondurile de pensii private din România, pe proiecte PPP fezabile.

Finanțare de la Băncile de Dezvoltare.

Intrări din ISD de 24 miliarde euro (120 miliarde lei) în 2023 și 2024.

1 ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ ȘI DEZVOLTARE REGIONALĂ

STANDARDE DE LOCUIT

Îmbunătățirea standardelor de locuit prin extinderea rețelelor de apă și canal;

SERVICII PUBLICE LOCALE

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate și protecție socială;

REABILITARE ENERGETICĂ

Montarea unor panouri fotovoltaice pe acoperișurile instituțiilor publice, școli, spitale;

TRANSPORT ECOLOGIC

Investiții în infrastructura verde pentru transportul în comun;

LOCUIŢE PENTRU TINERI

Construirea de locuințe pentru tineri, specialiști în sănătate, învățământ și alte categorii socio-profesionale, prin ANL;

MODERNIZARE DRUMURI

Modernizarea și reabilitarea drumurilor județene și locale;

CONSOLIDARE PATRIMONIU

Reabilitarea monumentelor istorice, a unităților de cult și consolidarea patrimoniului cultural;

PASARELE PIETONALE ȘI PARCURI

Restructurarea și regenerarea urbană;

COLECTARE PE FRAȚII ȘI COMPOSTARE

Extinderea infrastructurii de colectare, reciclare și salubritate;
Lumini LED - Implementarea tehnologiilor de iluminat cu led în infrastructura publică.

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Modernizarea și extinderea rețelelor de apă și canal.
2. Modernizarea drumurilor județene și locale și construirea unor noi drumuri, acolo unde este necesar.
3. Modernizarea și construirea de unități de învățământ.
4. Extinderea și modernizarea rețelelor de gaze naturale.
5. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate și protecție socială.
6. Realizarea cadastrului sistematic.
7. Construirea de infrastructură sportivă.
8. Construirea de locuințe pentru tineri, specialiști în sănătate, învățământ și alte categorii socioprofesionale, prin ANL, precum și pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile.
9. Reabilitarea monumentelor istorice, a unităților de cult și consolidarea patrimoniului cultural.
10. Reabilitarea energetică a clădirilor.
11. Elaborarea pachetului legislativ privind descentralizarea, debirocratizarea și simplificarea procedurilor administrative în colaborare cu autoritățile locale

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Extinderea rețelelor de apă și canal.

- **În mediul rural** - Continuarea lucrărilor de extindere a rețelei de canalizare și aducțiunilor de apă potabilă conform Programului Național de Investiții Anghel Saligny și a celor finanțate din fonduri naționale și europene;
- **În mediul urban** - Continuarea lucrărilor de extindere și modernizare a rețelei de canalizare și a infrastructurii de furnizare de apă potabilă, precum și construcția sau modernizarea stațiilor de tratare sau epurare a apei uzate.

Obiectiv 2: Modernizarea și reabilitarea drumurilor județene și locale.

- Finalizarea obiectivelor de investiții care au fost aprobate prin Programul Național de Investiții Anghel Saligny sau finanțate din fonduri naționale și europene;
- Finanțarea drumurilor noi, ținând cont de următoarele condiții:
 - a) drumul să deservească un minimum de 10 case sau să conecteze două localități;
 - b) drumul să nu fie grevat de viitoare lucrări aferente aducțiunilor de apă și canalizare (rural și urban).
- Reabilitarea și modernizarea drumurilor județene ce fac legătura între minim două UAT-uri de minimum 1500 de locuitori (rural și urban);

- Modernizarea drumurilor cu statut de bulevard/străzi de interes local;
- Program pentru construirea de pasaje subterane sau supraterane în intersecțiile aglomerate;
- Program pentru extinderea infrastructurii pistelor de bicicletă.

Obiectiv 3: Modernizarea și construirea de unități de învățământ.

- Înființarea Programului Național pentru construirea, la nivelul fiecărui consorțiu administrativ/zonă metropolitană/ADI, a unui spațiu care să deservească învățământul primar și gimnazial (clasele 1-8), care să întrunească toate condițiile de clădire nZEB și care să conțină săli de clasă, laboratoare, sală de sport și sală de mese (rural);
- Standardizarea la nivel de dotare a unei clase în tot ceea ce privește mobilierul și dotările clasei - proiector, tablă, calculatoare (rural);
- Continuarea programului de construire de creșe (urban);
- Reabilitarea, modernizarea și dotarea grădinițelor. Crearea unui standard legat de mobilier și dotări, aferent fiecărui tip de grădiniță (program scurt sau prelungit);

- Reabilitarea și dotarea conform standardului stabilit (mobilier și dotări tehnice), a școlilor din învățământul primar și gimnazial;
- Construirea și dotarea de corpuri noi de clădiri, care să găzduiască laboratoare de specialitate;
- Construirea de săli de sport standard, aferente școlilor cu profil sportiv și a celor cu numărul minim de elevi prevăzuți în normele specifice;
- Construirea de spații adecvate pentru servit masa, aferente fiecărei școli;
- Reabilitarea și dotarea conform standardelor stabilite (mobilier și dotări tehnice) a tuturor liceelor;
- Reabilitarea și construirea de campusuri pentru învățământ dual, inclusiv crearea sau reabilitarea căminelor aferente liceelor tehnologice, școlilor profesionale și a liceelor teoretice cu profil industrial.

Obiectiv 4: Înființarea, extinderea și modernizarea rețelelor de gaze naturale.

Continuarea alocărilor bugetare suplimentare pentru investiții, pentru asigurarea accesului unităților administrativ-teritoriale la rețele de distribuție.

Obiectiv 5: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate și protecție socială.

- Construirea în cadrul consorțiilor administrative/zonă metropolitană/ADI, de centre medicale care să poată deservi un număr de minimum 5.000 de cetățeni și care vor avea cabinete care să acopere o gamă largă de specialități. Dimensiunile, forma și dotările vor fi standardizate prin norme specifice (rural);
- Înființarea la nivelul fiecărui oraș a unui centru de permanență, care să ofere servicii medicale primare, în vederea descongestionării spitalelor de urgență (urban);
- Înființarea la nivel de municipiu a minim trei centre de permanență, care să ofere servicii medicale primare, în vederea descongestionării spitalelor de urgență (urban);
- Sprijinirea funcționării spitalelor orășenești și redeschiderea acestora acolo unde au fost închise și sunt necesare;
- Construirea de spitale municipale la nivel de municipiu reședință de județ, acolo unde nu există, în funcție de necesitate (urban);
- Modernizarea și extinderea spitalelor județene aflate la nivelul fiecărui județ (urban).

Obiectiv 6: Construirea de infrastructură sportivă.

- Construirea de săli de sport la nivelul fiecărui consorțiu administrativ/zonă metropolitană/ADI. Sălile de sport vor fi standardizate și vor fi proiectate ca săli ce acoperă o gamă largă de sporturi (rural);
- Construirea de baze sportive standardizate care să acopere minimum 4 discipline sportive la nivelul fiecărui oraș de minimum 25.000 de locuitori (urban);
- Construirea sau modernizarea de săli polivalente la nivelul fiecărui municipiu în parte după cum urmează:
 - a) municipii de până în 40.000 locuitori, sală polivalentă de 2000 de locuri;
 - b) municipii de până în 100.000 locuitori, sală polivalentă de 4000 de locuri;
 - c) municipii de până la 250.000 de locuitori, sală polivalentă de 6000 de locuri;
 - d) municipii de peste 250.000 de locuitori, sală polivalentă de 8000 de locuri.
- Construirea sau modernizarea de bazine de înot semi-olimpic, la nivelul fiecărui consorțiu administrativ/zonă metropolitană/ADI sau a fiecărui UAT care acoperă o populație de minimum 20.000 de locuitori (urban);

- Construirea sau modernizarea de bazine olimpice, la nivelul fiecărui municipiu reședință de județ (urban);
- Reabilitarea și dotarea, conform standardului stabilit (mobilier și dotări tehnice), a școlilor primare și gimnaziale (urban);
- Construirea de patinoare sau modernizarea celor existente la nivelul municipiilor reședință de județ, în funcție de nevoi (urban);
- Construirea la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare a unui stadion de minimum 20.000 de locuri (urban);
- Construirea la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare a unui centru olimpic de excelență, care să acopere, fiecare în parte, un număr de minimum 3 discipline olimpice, diferite pentru fiecare centru la nivel regional (urban).

Obiectiv 7: Construirea de locuințe pentru tineri, specialiști în sănătate, învățământ și alte categorii socio-profesionale, prin ANL.

- Construirea de noi ansambluri rezidențiale pentru tinerii specialiști.

Obiectiv 8: Reabilitarea monumentelor istorice, a unităților de cult și consolidarea patrimoniului cultural.

- Construirea de centre culturale la nivelul fiecărui consorțiu administrativ/zonă metropolitană/ADI (rural);
- Punerea în valoare a patrimoniului cultural și istoric (rural);
- Reabilitarea teatrelor (urban);
- Înființarea de săli de teatru/operă/operetă la nivelul fiecărui municipiu de peste 250.000 de locuitori;
- Finanțarea punerii în evidență a monumentelor de artă sau a edificiilor istorice ce țin de identitatea locală sau națională, sau a noilor descoperiri arheologice.

Obiectiv 9: Eficientizarea energetică a clădirilor.

- Inițierea unui program în urma căruia acoperișurile instituțiilor publice să poată fi acoperite de panouri fotovoltaice, în vederea dobândirii independenței energetice pentru fiecare instituție în parte;
- Inițierea unui program pentru condomini (blocuri sau locuințe colective), în urma căruia acoperișurile acestor clădiri să poată fi acoperite cu panouri fotovoltaice, în vederea dobândirii independenței energetice pentru fiecare clădire în parte.

- Fiecare imobil nou construit cu destinație de locuință să prevadă componenta verde (panouri fotovoltaice, iluminat inteligent, locuri de parcare în subteran și spații verzi).

Obiectiv 10: Restructurarea și regenerarea urbană.

- Fonduri pentru pietonalizarea a cât mai multor zone din orașe și municipii;
- Program pentru crearea de pasarele pietonale în zonele aglomerate;
- Program pentru refacerea sau construirea de parcuri în interiorul orașelor sau municipiilor;
- Program pentru construirea de locuri de joacă pentru copii.

Obiectiv 11: Infrastructura de colectare, reciclare și salubritate.

- Dotarea comunelor cu un sistem de colectare pe fracții;
- Stații de compactare;
- Stații de compostare a gunoiului.

Obiectiv 12: Infrastructura de termoficare.

- Construirea de incineratoare care utilizează tehnologie de cogenerare sau trigenerare;
- Modernizarea CET-urilor existente prin trecerea la alimentare cu hidrogen;

- Fonduri pentru transformarea punctelor termice în capacități de producție energie termică și electricitate;
- Fonduri pentru modernizarea sistemului de transport și distribuție agent termic;
- Fonduri pentru racordarea pe orizontală a beneficiarilor de încălzire centralizată;
- Program destinat înființării de rețele de termoficare care utilizează apă termală.

Obiectiv 13: Infrastructura de transport în comun.

- Fonduri pentru realizarea sistemului de transport intrajudețean al elevilor (rural);
- Fonduri necesare pentru înnoirea parcului auto al UAT-urilor (urban);
- Tranziția către un transport ecologic bazat pe mijloace de transport electrice sau cu hidrogen (urban).

Obiectiv 14: Infrastructura de iluminat.

- Asigurarea de fonduri pentru implementarea tehnologiilor de iluminat cu led în infrastructura publică;
- Realizarea sistemelor de telegestiune a întregului sistem de iluminat public.

2

POLITICI FISCAL-BUGETARE

CREȘTERE ECONOMICĂ

Sistem fiscal-bugetar adaptat la evoluția economiei: stimulii economici, granturi, subvenții, scheme de ajutor de stat pentru industriile competitive;

STOP RISIPEI BANULUI PUBLIC

Raționalizarea cheltuielilor nejustificate, iraționale. Prioritizarea proiectelor pentru care se alocă efectiv fonduri la nivel guvernamental și local. Degrevarea presiunii bugetare prin transferul proiectelor de investiții publice eligibile pe finanțarea din fonduri europene;

PROGRAMARE BUGETARĂ BAZATĂ PE PROGRAME ȘI POLITICI PUBLICE

Programare bugetara orientată în principal către investiții;

SIMPLIFICARE ȘI DEBIROCRATIZARE

Accesul facil al populației la plata impozitelor și taxelor. Reducerea sarcinilor administrative la nivelul instituțiilor publice și al contribuabililor, prin simplificarea prevederilor legislative și a obligațiilor de înregistrare și raportare în domeniul TVA;

„e-TREZOR”

Aducerea la zi a platformelor de tehnologia informației care susțin activitatea Trezoreriei Statului;

ADERAREA LA ZONA EURO

Noi Foi de Parcurs adecvate realităților economice și sociale post pandemice;

POLITICA DE CONCURENȚĂ

Impact direct asupra bunăstării consumatorilor dar și asupra competitivității României;

PNRR

Reforma ANAF; modernizarea sistemului vamal; îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară; revizuirea cadrului fiscal;

BID

Crearea și operaționalizarea Băncii de Investiții și Dezvoltare a României;

GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ

Întărirea guvernancei corporative la companiile de stat în vederea îmbunătățirii performanței acestora; asigurarea egalității de gen în funcțiile de conducere;

MODERNIZAREA BUGETULUI DE STAT

Simplificarea arhitecturii bugetului, astfel încât să conducă la optimizarea și eficiența politicilor propuse;

FISCALITATE

Îmbunătățirea colectării veniturilor prin simplificarea regulilor, debirocratizare și implementarea unui sistem fiscal mai simplu și eficient;

PARTENERIAT PUBLIC-PRIVAT

Dezvoltarea de politici și mecanisme de finanțare pentru implementarea parteneriatelor public-privat cu partajarea adecvată a costurilor și riscului

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Consolidarea sustenabilității finanțelor publice;
2. Reducerea decalajelor față de economiile statelor din Europa de Vest;
3. Stimularea economică;
4. Investiții strategice în infrastructură, educație, sănătate, inovare;
5. Digitalizarea și simplificarea interacțiunii dintre instituțiile subordonate Ministerului Finanțelor și contribuabili, prin continuarea și extinderea proiectelor de debirocratizare la toate nivelurile.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Reforma finanțelor publice și a companiilor cu capital de stat. Sistemul fiscal-bugetar va fi adaptat la evoluția economiei, astfel încât să faciliteze creșterea economică, prin:

- Creșterea sustenabilității finanțelor publice, cu accent pe colectarea veniturilor, diminuarea evaziunii fiscale și eliminarea risipei bugetare, creșterea transparenței bugetare și eficientizarea cheltuielilor publice;
- Asanarea economiei reale și crearea condițiilor pentru consolidarea agenților economici performanți;
- Mărirea flexibilității și eficienței bugetului prin perfecționarea întregului proces bugetar;
- Întărirea responsabilității fiscal-bugetare prin rescrierea legilor privind finanțele publice și responsabilitatea fiscal-bugetară;
- Ținerea sub control și reducerea deficitului bugetar pe termen mediu, contribuind, în acest fel, la scăderea inflației, a ratei dobânzilor, a deficitului comercial și de cont curent al balanței de plăți, precum și la stabilitatea cursului valutar al leului;
- Implementarea accelerată a bugetării pe programe pe bază de indicatori de rezultat la toate nivelurile administrației publice centrale și locale, care să permită transparența

deplină a cheltuielilor publice, îmbunătățirea clarității și coerenței procesului de bugetare, prioritizarea politicilor sectoriale și adecvarea resurselor mobilizate la nivelul calității serviciilor publice oferite, creșterea responsabilității și a eficienței utilizării fondurilor publice prin asigurarea unei competiții reale între proiectele propuse spre finanțare și susținerea performanței;

- Consolidarea schemelor de ajutor de stat și a stimulentele pentru domeniile prioritare, afectate negativ de migrația forței de muncă cu o calificare superioară, prin susținerea parcurilor tehnologice și industriale, dar și prin stimularea înființării de parteneriate cercetare-învățământ și mediul de afaceri. Dezvoltarea de politici și mecanisme de finanțare pentru implementarea parteneriatelor public-privat, cu partajarea adecvată a costurilor și riscului;
- Revizuirea/clarificarea rolurilor fondurilor de garantare și contragarantare cu capital de stat, urmărind maximizarea eficienței și eficacității utilizării fondurilor publice, în paralel cu injectarea de capital în economie, îndeosebi în sfera IMM-urilor;
- Susținerea revenirii creditării, în special către sectorul companiilor nefinanciare, prin continuarea programelor de garanții guvernamentale în sectoarele economice prioritare;
- Identificarea surselor și a mecanismelor de finanțare a unor noi măsuri de politici sociale (stoparea declinului demografic, sprijinirea familiilor, stimularea natalității etc.).

Obiectiv 2: Creșterea eficienței finanțelor publice și îmbunătățirea perspectivelor de atingere a obiectivelor bugetare pe termen mediu prin:

- Evaluarea cadrului legislativ și instituțional actual al transferurilor financiare dintre bugetul de stat și bugetele locale: sistemul de echilibrare, sume defalcate cu destinație specifică, subvenții din bugetele unor instituții din administrația publică centrală; începerea utilizării masivelor de date existente la Ministerul Finanțelor folosind inteligența artificială în evaluarea eficienței scenariilor;
- Crearea infrastructurii de date statistice și introducerea instrumentelor de inteligență artificială pentru analiza impactului transferurilor financiare asupra bugetelor locale și serviciilor publice locale;
- Reformarea sistemului transferurilor financiare dintre bugetul de stat și bugetele locale, inclusiv analize de impact și propuneri de modificări legislative;
- Aducerea la zi a platformelor de tehnologia informației care susțin activitatea Trezoreriei Statului, contabilitatea publică;
- Introducerea de servicii noi, moderne de tip Internet Banking și Mobile Banking, ce vor fi livrate de noul sistem informatic al Trezoreriei Statului, contabilității publice.

Obiectiv 3: Modernizarea bugetului prin:

- Simplificarea arhitecturii bugetului, care va fi bazat pe indicatori de performanță prin introducerea unui sistem clar de evaluare a politicilor publice, care să ofere în timp un raport calitate/preț care să conducă la optimizarea eficienței și eficacității politicilor propuse;
- Sprijinirea financiară a activităților generatoare de externalizări pozitive (cercetarea, dezvoltarea, eficiența energetică);
- Maximizarea coerenței între politicile de bază ale guvernului și sistemele de planificare bugetară. Se va pune accentul pe bugetarea performanței care să ofere un cadru bugetar adecvat pentru dezvoltarea planurilor strategice sectoriale;
- Un sistem de planificare și programare care să ofere o perspectivă strategică cuprinzătoare, națională, pe termen lung. Un set mai clar de obiective și priorități ale politicii sectoriale și un mod de stabilire a nevoilor bugetare corespunzătoare, care să ducă la alocarea resurselor disponibile către domeniile cheie, care să facă distincție între cheltuielile discreționare și nediscreționare și între investițiile și cheltuielile curente pe termen mediu, susținut de indicatori de rezultat sau de indicatori fiabili;
- Aducerea la zi, pe principiile planificării strategice și bugetării orientate pe programe, a sistemului informatic pentru elaborarea bugetului.

Obiectiv 4: Întărirea guvernanței corporative la companiile de stat în vederea îmbunătățirii performanței acestora prin:

- Îmbunătățirea performanței companiilor de stat prin aplicarea prevederilor Legii nr. 111/2016 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice;
- Dezvoltarea ghidului privind aplicarea legislației guvernantei corporative a întreprinderilor publice, prin preluarea celor mai bune practici la nivel european, în vederea aderării României la Ghidul OECD privind Guvernanta Corporativă a Întreprinderilor de Stat.

Obiectiv 5: Revizuirea cadrului legislativ și instituțional actual al transferurilor financiare dintre bugetul de stat și bugetele locale în ceea ce privește sistemul de echilibrare, sume defalcate cu destinație specifică, subvenții din bugetele unor instituții din administrația publică centrală, în baza următoarelor principii:

- Să nu se creeze obligații în sarcina bugetelor locale fără sursă de finanțare predictibilă și acoperitoare pentru nevoi;
- La fundamentarea necesarului de finanțare, acolo unde sunt aprobate standarde de cost (unități de asistență socio-medicală, cămine pentru vârstnici, centre pentru persoane

cu handicap etc.), sumele să fie în concordanță cu numărul de beneficiari;

- Creșterea competitivității agenților economici prin îmbunătățirea cadrului în care aceștia operează, prin reforme structurale ample și susținute, care să stimuleze competitivitatea economiei românești și să accelereze convergența reală a României cu economiile dezvoltate din Uniunea Europeană.

Obiectiv 6: Responsabilitate în angajarea datoriei publice prin:

- Realizarea graduală a consolidării fiscale prin măsuri care să permită atingerea țintei de deficit bugetar prevăzută de regulamentele europene până la sfârșitul anului 2024;
- Pe termen mediu, datoria publică să nu depășească pragul de 60% din PIB (indicator de convergență nominală pentru trecerea la euro);
- Ministerul Finanțelor va avea în vedere o finanțare netă relativ echilibrată din surse interne și externe. Se vor asigura finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice preponderent în monedă națională, pentru a continua procesul de dezvoltare a pieței interne, în paralel cu accesarea piețelor externe de capital, în vederea asigurării unor surse robuste de finanțare. Se va păstra caracterul specific al accesării de împrumuturi de pe piețele financiare

internaționale, în alte valute decât moneda europeană, în condițiile obținerii unui raport cost/risc avantajos pentru statul român, diversificării bazei de investitori și utilizării instrumentelor financiare derivate (swap valutar);

- În implementarea planului de finanțare, se va avea în vedere introducerea emisiunilor de obligațiuni verzi, în funcție de finalizarea Cadrului general pentru obligațiuni verzi la nivel suveran, prin eforturi coordonate la nivelul ministerelor de linie și identificarea cheltuielilor/proiectelor care vor face obiectul finanțării prin aceste obligațiuni.

Obiectiv 7: Utilizarea Parteneriatului Public-Privat ca mecanism alternativ de finanțare. Măsuri care să asigure un cadru prielnic implementării de proiecte în regim de PPP:

- Aprobarea la nivelul Guvernului a unei strategii la nivel național pentru implementarea de proiecte prioritare în regim PPP;
- Clarificarea cadrului instituțional, cu preluarea, de către Ministerul Finanțelor, a competenței de reglementare a domeniului PPP;
- Amendarea cadrului legal aplicabil pentru clarificarea/remediarea unor aspecte care la acest moment sunt

necorelate cu buna practică internațională și care nu asigură premisele unei bune pregătiri a proiectelor de PPP;

- Configurarea unui proces de control al calității asupra ciclului de viață al proiectului, care să fie operaționalizat la nivelul Ministerului Finanțelor și la ministerele de linie (domeniile transporturi, sănătate, justiție, educație etc.), pentru a spori capacitatea de a pregăti, atribui și gestiona cu succes proiecte PPP, acest proces urmând să fie proiectat special pentru a funcționa în contextul pieței din România;
- Aderarea României la Principiile pentru guvernanta publică a parteneriatelor public-private ale Organizației pentru cooperare și dezvoltare economică (OECD) și operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare a României până la finalul anului 2023.

Obiectiv 8: Reevaluarea sistemului fiscal.

- Îmbunătățirea colectării veniturilor, prin: simplificarea regulilor și debirocratizare, pentru a facilita conformarea voluntară și administrarea fiscală și prin implementarea unui sistem fiscal mai corect, mai eficient, mai simplu și mai transparent, ce va sprijini activitățile economice;
- Un program de stopare a risipei banului public, printr-o abordare bugetară pe programe și politici publice;

programarea bugetară orientată în principal pe investiții; reducerea risipei banului public prin raționalizarea cheltuielilor nejustificate, iraționale, neeconomice; prioritizarea proiectelor pentru care se alocă efectiv fonduri la nivel guvernamental și local; degrevarea presiunii bugetare prin trecerea proiectelor de investiții publice eligibile pe finanțarea din fonduri europene;

- Un program privind accesul facil al populației la plata impozitelor și taxelor prin simplificare și debirocratizare; reducerea sarcinilor administrative la nivelul instituțiilor publice și al contribuabililor, prin simplificarea prevederilor legislative și a obligațiilor de înregistrare și raportare în domeniul TVA;
- Implementarea unui sistem obligatoriu de facturare electronică care să asigure creșterea eficienței și eficacității în colectarea impozitelor și taxelor;
- Includerea pe costurile de producție ale firmelor numai a cheltuielilor legate strict de desfășurarea activității economice generatoare directe de venituri a acestora, conform practicilor din țările dezvoltate europene. Ca efect, vor scădea costurile de producție, prin eliminarea cheltuielilor subiective ale acționarilor și administratorilor, înregistrate, în prezent, în contabilitatea firmelor și, astfel, va crește baza de impozitare;

- Transpunerea prevederilor Inițiativei la nivel global privind evitarea erodării bazei impozabile și a transferului profiturilor, ceea ce va reduce substanțial evaziunea fiscală;
 - Acordarea restituirilor de TVA și a altor creanțe ale firmelor în raport cu bugetul, numai după compensarea, potrivit prevederilor actuale ale Codului fiscal, cu obligațiile aceluiași agenți economici către buget;
 - Dezvoltarea și consolidarea compartimentului din cadrul ANAF care verifică prețurile de transfer în scopul reducerii substanțiale a acestei practici de evaziune fiscală;
 - Orientarea verificărilor, în mod prioritar, către firmele cu cel mai ridicat risc fiscal (cele implicate în evitarea sau evaziunea în plata taxelor);
 - Creșterea colectării veniturilor din accize, TVA și taxe vamale, prin monitorizarea importurilor mărfurilor cu risc fiscal ridicat și modernizarea punctelor de trecere a frontierei, în scopul diminuării evaziunii cu mărfurile de contrabandă; eficientizarea controlului antifraudă în domeniul comerțului electronic;
 - Revizuirea distorsiunilor și lacunelor din legislația fiscală, asigurându-se corectitudinea și echitatea în sistem pe principiul neutralității taxării;
 - Maximizarea randamentelor economice în companiile cu capital de stat prin asigurarea unui management profesionist independent de ministerele coordonatoare, separarea între funcțiile de reglementare și cele operaționale; implementarea generalizată a contractelor de performanță în instituțiile publice și companiile de stat;
 - Consolidarea statutului de piață emergentă a Bursei de Valori București și dezvoltarea acesteia prin: sprijinirea activă a listării de noi companii, stimularea pieței obligațiunilor inclusiv prin facilități fiscale, pentru creșterea transparenței, accesului la finanțare și performanțelor guvernantei corporative, simultan cu deschiderea unor noi oportunități de investiții și economisire pentru populație;
 - Menținerea capitalizării adecvate a băncilor de stat pentru îmbunătățirea transparenței și guvernantei corporative a băncilor de stat;
 - Reducerea TVA pentru deșeurile colectate selectiv.
- Obiectiv 9: Aderarea la zona euro.**
- Adoptarea monedei euro prin actualizarea documentelor strategice fundamentate și agreate în anul 2019 de toate instituțiile implicate — Planul național de adoptare a monedei euro și Raportul de fundamentare a acestui plan — conform unei noi Foi de parcurs adecvate realităților economice și sociale post pandemice;
 - Creșterea convergenței reale cu economiile europene prin atingerea unui PIB pe locuitor la paritatea de cumpărare

standard de minimum 80% din media UE 27, la orizontul anului 2024.

Obiectiv 10: Sustenabilitatea economică, protejarea și stimularea concurenței.

- Creșterea productivității cu impact direct asupra bunăstării consumatorilor, dar și asupra competitivității României;
- Îmbunătățirea calității mediului de afaceri pentru buna funcționare a economiei, pentru atragerea/stimularea investițiilor și, implicit, pentru generarea unui nivel ridicat al competitivității economiei naționale.

Obiectiv 11: Ajutoare de stat pentru redresarea economică.

- Plafonul total al garanțiilor care pot fi acordate în cadrul schemei de ajutor de stat pe perioada de valabilitate, respectiv până la data de 31 decembrie 2023, este de 20.250.000.000 de lei, echivalentul în lei a aproximativ 4.082.661.290 de euro;
- Bugetul schemei de ajutor de stat pentru ajutorul de stat sub formă de grant este de maximum 2.881,679 de mil. lei, echivalentul în lei a aproximativ 580,984 de mil. euro, și se implementează numai în limita fondurilor anuale aprobate cu această destinație în bugetul Ministerului Finanțelor - Acțiuni generale. În baza acestei scheme, până în luna martie 2023 s-au plătit granturi în valoare totală de 188,994 mil. lei;

- Cadrul temporar prelungit și extins. Având în vedere prelungirea efectelor negative asupra economiei românești generate de conflictul armat din Ucraina, Guvernul României va susține în continuare, în cadrul consultărilor care se vor desfășura la nivelul Uniunii Europene, prelungirea aplicabilității Cadrului de criză pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei. Astfel, vor fi create premisele continuării aplicabilității Programului IMM Invest Plus și după 31 decembrie 2023. Acest program va funcționa în paralel cu scheme de ajutor de stat destinate finanțării proiectelor de investiții realizate de IMM-uri și întreprinderi mari.

Obiectiv 12: Asigurarea concurenței corecte.

- Implementarea reglementărilor la nivelul legislației comunitare în sensul sancționării efectelor generate de abuzurile venite din partea unor companii care, deși nu sunt dominante, dețin o putere superioară de negociere față de partenerii lor comerciali, în anumite sectoare, și extinderea reglementărilor specifice la nivelul tuturor sectoarelor. Aceste reglementări sunt orientate spre combaterea unor practici care deviază considerabil de la buna conduită comercială, care contravin bunei credințe și corectitudinii, și care sunt impuse unilateral de un partener comercial altuia;
- Intensificarea concurenței în sectoare cheie ale economiei naționale prin demersuri publice aliniate principiilor de

concurență, eliminarea unor blocaje/ineficiențe aflate în calea manifestării concurenței și pregătirea pentru tranziția digitală.

Obiectiv 13: Modernizarea, digitalizarea și reforma ANAF.

- Creșterea bazei de colectare și prevenirea evaziunii fiscale;
- Aducerea la zi a sistemului informatic pentru administrarea colectării impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale de la persoanele juridice;
- Aducerea la zi a tehnologiilor pentru administrarea depozitelor de date din sistemele operaționale interne și adăugarea de module pentru colectarea de date din surse deschise în formă text, voce și imagine;
- Extinderea serviciilor oferite cetățenilor și companiilor bazate pe noile depozite de date;
- Extinderea serviciilor oferite compartimentelor de control, inspecție etc., prin integrare și analiză, bazate pe noile depozite de date;
- Introducerea de instrumente de inteligență artificială care utilizează datele de administrare fiscală, rezultatele activităților de control, date culese din surse deschise și date culese de la alte instituții publice;
- Aducerea la zi, din punct de vedere tehnologic, a portalului Internet al ANAF și instituțiilor subordonate și extinderea unor servicii pentru contribuabili prin acest portal;
- Asigurarea funcționării, continuității și disponibilității sistemului integrat vamal, ceea ce înseamnă operaționalizarea conceptului de vamă electronică până la sfârșitul anului 2023;
- Aducerea la zi a platformelor și serviciilor de management a documentelor electronice, inclusiv a serviciilor de arhivă electronică a Ministerului Finanțelor și instituțiilor subordonate;
- Dezvoltarea unui proiect pentru asigurarea serviciilor fiscale eficiente pentru administrație și cetățeni;
- Aducerea la zi a platformelor informatice centrale, omogenizarea tehnologiilor și extinderea capacității și ameliorarea fiabilității;
- Crearea unei relații de parteneriat cu contribuabilii pentru serviciile prestate, prin:
 - **Extinderea și adăugarea de noi servicii simple și accesibile pentru contribuabilii persoane fizice;**
 - **Adăugarea de noi servicii și dezvoltarea de interfețe mașină-mașină pentru eliminarea intervenției umane în schimburile de date cu contribuabilii persoane juridice;**
 - **Simplificarea procedurilor de administrare fiscală pentru susținerea conformării voluntare la declararea obligațiilor fiscale prin evaluarea permanentă a calității serviciilor fiscale din perspectiva contribuabililor și acordarea de asistență**

- **din inițiativa organelor fiscale pe teme ce decurg din analiza solicitărilor de asistență formulate de contribuabili și a constatărilor organelor de control din cadrul ANAF;**
- **Sprijinirea conformării voluntare la plata obligațiilor fiscale prin:**
 - Acordarea de facilități fiscale la plata obligațiilor fiscale pentru bunii plătitori;
 - Mediatizarea celor mai buni plătitori de impozite și taxe prin elaborarea „listei albe” ce cuprinde contribuabili care și-au declarat și achitat la scadență obligațiile fiscale de plată;
 - Transformarea executării silită în proces investigativ;
 - Extinderea mecanismului de aprobare a rambursării TVA cu control ulterior, cu o durată maximă de 30 de zile la plată, ce vizează reducerea semnificativă a perioadei de soluționare a deconturilor cu sume negative de TVA cu opțiune la rambursare, scopul fiind de introducere rapidă a sumelor în circuitul economic;
 - Asigurarea unui tratament fiscal diferențiat în funcție de comportamentul fiscal al contribuabililor și aplicarea graduală a unor măsuri specifice de către organele fiscale;
 - Notificarea contribuabililor cu privire la posibilele neregularități care ar putea conduce la stabilirea de diferențe de impozite și taxe;
 - Medierea;
 - Controlul inopinat;
 - Inspecția fiscală parțială;
 - Inspecția fiscală generală.
- Transformarea ANAF într-o instituție performantă și inteligentă cu soluții digitale integrate, care utilizează la maximum datele și informațiile disponibile, prin:
 - **Introducerea de soluții tehnologice având drept scop creșterea valorii adăugate a muncii angajaților, mai ales în zona de analiză, sinteză și raportare;**
 - **Informatizarea activităților de back-office;**
 - **Extinderea funcționalității și a accesului mult mai facil la Spațiul Privat Virtual, ce are ca obiectiv optimizarea și simplificarea serviciilor aferente obligațiilor fiscale și nefiscale și plății taxelor;**
 - **Implementarea procedurilor de vămuire simplificată prin introducerea conceptului de vamă electronică;**
 - **Dotarea punctelor vamale de la granița UE cu echipamente de control nondistructiv;**
 - **Dezvoltarea proiectelor pentru stimularea conformării voluntare pentru marii contribuabili și persoanele fizice;**
 - **Dezvoltarea proiectului privind infrastructura vamală ce vizează reabilitarea și modernizarea punctelor vamale de la granița externă a Uniunii Europene;**
 - **Extinderea implementării procedurilor vamale simplificate în vederea alinierii la media europeană de utilizare într-un procent de 65%;**
 - **Accelerarea gradului de absorbție a fondurilor europene.**
- Prevenirea și combaterea fraudei fiscale, ANAF devenind o instituție ce vine în sprijinul conformării contribuabililor și al menținerii unui mediu economic echitabil și descurajarea concurenței neloiale, prin:

- Dezvoltarea de proiecte-pilot de conformare voluntară pe sectoarele și categoriile de risc, bazate pe inteligența artificială;
- Combaterea eficientă a comportamentelor neconforme și a fraudei fiscale prin demararea acțiunilor complexe, țintite, la contribuabilii cu risc fiscal ridicat;
- Utilizarea unui nou model de estimare a decalajului fiscal privind TVA, dezvoltat pe sectoarele economice de activitate, de tip TOP-DOWN, pentru a asigura realizarea de acțiuni concentrate de prevenire și combatere a evaziunii în aceste sectoare.
- Eficientizarea și transparentizarea instituției, transformarea ANAF într-o instituție solidă, modernă și de încredere, prin:
 - Dematerializarea fluxurilor de activitate curentă și tranziția spre un mediu de lucru predominant digital, care să includă corespondența electronică și întărirea mecanismelor de trasabilitate, audit și asigurarea integrității;
 - Consolidarea colaborării și comunicării cu alte administrații fiscale, precum și cu organisme internaționale, pe ariile de interes și prioritățile comune existente la nivel internațional;
 - Implementarea unei politici de resurse umane axată pe dezvoltarea competențelor angajaților, prin participarea la cursuri de pregătire profesională și în activitățile Centrului de Excelență în Tehnologie al Ministerului Finanțelor;
 - Administrarea tuturor persoanelor fizice nerezidente la nivelul administrației fiscale pentru contribuabili nerezidenți;
 - Redefinirea poștelor de contribuabili, ca urmare a reevaluării criteriilor de apreciere a riscurilor de neconformare;
 - Automatizarea procesului decizional în interiorul agenției în scopul debirocratizării;
- Optimizarea procesului de alocare și utilizare a resurselor în concordanță cu prioritățile strategice ale agenției;
- Consolidarea mecanismului consultativ de colaborare cu mediul de afaceri și contribuabili pentru transparentizare și creșterea conformării fiscale;
- Elaborarea de propuneri de ameliorare a procedurilor și normelor fiscale prin utilizarea de instrumente de inteligență artificială care folosesc datele rezultate din administrarea fiscală, control și inspecție fiscală, asistența contribuabililor, contestații și soluțiile instanțelor de judecată.
- Planul Național de Redresare și Reziliență – digitalizarea ANAF prin:
 - Intrarea în vigoare a cadrului legal aplicabil care definește criteriile de risc pentru clasificarea contribuabililor. Cadrul legal va fi aprobat printr-un ordin al președintelui ANAF;
 - Intrarea în vigoare a cadrului legal modificat incident domeniului de activitate al structurilor de control fiscal;
 - Operaționalizarea/aprobarea planului de acțiune comun între Agenția Națională de Administrare Fiscală și Inspecția Muncii pentru a preveni și a limita fenomenul evaziunii privind munca la gri/negru;
 - Creșterea ponderii veniturilor colectate de administrația fiscală cu cel puțin 2,5 puncte procentuale din PIB;
 - Reducerea decalajului de TVA cu 5 puncte procentuale;
 - Modernizarea sistemului vamal și implementarea vămii electronice;
 - Intrarea în vigoare a modificărilor la cadrul legal existent pentru îmbunătățirea funcționării Administrației Vamale;
 - Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară;

- Intrarea în vigoare a cadrului de reglementare modificat pentru a asigura planificarea bugetară multianuală pentru proiectele de investiții publice semnificative și realizarea unei evaluări expost făcute de Consiliul fiscal;
- Finalizarea analizei cheltuielilor în domeniul sănătății și domeniul educației;
- Adoptarea unei strategii multianuale și a unui calendar pentru realizarea unei analize de cheltuieli sistematice în toate sectoarele;
- Proiectul de buget pe anul 2024 va include recomandările analizei cheltuielilor (din domeniul sănătății și al educației);
- Intrarea în vigoare a legii pentru însărcinarea Consiliului fiscal cu realizarea unei evaluări periodice a impactului analizei cheltuielilor și pregătirea unui raport de implementare;
- Revizuirea cadrului fiscal;
- Analiza sistemului de impozitare din România în vederea elaborării de recomandări pentru a asigura că sistemul de impozitare contribuie la promovarea și păstrarea unei creșteri economice sustenabile;
- Intrarea în vigoare a modificărilor aduse Codului fiscal prin care se reduce gradual aria de aplicabilitate a regimului special de taxare pentru microîntreprinderi;
- Intrarea în vigoare a unor stimulente fiscale, cu scopul de a simplifica sistemul de impozitare pentru a fi mai eficient, transparent, echitabil până în 2024 — legislație pentru extinderea taxării verzi/ecologice;
- Crearea și operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare.

3 INFRASTRUCTURĂ ȘI TRANSPORT

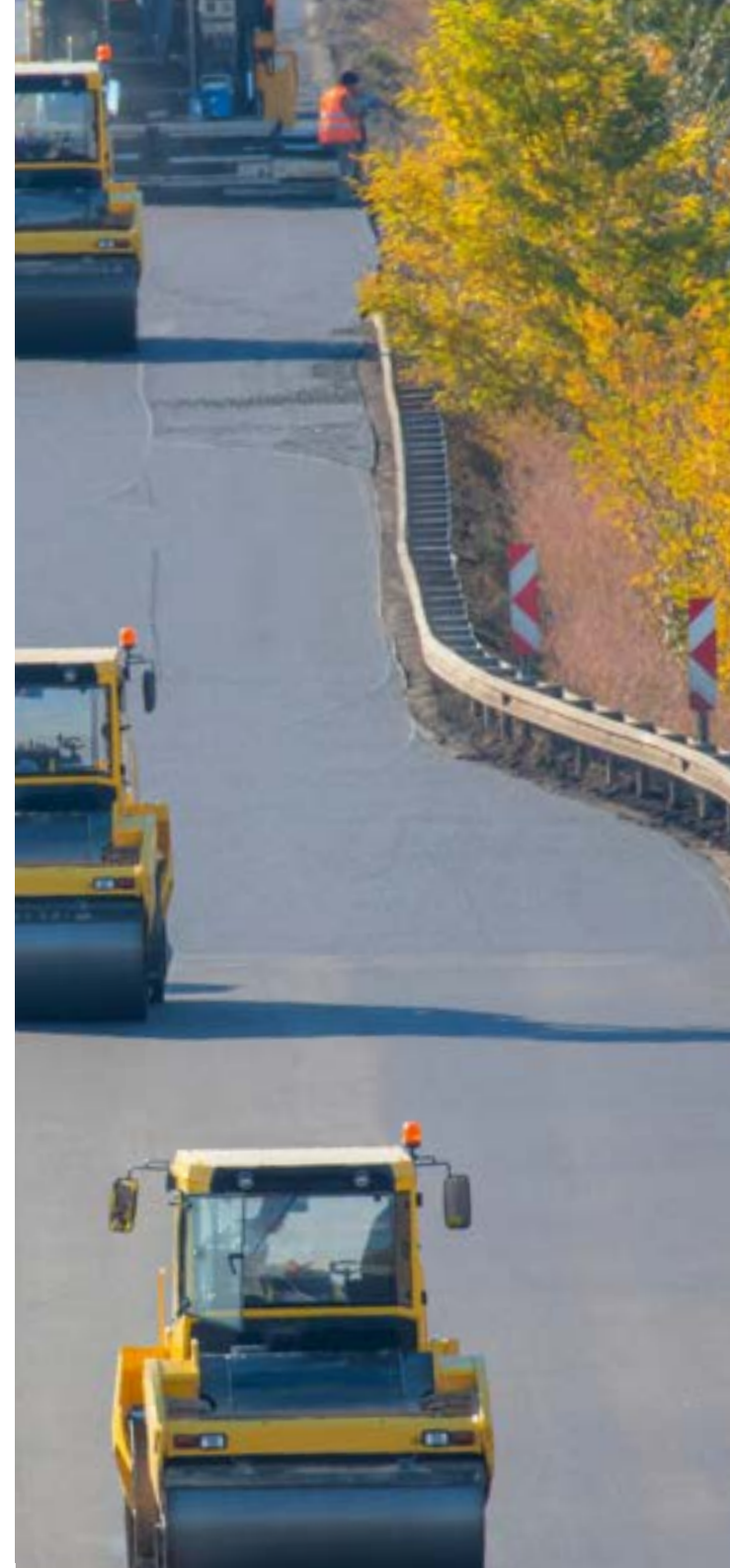
TRANSPORT RUTIER

Dezvoltarea infrastructurii de transport rutier de mare viteză cu 30%, prin implementarea proiectelor de autostrăzi și drumuri expres aflate în diferite faze de execuție:

- Pod Brăila; Autostrada A0 Sud - Vidra – Bragadiru;
- Autostrada Nușfalău – Suplacu de Barcău;
- Drum expres Craiova Pitești Tronson 3;
- Autostrada A0 Sud – Glina – Vidra;
- Drum expres – drum de legătură Oradea;
- Autostrada Chețani – Câmpia Turzii;
- Autostrada A0 – Sector Nord Lot 2;
- Autostrada A0 Sud – Bragadiru – Joița;
- Autostrada Zimbor – Poarta Sălajului;
- Drum expres Craiova – Pitești Tronson 4;
- Autostrada Mizil – Pietroasele;
- Autostrada Dumbrava – Mizil;
- Autostrada Buzău – Vadu Pașii;
- Autostrada Mândrești Munteni – Focșani Nord;
- Autostrada A0 – Sector Nord Lot 4;
- Autostrada Pietroasele – Buzău

PARTENERIATE LOCALE

Consolidarea parteneriatelor dintre CNAIR/CFR și autoritățile locale, în vederea implementării proiectelor de infrastructură națională;

CONECTIVITATE RUTIERĂ

Îmbunătățirea accesului la rețeaua rutieră europeană prin creșterea conectivității regiunilor României la rețelele principale de transport europene;

TRANSPORT DUAL

Diversificarea infrastructurii de transport;

TRONSOANE FERROVIARE

Finalizarea lucrărilor pentru cel puțin 50% din totalul investițiilor în infrastructura feroviară – Tronsoane PNRR

- București – Craiova; Arad – Oradea;
- Sibiu – Copșa Mică;
- Oradea – Satu Mare – Halmeu;
- Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare;
- Dej – Beclean – Ilva Mică; Adjud – Siculeni;
- Filiași – Tg. Jiu – Petroșani – Simeria;
- Pitești – Slatina – Craiova;
- Coșlariu – Teiuș – Cluj Napoca;
- Mărărești - Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași)

DIGITALIZARE

Eficientizarea procedurilor interne de lucru ale ministerului, prin digitalizarea aparatului central;

STRATEGIE

Strategie de utilizare a surselor alternative de energie pentru mobilitate și transport de mărfuri, cu accent pe echilibrul climatic (e-mobilitate, hidrogen, combustibili sintetici).

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Dezvoltarea infrastructurii de transport rutier de mare viteză cu 30% comparativ cu decembrie 2022.
2. Operaționalizarea Autorității de Management pentru Programul Transport 2021-2027.
3. Finalizarea lucrărilor pentru cel puțin 50% din totalul investițiilor în infrastructura feroviară – investiții tip Quick Wins – eliminarea restricțiilor și a limitărilor de viteză.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Implementarea proiectelor aflate în diferite faze de execuție. Proiecte de autostrăzi și drumuri expres aflate în execuție (stadiu fizic aprilie 2023):

- Pod Brăila (WEBUILD, IHI) – 90%;
- Autostrada A0 Sud - Vidra – Bragadiru (ALSIM ALARKO) – 71.4%;
- Autostrada Nușfalău – Suplacu de Barcău (NUROL) – 71%;
- Drum expres Craiova Pitești Tronson 3 (SA&PE CONSTRUCT, SPEDITION UMB, TEHNOSTRADE) – 63%;
- Autostrada A0 Sud – Glina – Vidra (ALSIM ALARKO) - 58.6%;
- Drum expres – drum de legătură Oradea – A3 (STRABAG) – 42.8%;
- Autostrada Chețani – Câmpia Turzii (STRABAG, GEIGER) – 38%;
- Autostrada A0 – Sector Nord Lot 2 (SA&PE CONSTRUCT, SPEDITION UMB, TEHNOSTRADE) – 37%;
- Autostrada A0 Sud – Bragadiru – Joița (AKTOR, EURO CONSTRUCT) – 26.2%;
- Autostrada Zimbor – Poarta Sălajului (SA&PE CONSTRUCT, SPEDITION UMB, TEHNOSTRADE) – 24%;
- Drum expres Craiova – Pitești Tronson 4 (SA&PE CONSTRUCT, SPEDITION UMB, TEHNOSTRADE) – 15.5%;

- Autostrada Mizil – Pietroasele (CONI, TRACE GROUP) – 12.5%;
- Autostrada Dumbrava – Mizil (IMPRESA PIZZAROTTI, RETTER) – 6.5%;
- Autostrada Buzău – Vadu Pașii (SA&PE CONSTRUCT, SPEDITION UMB, TEHNOSTRADE) – 5%;
- Autostrada Mândrești Munteni – Focșani Nord (SA&PE CONSTRUCT, SPEDITION UMB, TEHNOSTRADE) – 5%;
- Autostrada AO – Sector Nord Lot 4 (SA&PE CONSTRUCT, SPEDITION UMB, TEHNOSTRADE) – contract în derulare;
- Autostrada Pietroasele – Buzău (procedură achiziție).

Obiectiv 2: Demararea implementării proiectelor eligibile.

- Continuarea ritmului susținut de absorbție a fondurilor europene în domeniul transporturilor pentru proiectele rutiere (autostrăzi, drumuri expres, variante de ocolire), feroviare, navale, aeriene și intermodale. De asemenea, se va urmări atingerea parității rutier/feroviar pe contracte de lucrări aferente coridoarelor majore – în special finalizarea coridorului Constanța - granița de vest, cu ambele ramuri (sudică și nordică) precum și paralelele A7 și A8 aferente infrastructurii feroviare în Moldova;
- Asigurarea continuității fondurilor între ciclurile de finanțare 2014-2020 și 2021-2027;

- Crearea de axe dedicate tuturor tipurilor de infrastructură de transport în vederea accelerării modului de absorbție a fondurilor europene pentru domeniul transporturilor.

Obiectiv 3: Continuarea lucrărilor privind infrastructura feroviară - Tronsoane QuickWins conform PNRR (stadiu aprilie 2023):

- București – Craiova (32/32 loturi atribuite – contract semnat; predare amplasament);
- Arad – Oradea (2/2 loturi atribuite – contract semnat; ordin începere lucrări emis);
- Sibiu – Copșa Mică (0/2 loturi atribuite – în licitație);
- Oradea – Satu Mare – Halmeu (1/1 loturi atribuite – contract semnat; predare amplasament);
- Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare (27/27 loturi atribuite – contract semnat; predare amplasament);
- Dej – Beclean – Ilva Mică (1/1 loturi atribuite – contract semnat; predare amplasament);
- Adjud – Siculeni (1/1 loturi atribuite – contract semnat);
- Filași – Tg. Jiu – Petroșani – Simeria (5/5 loturi atribuite – contract semnat);
- Pitești – Slatina – Craiova (9/9 loturi atribuite – contract semnat; ordin începere lucrări emis);

- Coșlariu – Teiuș – Cluj Napoca (35/37 loturi atribuite – 35 contracte semnate; 2 loturi în licitație);
- Mărășești - Tecuci – Bârlad – Vaslui – Iași (20/20 loturi atribuite – contract semnat).

Obiectiv 4: Accelerarea investițiilor publice.

- Creșterea eficienței implementării proiectelor de infrastructură:
 - Management responsabil și proactiv. Proceduri de selecție în derulare la nivelul MTI pentru companiile din subordine. Măsura va fi realizată prin finalizarea selecțiilor în conformitate cu Legea nr. 111 din 27 mai 2016 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice pentru companiile care implementează marile proiecte de infrastructură (în mod deosebit CNAIR și CFR SA). Selecții administratori finalizate pentru companiile care gestionează cele mai mari proiecte de infrastructură de transport: CNAIR, CNIR, CFR SA, CFR Călători, Metrorex. Pentru celelalte companii, selecțiile sunt în curs de finalizare în diverse stadii;
 - Monitorizarea eficientă a implementării proiectelor și eliminarea blocajelor. Măsura se realizează continuu la nivelul MTI. Îmbunătățirea rezultatelor se va realiza prin continuarea procesului de reorganizare instituțională și dezvoltarea parteneriatului cu INCAS pentru monitorizarea independentă a marilor proiecte de infrastructură de transport.
- Implicarea autorităților locale în implementarea proiectelor de infrastructură națională:

- Consolidarea parteneriatelor dintre CNAIR/CFR și autoritățile locale. Operaționalizarea Autorității de Management pentru Programul Transport 2021-2027 și lansarea ghidurilor beneficiarilor. Măsura se va realiza prin continuarea implementării parteneriatelor cu autoritățile locale. În prezent se utilizează cadrul legal aferent OUG 88/2020 și 101/2020 pentru implementarea proiectelor utilizând fonduri europene nerambursabile prin POIM, însă acest demers va fi continuat și în programul PT 2021-2027 prin introducerea autorităților locale în categoria beneficiarilor eligibili (Axa 2). Până în prezent, au fost semnate deja peste 70 de astfel de parteneriate cu administrațiile publice locale în vederea dezvoltării infrastructurii rutiere, feroviare și de metrou, iar acest proces va fi continuat și în perioada următoare.
- Suport tehnic oferit autorităților locale în vederea implementării proiectelor de infrastructură națională fără blocaje. Dialog și suport tehnic din partea MTI/CNAIR/CFR pentru autoritățile locale care implementează proiecte de infrastructură națională în parteneriat. Măsura se va realiza prin continuarea susținerii tehnice din partea MTI/CNAIR și CFR a autorităților locale în vederea implementării eficiente a proiectelor de infrastructură națională.

Obiectiv 5: Asigurarea resurselor financiare și umane corect dimensionate pentru implementarea cu succes a proiectelor de investiții.

- Consolidarea strategiilor de finanțare a proiectelor de infrastructură:

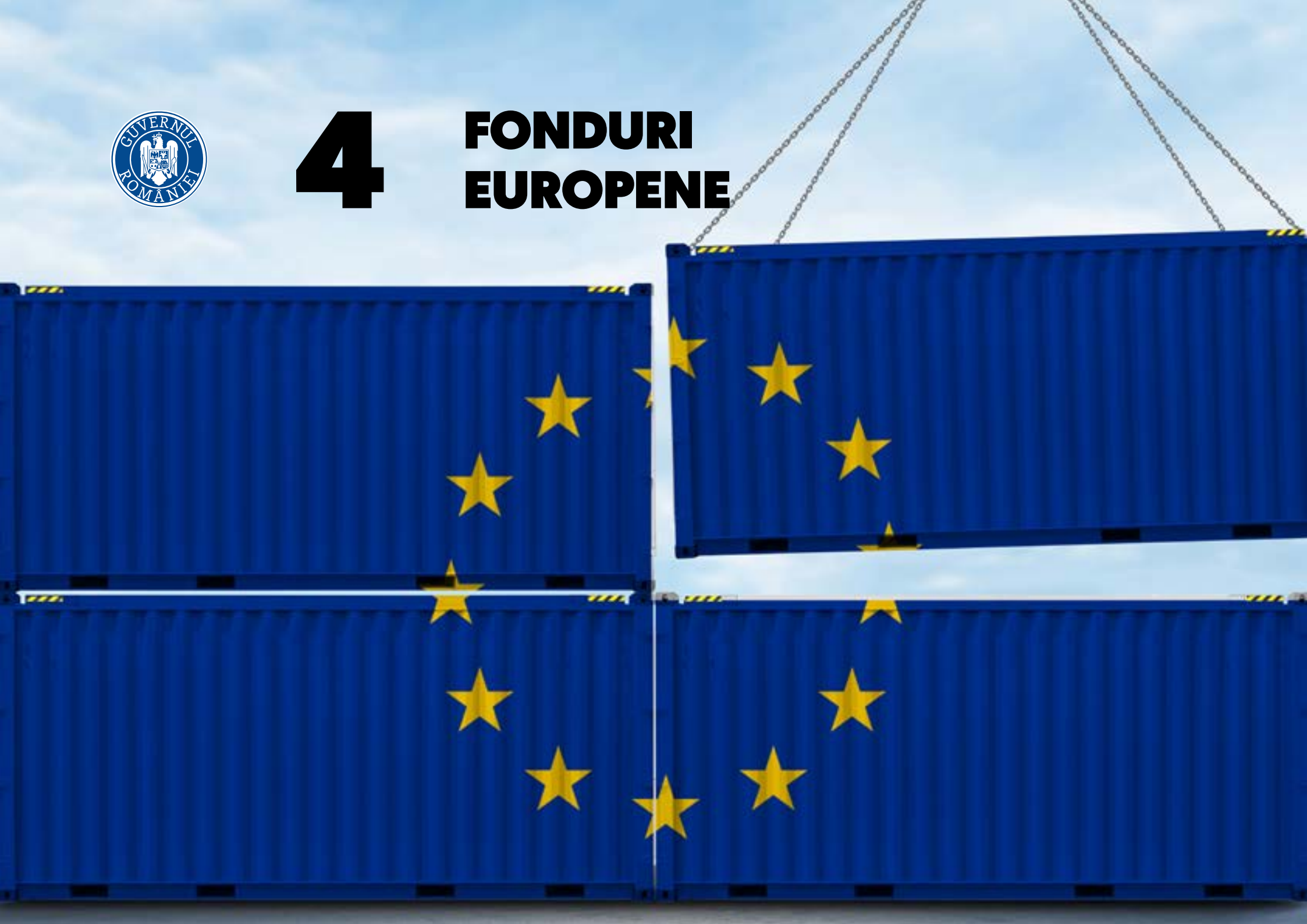
- Utilizarea eficientă a fondurilor externe nerambursabile: POIM, CEF, PT, PNRR și Fondul de Modernizare. Măsura se va realiza prin implementarea proiectelor din cadrul strategiilor Guvernului României în domeniul transporturilor (Programul Investițional/ PNRR - componenta transport) și utilizarea eficientă a fondurilor europene nerambursabile, coroborată cu creșterea investițiilor finanțate de la bugetul de stat. Măsura va fi completată și prin modificarea OUG 60/2022 în vederea includerii a infrastructurii de transport rutier, feroviar, naval și aerian în cadrul proiectelor eligibile în cadrul Fondului de Modernizare;
 - Utilizarea de fonduri rambursabile, fonduri PPP și împrumuturi IFI. Prin această măsură se are în vedere implementarea proiectelor ce nu sunt acoperite de fondurile europene nerambursabile (POIM, CEF, PT și PNRR) pentru susținerea dezvoltării unitare a tuturor regiunilor României.
 - Creșterea eficienței instituționale:
 - Optimizarea și continuarea reformării aparatului central. Măsura se va realiza prin modificări ale aparatului administrativ central al MTI prin operaționalizarea AM PT 2021-2027 și modernizarea și eficientizarea procedurilor interne de lucru. Operaționalizare AM în lucru; prima etapă a reorganizării finalizată la nivelul MTI. Complementar, se vor crea noi organisme intermediare (OI) la nivelul AM PT 2021-2027, care pot duce la simplificarea și eficientizarea procesului de absorbție de fonduri europene în domeniul infrastructurii de transport (dezvoltarea capacității beneficiarilor autohtoni prin dotarea de utilaje și calificarea personalului în vederea susținerii necesarului de materiale pentru proiectele de infrastructură de transport, atât actuale cât și cele viitoare);
 - Digitalizarea aparatului central. Măsura este strâns legată de cea a eficientizării procedurilor interne de lucru ale MTI. Se prevede operaționalizarea AM PT 2021-2027 într-o manieră digitalizată într-o primă etapă, urmând ca apoi digitalizarea să se realizeze și la nivelul celorlalte structuri ale MTI;
 - Dezvoltarea resurselor umane. Măsura se va realiza prin implementarea unor parteneriate cu marile universități din România pentru promovarea tinerilor specialiști și atragerea specialiștilor români care lucrează în alte țări. Se are în vedere implicarea acestora atât la nivelul MTI cât și la nivelul companiilor din subordine în vederea constituirii unor divizii mixte de specialiști care să analizeze, corecteze și eficientizeze documentațiile tehnice și implementarea generală a proiectelor de infrastructură de transport.
- Obiectiv 6: Asumarea unor decizii strategice care să declanșeze reforme structurale și să asigure o capacitate administrativă sporită.**
- Creșterea sustenabilității infrastructurii de transport:
 - Implementarea reformelor în domeniul transporturilor prin PNRR. Prin implementarea reformelor, atât cele aferente proiectelor cât și cele aferente creșterii capacității administrative se vor crea inevitabil premisele declanșării

- unor reforme structurale. Reformele din PNRR coroborate cu investițiile în infrastructura de transport primară și secundară, în conformitate cu Programul Investițional și PT 2021-2027, creează un cadru fără precedent în România pentru dezvoltarea infrastructurii de transport.
 - Creșterea multimodalității infrastructurii de transport:
 - Utilizarea duală a infrastructurii de transport. Dezvoltarea infrastructurii de transport care să prezinte un caracter dual civil - militar s-a dovedit esențială, mai ales în prezentul context geopolitic. Astfel, infrastructura de transport trebuie să asigure permanent un proces optim de transport, atât pentru pasageri și mărfuri, cât și pentru mobilitatea militară. Finanțarea acestor proiecte, parte a rețelei TEN-T, se va realiza prin CEF, în sinergie cu investițiile în infrastructura de transport finanțate prin PNRR sau PT 2021-2027;
 - Dezvoltarea terminalelor multimodale. Dezvoltarea infrastructurii de transport multimodală se va realiza în strânsă legătură cu investițiile de pe rețeaua primară a României. Platformele multimodale logistice de tip rutier-feroviar, rutier-aerian, feroviar aerian, naval-rutier, naval-feroviar pot reprezenta un pilon de dezvoltare al industriei românești prin eficientizarea procesului de transport de mărfuri.
- Obiectiv 7: Prioritizarea investițiilor în domeniul transporturilor astfel încât să reflecte nevoile de conectivitate și de mobilitate, de reducere a aglomerărilor și de asigurare a fluenței circulației.**
- Creșterea conectivității regiunilor României la rețelele principale de transport europene:
 - Creșterea siguranței rutiere și îmbunătățirea accesului la rețeaua rutieră europeană se va realiza prin implementarea reformelor cuprinse în PNRR și prin investiții de la bugetul de stat în acest sens. Această măsură, coroborată cu investițiile prioritizate în PT 2021-2027 și cuprinse în Programul Investițional pentru creșterea accesibilității rutiere la rețeaua europeană de transport, vor conduce la o dezvoltare durabilă și echilibrată în toate regiunile de dezvoltare ale României;
 - Dezvoltarea terminalelor multimodale de pasageri. Creșterea conectivității la rețelele principale de transport europene se poate realiza prin dezvoltarea terminalelor multimodale de pasageri de tip aeroport - stații de cale ferată și prin implementarea trenurilor metropolitane pentru pasagerii din ariile urbane și periurbane mari.
 - Strategie de utilizare a surselor alternative de energie pentru mobilitate și transport de mărfuri, cu accent pe echilibrul climatic (e-mobilitate, hidrogen, combustibili sintetici).

4

FONDURI EUROPENE

ABSORBȚIE CFM 2014-2020

Eliminarea de dezangajare a fondurilor europene pentru cadrul multianual 2014-2020;

REFORMA MYSMIS

Debirocratizarea evaluării, contractării și implementării proiectelor prin reforma sistemului MySMIS, astfel: asigurarea interconectivității și interoperabilității dintre bazele de date ale instituțiilor statului; simplificarea platformei prin uniformizarea câmpurilor pentru fiecare program operațional indiferent de apelul lansat; Direcția MySMIS din MFE va avea rol director în ceea ce privește standardizarea cererilor de finanțare din cadrul programelor operaționale; Autoritățile de management își vor defini ghidurile după câmpurile simplificate din MySMIS;

INSTITUT PROIECTE

Înființarea unui institut de asistență tehnică și proiectare, care va permite realizarea documentațiilor de pregătire ale proiectelor și accelerarea implementării lor;

ASISTENȚĂ BENEFICIARI

Îmbunătățirea serviciilor de suport și asistență directă pentru beneficiari, inclusiv la nivel local, în vederea creșterii nivelului de informare privind oportunitățile de finanțare și a calității proiectelor;

SIMPLIFICARE ȘI DESCENTRALIZARE

Debirocratizarea și simplificarea mecanismului de finanțare/ implementare. Descentralizarea și orientarea spre beneficiari și rezultate cu impact economic, de mediu, social;

PORTOFOLIU PROIECTE

Pregătirea și dezvoltarea unui portofoliu de proiecte mature pentru demararea cu celeritate a implementării în perioada 2021-2027;

CORELARE SURSE FINANȚARE

Asigurarea unei sinergii între acțiunile finanțate din programe comunitare și programele cu resurse naționale, începând cu perioada 2023-2027;

CAPACITATE INSTITUȚIONALĂ

Creșterea capacității instituționale și profesionalizarea resurselor umane care sunt implicate în implementarea activităților aferente fondurilor europene;

AXE DE FINANȚARE ȘI ORGANISME INTERMEDIARE

Implementarea unor noi axe de finanțare și crearea Organismelor Intermediare (OI) aferente. Spre exemplificare: dezvoltarea capacității beneficiarilor autohtoni prin dotarea cu utilaje și calificarea personalului în vederea susținerii necesarului de materiale pentru proiectele de infrastructură.

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Continuarea măsurilor sociale finanțate din fonduri nerambursabile pentru sprijinirea populației vulnerabile.
2. Continuarea măsurilor de sprijinire a mediului de afaceri în vederea consolidării rezilienței economice.
3. Gestionarea eficientă a alocărilor din fonduri structurale și alte fonduri nerambursabile.
4. Descentralizare în gestionarea fondurilor europene.
5. Simplificarea, debirocratizarea și digitalizarea în domeniul fondurilor europene.
6. Creșterea capacității administrative la nivelul entităților implicate în gestionarea fondurilor europene
7. Corelarea și integrarea strategică a programelor și investițiilor susținute din diferite fonduri publice (europene, naționale).
8. Înființarea unui fond pentru asigurarea cofinanțării proiectelor europene, destinat autorităților publice locale.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Maximizarea absorbției fondurilor din cadrul financiar multianual CFM 2014-2020 și gestionarea procesului de închidere a Programelor.

- Creșterea ritmului de verificare a cererilor de pre-finanțare/ plată/rambursare pentru PO aferente CFM 2014-2020;
- Gestionarea închiderii programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020;
- Coordonarea metodologică a autorităților de management și a beneficiarilor de fonduri nerambursabile pentru asigurarea unei tranziții facile de la CFM 2014-2020 la CFM 2021-2027;
- Accelerarea implementării proiectelor în risc de a fi incluse pe lista proiectelor etapizate/ nefuncționale/nefinalizate pentru a minimiza necesarul de finanțare rămas de suportat după 31.12.2023 și care va fi transferat în noile Programe 2021-2027 / care vor greva bugetele beneficiarilor / care vor greva bugetul de stat.

Obiectiv 2: Asigurarea absorbției fondurilor din Cadrul Financiar Multianual 2021-2027.

- Operaționalizarea sistemelor de management și control la nivelul Autorităților de Management pentru toate Programele 2021-2027 Asigurarea funcționării integrale a sistemului MySMIS 2021;

- Întărirea capacității administrative și operaționale a tuturor Autorităților de Management, Stabilirea intervențiilor și a apelurilor de proiecte aferente tuturor Programelor 2021-2027 în corelare cu obiectivele financiare și indicatorii acestora;
- O prioritate imediată este realizarea măsurilor care conduc la îndeplinirea condițiilor favorizante care condiționează rambursarea fondurilor aferente CFM 2021-2027;
- Coordonare în vederea aplicării unitare a măsurilor orizontale (ex. ajutor de stat, achiziții publice, costuri simplificate etc.) la nivelul tuturor entităților implicate în gestionarea fondurilor nerambursabile
- Continuarea demersurilor pentru implementarea Investițiilor Teritoriale Integrate. În Acordul de Parteneriat 2021-2027 au fost incluse 4 zone de investiții teritoriale integrate: ITI Delta Dunării, ITI Valea Jiului, ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moșii - Țara de Piatră. În contextul definitivării mecanismelor de implementare pentru perioada 2021-2027, MIPE urmărește operaționalizarea mecanismului ITI prin propunerea unui cadru metodologic coerent și unitar pentru selecția și implementarea Strategiilor ITI, care să asigure inclusiv utilizarea cât mai eficientă a resurselor alocate prin Programul Asistență Tehnică 2021-2027 pentru operaționalizarea și sprijinirea funcționării structurilor de guvernare aferente ITI;
- Derularea unui apel național pentru exprimarea interesului pentru pregătirea de noi Investiții Teritoriale Integrate.

Obiectiv 3: Implementarea cu succes a reformelor și investițiilor pentru reziliența economică și socială a României în cadrul PNRR.

- Modificarea PNRR pentru adaptarea la contextul economic, inclusiv prin introducerea capitolului REPowerEU, în conformitate cu prevederile europene. Implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență prin depunerea Cererilor de Plată conform calendarului agreed cu CE;
- Simplificarea fluxurilor financiare pentru beneficiarii de fonduri din PNRR.

Obiectiv 4: Simplificarea accesării fondurilor europene prin crearea unui cadru normativ suplă, eficient și orientat spre sprijinirea beneficiarului.

- Continuarea demersurilor pentru interoperabilitatea și interconectivitatea platformelor și bazelor de date ale instituțiilor statului cu sistemul MySMIS 2021;
- Extinderea utilizării costurilor simplificate;
- Înlocuirea, în toate situațiile în care este posibil, a raportărilor birocratice cu verificări la locul implementării proiectului;
- Măsuri de debirocratizare a evaluării, contractării și implementării proiectelor finanțate prin fonduri europene printr-o serie de modificări aduse sistemului MySMIS. Promovarea soluțiilor ITC în acest sens;

- Dezvoltarea unor scheme de ajutor de stat pentru a sprijini producția în România a materiilor prime necesare proiectelor de infrastructură. Crearea unor noi axe de finanțare și crearea unor noi Organisme Intermediare (OI) în acest sens.

Obiectiv 5: Profesionalizarea politicilor publice și a resursei umane în managementul fondurilor europene în România.

- Formarea și dezvoltarea unei rețele naționale a specialiștilor în fonduri europene din România și din instituțiile europene în scopul valorificării expertizei și a diseminării bunelor practici;
- Sprijinirea dezvoltării competențelor de management al fondurilor europene precum și creșterea capacității instituționale în domeniul fondurilor europene, de la nivel național la nivelul autorităților locale;
- Creșterea capacității de analiză tehnico-financiară la nivelul autorităților de management;
- Îmbunătățirea serviciilor de helpdesk - suport și asistență pentru beneficiari;
- Înființarea unui institut de asistență tehnică și proiectare după model european.

Obiectiv 6: Asigurarea unei sinergii între acțiunile finanțate în România din PNRR, Politica de Coeziune, Politica Agricolă Comună, programele naționale, programele gestionate direct de Comisia Europeană, instrumente financiare.

- Operaționalizarea, la nivelul Guvernului, a unui mecanism eficient de integrare strategică a programelor de finanțare și a investițiilor susținute din diferite fonduri publice, pornind inclusiv de la recomandările experților Băncii Mondiale către SGG;
- Interoperabilitatea sistemelor și bazelor de date ale finanțărilor din fonduri publice europene (MySMIS etc.), de la bugetul de stat și din alte surse;
- Sprijinirea și susținerea prin informare, instruire, cofinanțare și asistență tehnică a participării beneficiarilor din România în programele gestionate direct de Comisia Europeană și/sau alți finanțatori. Coordonarea acestui proces, inclusiv crearea unui portofoliu de proiecte strategice pentru România.

5 ECONOMIE ȘI INDUSTRIE

ECONOMIE

VALORIFICARE

Auditarea resurselor minerale exploatabile din haldele și iazurile aflate în conservare;

INDUSTRIA CUPRULUI

Proiect de realizare a ciclului integrat de producție în țară a produselor finite din cupru cu valoare adăugată mare;

STOCARE ENERGIE

Asigurarea exploatării superioare a grafitului în România, în vederea producerii pe teritoriul țării a bateriilor;

INVESTIȚII

Construirea a cel puțin unei noi fabrici de producție în cadrul industriei naționale de apărare;

REINDUSTRIALIZARE

Atragerea proactivă de investiții strategice în domeniile cheie ale viitorului și crearea unor ecosisteme industriale și a unei rețele de hub-uri industriale și de inovare în aceste domenii;

INDUSTRIA AUTO

Stimuli pentru consolidarea poziției României în producția de componente pe lanțul valoric al industriei auto;

INDUSTRIA AGROALIMENTARĂ

Asigurarea unor mecanisme previzibile și clare de finanțare a activităților de producție agroalimentară;

INDUSTRIA DE APĂRARE

Realizarea de parteneriate cu companii din țările NATO pentru integrarea în fabricile industriei de apărare din România a liniilor tehnologice de producție pentru armament și subcomponente;

RECUPERĂRI DECALAJE

Investiții importante în industria națională de apărare în vederea atingerii celor mai înalte standarde tehnologice, care să permită operatorilor din acest sector să fie furnizori de încredere pentru MAPN;

SCHEME DE AJUTOR DE STAT PENTRU INVESTIȚII

În domeniile cu potențial major - industria producătoare de echipamente de eficiență energetică (panouri fotovoltaice, pompe de căldură etc), industria siderurgică și chimică, precum și a celor destinate tranziției către economia circulară.

PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Auditarea resurselor minerale exploatabile în vederea identificării unor oportunități de valorificare ale acestora.
2. Promovarea proiectului de realizare a ciclului integrat de producție (minereu de cupru — produs finit) în România în industria cuprului prin identificarea unui investitor strategic pentru producerea în țară a produselor finite din cupru cu valoare adăugată mare. Acest lucru ar trebui făcut în concordanță cu dezvoltarea industriei auto pentru a micșora importurile de produse similare din alte țări.
3. Asigurarea exploatării superioare a grafitului în România, în vederea producerii pe teritoriul țării a bateriilor.
4. Investiții importante în industria națională de apărare în vederea recuperării decalajelor de tehnologizare care să permită operatorilor din acest sector să fie furnizori de încredere pentru MAPN.
5. Realizarea de parteneriate cu companii din țările NATO pentru integrarea și producția în fabricile industriei de apărare din România a diferitelor produse și servicii, atât pentru armata română, cât și pentru export, în așa fel încât să se întoarcă o parte din procentul de 2,5% din PIB alocat apărării și în industria națională.

OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Reindustrializarea României și atragerea proactivă de investiții strategice și crearea unor ecosisteme industriale și a unei rețele de hub-uri industriale și de inovare în următoarele domenii:

- Reducerea deficitului comercial provenit din importul de echipamente de eficiență energetică prin stimularea investițiilor în capacități de producție (panouri fotovoltaice, pompe de căldură, baterii etc.);
- Tehnologii și procese inovatoare cu emisii scăzute de carbon în industriile mari consumatoare de energie, inclusiv produse care le înlocuiesc pe cele cu emisii mari de carbon;
- Captarea și utilizarea carbonului (CCU), construirea și exploatarea captării și stocării carbonului (CCS);
- Energie regenerabilă;
- Construcție/dezvoltare instalații green field oțel verde;
- Industria producătoare de componente și subansamble pentru mașini electrice;
- Noi tehnologii digitale și de comunicații;
- Reducerea deficitului comercial provenit din importul de materiale de construcții;

- Sprijinul public va proveni din fonduri europene și va viza susținerea inițiativelor și investițiilor private, atât prin atragerea de firme strategice de mari dimensiuni, cât și prin consolidarea lanțurilor valorice preponderent formate din IMM și încurajarea dezvoltării de Start-up-uri inovative. Abordarea va fi integrată vizând:
- capacități de cercetare-dezvoltare;
- infrastructura pentru producție de componente și asamblare de produs finit;
- dezvoltarea de aplicații software și de comunicații aferente;
- servicii de instalare și întreținere;
- activități de export;
- capacități de reciclare.

Obiectiv 2: Dezvoltarea industriei și activităților economice locale, în special prin valorificarea patrimoniului natural și cultural existent. Sprijinirea ecoturismului și managementului adecvat al destinațiilor de turism și industriilor culturale și creative, ca sectoare importante pentru dezvoltarea locală. Ecosistemele industriale vizate sunt următoarele:

- Sectorul dedicat producției de tehnologii verzi (bunuri și servicii pentru protecția mediului și gestionarea resurselor).
 - Dezvoltarea producției de bunuri și servicii pentru protecția mediului și gestionarea resurselor;

- Creșterea numărului de companii producătoare de tehnologii verzi „Made in Romania”;
- Absorbția unui volum de finanțări de 2 mld. euro (500 mil. euro/an) în perioada 2021–2024 dedicate R&D, producției și distribuției de tehnologii verzi;
- Exporturi de tehnologie verde în valoare de peste 1 mld. euro/an începând cu 2025;
- Crearea parteneriatelor strategice cu membrii UE care dețin abilități și cunoștințe în dezvoltarea tehnologiei ecologice, de exemplu: Austria, Germania;
- Susținerea platformelor digitale de brokeraj pentru a facilita prezentarea ofertei și cererii de tehnologii ecologice, alături de instituțiile de cercetare și dezvoltare (universități și institute de cercetare);
- Lansarea unor programe de finanțare dedicate Start-up-urilor din principalele sectoare producătoare de tehnologii verzi: mediu și ape curate, energie și transport curat, tehnologii pentru construcții de infrastructură și clădiri, tehnologii medicale, IT&C subordonat economiei circulare, alimentație organică.

- Sectorul digital.
 - Trecerea de la outsourcing la produse și servicii proprii și integrarea cu restul sectoarelor economice;
 - Dublarea nivelului de competențe digitale de bază până în 2028 (de la sub 30% la 60%);
 - Susținerea creării și dezvoltării de hub-uri digitale de inovare în conformitate cu Agenda UE 2016-2020 de digitalizare paneuropeană;

- **Încurajarea parteneriatului firmelor din sectorul IT cu sectorul educațional pentru introducerea competențelor digitale în toate ciclurile de educație inițială (începând de la grădiniță), precum și ca parte a formării profesionale continue;**
- **Dezvoltarea infrastructurii ICT pentru a asigura pe tot teritoriul României accesul la internet de mare viteză din fonduri europene.**
- **Industria auto.**
 - **Consolidarea poziției României în producția de componente pe lanțul valoric al industriei auto;**
 - **Adaptarea la tranziția către un transport curat și electromobilitate;**
 - **Atragerea de noi investitori de anvergură în domeniu;**
 - **Dezvoltarea de clustere auto în regiunile României cu prezență semnificativă a industriei auto și stimularea cooperării interclustere de tip rețea;**
 - **Fonduri europene pentru sprijinirea colaborării între producătorii și furnizorii din clusterelor auto cu universități și alte instituții de cercetare pentru a dezvolta noi inovații care pot aduce o valoare adăugată semnificativă întregului sector;**
 - **Participarea României în IPCEI ME/CT și consolidarea lanțului valoric al componentelor și sistemelor electronice, cu un accent deosebit pe întărirea ecosistemului de semiconductori.**
- **Industriile prelucrătoare cu valoare adăugată înaltă.**
- **Suținerea investițiilor și dezvoltării sectoarelor industriale cu valoare adăugată înaltă;**
- **Valorificarea superioară a gazelor naturale în contextul noilor exploatare onshore și offshore;**
- **Implementarea politicilor de stimulare fiscală a mediului de afaceri pentru ca România să își sporească competitivitatea și atractivitatea investițională în ceea ce privește valorificarea superioară a gazelor naturale;**
- **Dezvoltarea unor industrii precum: petrochimie, metalurgie, mase plastice, transporturi, agricultură, farmaceutice;**
- **Identificarea și promovarea activităților cu o valoare adăugată mare și avansarea în lanțul valoric, mai ales prin integrarea IMM-urilor locale din industrie.**
- **Sectorul dedicat economiei circulare.**
 - **Dezvoltarea sectorului dedicat economiei circulare și crearea de noi locuri de muncă în domeniu;**
 - **Reducerea amprentei de carbon în activitățile industriale;**
 - **Reducerea consumului de resurse naturale prin valorificarea deșeurilor și reutilizarea acestora ca materii prime secundare (reintroducerea în fluxurile tehnologice);**
 - **Stimularea investițiilor în infrastructura dedicată economiei circulare, tehnologie și cercetare și dezvoltare;**

- Rezolvarea deficiențelor structurale legate de deșeuri, colectare selectivă, reciclare și reutilizare (Ordonanța 92/2021 privind regimul deșeurilor);
 - Implementarea Strategiei Naționale de Economie Circulară și a Planului de acțiuni aferent;
 - Elaborarea de măsuri de sprijin în acord cu SNEC și PA pentru a facilita tranziția de la economia lineara la economia circulară (continuarea schemei de ajutor de minimis sau schema de ajutor de stat, sprijin pentru accesarea fondurilor de coeziune - POTJ);
- Industria alimentară.
- Încurajarea prelucrării superioare a materiei prime vegetale prin susținerea dezvoltării și creării de capacități de procesare autohtone în industria alimentară și conexasă;
 - Dezvoltarea lanțurilor valorice în domeniul plantelor tehnice și al altor tipuri de materiale naturale rezultate din activități agricole (cum ar fi lâna) pentru dezvoltarea oportunităților în industrii-țintă (mobilă, textile, construcții, auto, aeronautică etc.);
 - Încurajarea procesării produselor agroalimentare primare în vederea obținerii de produse cu valoare adăugată și promovarea produselor tradiționale și a lanțurilor scurte la nivel local prin:
 - Menținerea și îmbunătățirea mecanismelor de stimulare a investițiilor integrate în producție agricolă — procesare — distribuție;
 - Asigurarea unor mecanisme previzibile și clare de finanțare a activităților de producție agroalimentară.
- Industriile creative.
- Valorificarea creativității, a proprietății intelectuale și a patrimoniului cultural ca factor-cheie de dezvoltare economică a României prin:
 - Dezvoltarea de clustere de industrii creative (industria de publicitate, IT, software și jocuri pe calculator, arhitectură, design și modă, muzică, artă și cultură, film și televiziune, meșteșuguri, industria de carte și editură) în vederea creșterii valorii adăugate în economia românească;
 - Stimularea industriilor creative ca factor-cheie pentru dezvoltarea locală a zonelor slab dezvoltate.
- Obiectiv 3: Creșterea competitivității sectoarelor industriale prin:**
- Implementarea Strategiei Naționale de Competitivitate 2021-2027 cu o componentă privind managementul tranziției industriale;
 - Elaborarea și implementarea Strategiei Industriale a României 2023-2027 aliniată cu noua Strategie Industrială a Uniunii Europene și documentele strategice conexe, în contextul atingerii obiectivului neutralității climatice până cel târziu în 2050 și al crizelor suprapuse de securitate, energetică și sanitară;
 - Revizuirea și continuarea Programului Creșterea Competitivității Produselor Industriale, având în vedere experiența sesiunilor derulate în 2023, cu acțiuni de susținere precum: clustere, industrii creative. Programul vizează competiții de proiecte finanțate prin schema de ajutor de minimis aferentă;
 - Program pentru dezvoltarea lanțurilor de producție locale. Implementarea unei scheme de ajutor de stat cu scopul de a echilibra balanța comercială a României. Domenii prioritare:

activitatea de producție în industria de medicamente și de echipamente medicale; chimică; petrochimică; alimentară; de tractoare; mașini, unelte și utilaje agricole; îngrășăminte; construcția de nave; piese auto; IT; energie;

- Program de industrializare pe bază de licență. Fond de investiții care va contribui total sau parțial la cumpărarea de licențe de către fabricile autohtone, urmând să returneze anual un procent din încasări pentru utilizarea licențelor. Domeniile prioritare: sectoarele de producție cu intensitate tehnologică medie și înaltă și sectoarele „verzi” (green) — tranziția către o producție prietenoasă cu mediul;
- Program pentru incubatoare și parcuri industriale. Construirea/funcționalizarea a câte minimum un parc industrial/tehnologic pentru fiecare județ, cu implicarea autorităților locale pentru asigurarea utilităților și infrastructurii. Cel puțin unul pentru Start-up-uri în fiecare județ. Creșterea numărului de firme în centrele universitare în colaborare cu parteneri locali.

Obiectiv 4: Eficientizarea utilizării resurselor.

- Auditarea resurselor minerale exploatabile în vederea identificării unor oportunități de valorificare ale acestora;
- Promovarea proiectului de realizare a ciclului integrat de producție (minereu de cupru — produs finit) în România în

industria cuprului prin identificarea unui investitor strategic pentru producerea în țară a produselor finite din cupru cu valoare adăugată mare. Acest lucru ar trebui făcut în concordanță cu dezvoltarea industriei auto pentru a micșora importurile de produse similare din alte țări;

- Asigurarea exploatarei superioare a grafitului în România, în vederea producerii pe teritoriul țării a bateriilor.

Obiectiv 5: Creșterea rezilienței industriei de apărare în noul context geopolitic

- Adoptarea și implementarea Strategiei Naționale din Industria de Apărare;
- Investiții importante în industria națională de apărare în vederea recuperării decalajelor de tehnologizare care să permită operatorilor din acest sector să fie furnizori de încredere pentru MAPN;
- Realizarea de parteneriate cu companii din țările NATO pentru integrarea și producția în fabricile industriei de apărare din România a diferitelor produse și servicii, atât pentru armata română, cât și pentru export, în așa fel încât să se întoarcă o parte din procentul de 2,5% din PIB alocat apărării și în industria națională.

Obiectiv 6: pregătirea pentru aderarea la OECD.

- Implementarea prevederilor legislației privind guvernanta corporativă la toate societățile din portofoliul ministerului;
- Elaborarea și implementarea unei Politici Publice în domeniul supravegherii pieței pentru a fundamenta cadrul optim privind calitatea produselor și serviciilor destinate populației;
- Elaborarea unei strategii naționale de descentralizare a deciziilor limitative impuse întreprinderilor publice în vederea dezvoltării companiilor de stat profitabile, pentru a oferi servicii de bună calitate, la un preț competitiv, concomitent cu modernizarea serviciilor oferite pe o piață concurențială. Trebuie să prioritizăm descentralizarea deciziei de stabilire a cheltuielilor pentru companiile cu capital de stat profitabile, prin mutarea deciziei la ministerul de resort, în vederea evitării birocrăției și pentru dezvoltarea acestora în mod sustenabil și accelerat în concordanță cu societățile private, aceasta având impact în dezvoltarea organizatorică, economică și juridică a companiilor;
- Eliminarea limitărilor impuse de legislație companiilor cu capital de stat profitabile privind întocmirea bugetului anual de venituri și cheltuieli în vederea evitării situațiilor în care acestea să își modifice strategia de dezvoltare în funcție de legea anuală a bugetului de stat. Acolo unde societățile sunt în domenii esențiale pentru economia țării, siguranța națională și interesul strategic pentru posturile unde specialiștii necesită

un timp îndelungat de pregătire specializată și autorizare să se poată angaja personal, înainte de vacantarea posturilor, costurile cu aceștia să fie introduse în calculul productivității muncii după perioada de formare. Dacă în domeniul privat orice companie poate să elaboreze și să pună în aplicare orice fel de politici de personal, cât timp acestea sunt în conformitate cu legislația în vigoare, în domeniul administrației publice și al companiilor cu capital de stat această libertate este mai restrânsă. Există legi, reguli și regulamente care mai degrabă pun accentul pe uniformizare decât pe flexibilitate;

- Crearea cadrului optim prin consultarea industriilor strategice și elaborarea de politici publice pentru a diminua impactul crizelor succesive (Covid, conflictul la granițe, întreruperi lanțuri valorice), identificarea măsurilor de sprijin pentru a crește reziliența și competitivitatea industriei românești;
- Pentru România, contextul european oferă o oportunitate excelentă pentru dezvoltare industrială și locală, existând posibilitatea reală de mobilizare a unor investiții semnificative în noile domenii-cheie ce se prefigurează. Ambițiosul program al Uniunii Europene de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră până în 2030, precum și previziunile de creștere a cererii de energie electrică în Europa vor determina o cerere în creștere de bunuri și servicii pentru protecția mediului și gestionarea resurselor.

ANTREPRENORIAL

ROMÂNIA START-UP

Prima strategie națională a Start-up-urilor din România. Minim 500 de companii Start-up finanțate în fiecare județ cu prealocare distinctă, credite START-UP GARANT prin FNGCIMM și contragaranție FRC, finanțare pentru studenții antreprenori prin START-UP STUDENT și START-UP DIASPORA pentru românii din afara granițelor;

IMM

Pachete de stimulare economică pentru IMM-uri;

DIGITALIZARE

Digitalizarea procesului de înființare a firmelor;

AUTORIZARE

Simplificarea sistemului de autorizare în domeniul turismului, inclusiv pentru cele de tipul economiei colaborative;

TRASEE TURISTICE

Dezvoltarea de programe și proiecte în vederea promovării traseelor turistice;

TECH-NATION

Pachete de stimulare economică România Tech Nation;

INNOVATION

Pachetul de stimulare economică Innovation;

HUB-URI DIGITALE

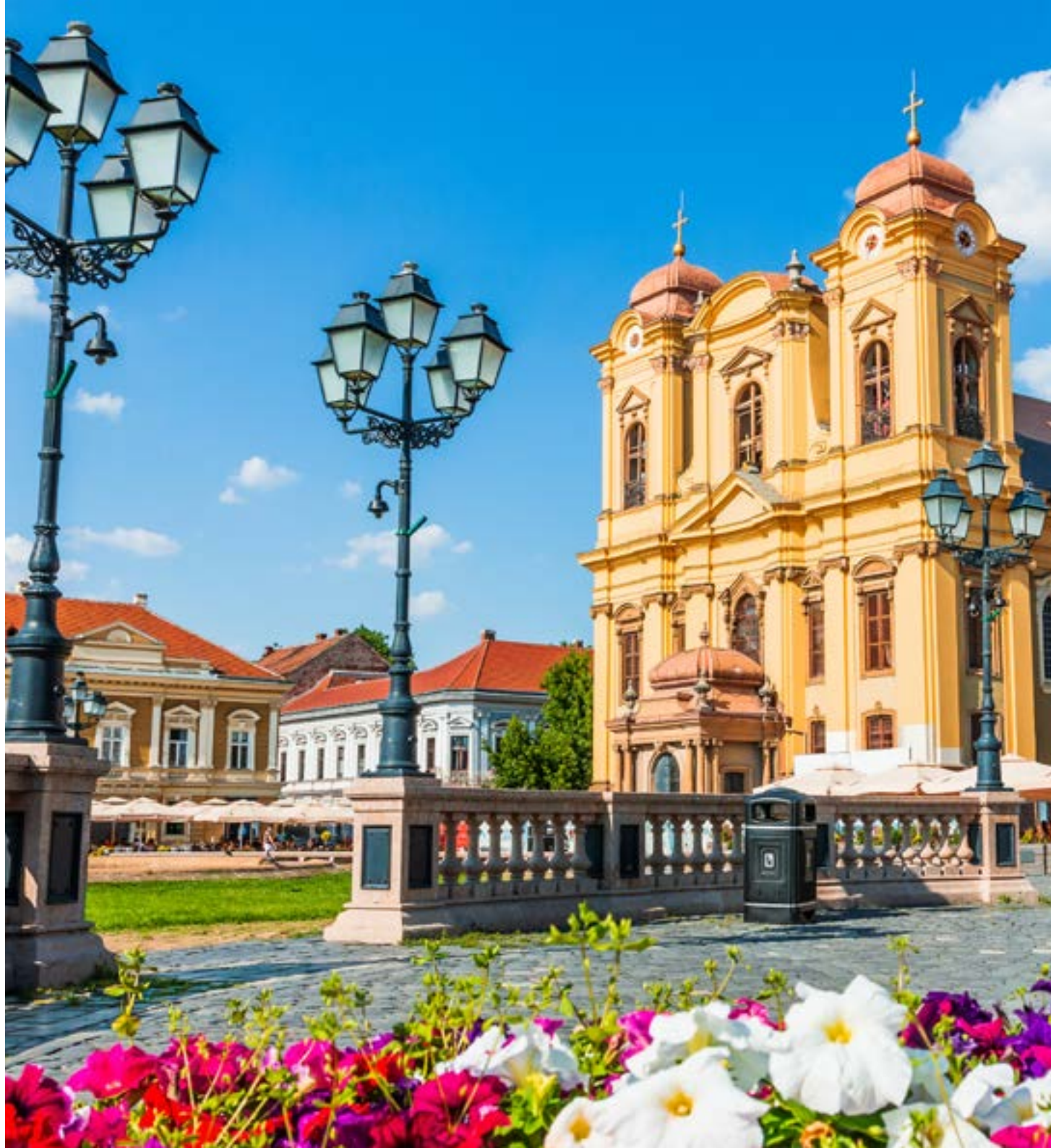
Crearea Hub-urilor Digitale de Inovare (HDI) în baza unor parteneriate între comunitatea de afaceri din domeniul digital cu universitățile tehnice și institutele de cercetare;

MARKETING

Acțiuni de marketing care să contribuie la creșterea notorietății destinației turistice România la nivel național și internațional;

DEZVOLTARE

Dezvoltarea destinațiilor turistice prin încurajarea parteneriatului public-privat la nivel de destinație, în vederea creșterii calității și performanței managementului destinațiilor turistice din România.

PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Reformarea relației dintre administrație și mediul de afaceri pe baza următoarelor principii: debirocratizare și digitalizare; stabilitate și predictibilitate; costuri administrative cât mai reduse și servicii publice cât mai eficiente; infrastructură de conectare accesibilă; tratament egal și respectarea legii în relația cu operatorul economic; asigurarea cadrului legislativ și economic în vederea dezvoltării profesiilor liberale și a activității antreprenoriale pe cont propriu (PFA), inclusiv facilitarea accesului la finanțare.
2. Creșterea competitivității companiilor prin scheme de ajutor de stat, granturi și garanții.
3. Crearea unui ecosistem antreprenorial care să faciliteze dezvoltarea Start-up-urilor prin crearea unui cadru legislativ stimulat și a instrumentelor necesare de finanțare.
4. Stimularea antreprenorială prin programe de creare de Start-Up-uri și consolidarea acestora.
5. Crearea cadrului pentru dezvoltarea sustenabilă a destinațiilor turistice din România în conformitate cu recomandările Organizației Mondiale a Turismului.
6. Schimbarea modului de colaborare cu mediul privat prin intermediul Consiliului Consultativ al Turismului.
7. Suport financiar în vederea finanțării dezvoltării sustenabile a destinațiilor turistice din România în condiții de durabilitate, conectivitate, transformare în destinații turistice SMART și incluziune socială.

OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

DEZVOLTAREA MEDIULUI DE AFACERI

Obiectiv 1: Eficientizarea proceselor administrative pentru societățile comerciale.

- Reducerea sarcinilor administrative pe care trebuie să le ducă la îndeplinire o firmă, accent mai mare pus pe responsabilitatea antreprenorilor, declarații de conformitate și pe propria răspundere.

Obiectiv 2: Digitalizarea procesului de înființare a firmelor.

- Dezvoltarea și îmbunătățirea ecosistemului antreprenorial prin alinierea acestuia la standardele moderne din domeniul digital.

Obiectiv 3: Asigurarea continuității și finanțarea sprijinirii Start-Up-urilor.

- Investiții în energie verde pentru asigurarea independenței energetice a IMM-urilor;
- Continuarea programelor Start-Up Nation și Start-Up Diaspora;

- Program Start-Up Student:

- Finanțarea incubatoarelor de afaceri pentru studenți în universități, în colaborare cu partenerii locali (autorități publice, companii care activează pe piața locală). Granturi de până la 100.000 euro. Punctaj prioritar: afaceri dezvoltate în domeniul de specializare.

Obiectiv 4: Implementarea schemei de ajutor de stat pentru domeniile HORECA.

- Finalizarea procesului de evaluare, demararea procesului de contractare și efectuare de plăți.

Obiectiv 5: Pachetul de stimulare a producției interne și a lanțurilor de aprovizionare „Fabricat în România”.

- Program pentru companiile implicate în realizarea de bunuri intermediare:
 - Granturi de până la 200.000 de euro pentru companiile care realizează producție intermediară sau procesare în vederea susținerii costurilor, a diversificării ofertei, inovării și marketingului;
 - Garanții de până la 1 milion de euro/companie pentru susținerea investițiilor în diversificarea ofertei și consolidarea cotelor de piață.

Obiectiv 6: Continuarea și dezvoltarea Pachetelor de stimulare economică pentru IMM.

- Programul național multianual de microindustrializare;
- Programul de dezvoltare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață.

Obiectiv 7: Continuarea și dezvoltarea Programului de stimulare economică pentru inovare și digitalizare.

- Schemă de ajutor de stat „Innovation”:
 - Deducerea a până la 80% din costurile necesare pentru invenții, inclusiv acoperirea cheltuielilor cu înregistrarea și protejarea invențiilor cu obligația implementării efective în România.
- Granturi pentru digitalizare și comerț online (pentru IMM):
 - Granturi între 50.000 și 200.000 de euro pentru firmele cu cifra de afaceri mai mică de 1 mil. de euro, pentru software certificat de e-Commerce și de administrare a unei firme (de tip ERP).
- Schemă de ajutor de stat pentru re tehnologizarea companiilor locale:
 - Schemă pentru sprijinirea transferului de tehnologie. Punctaj suplimentar: industrii exportatoare, nepoluante.

Obiectiv 8: Pachetul de stimulare economică România Tech Nation.

- Programul România Tech Nation:
 - Schemă de ajutor de stat pentru susținerea înființării de Start-Up-uri cu componentă digitală în fiecare județ, prin acordarea unui grant de 50.000 de euro/Start-Up. Este necesară includerea obligatorie a componentei de educație, training și mentorat, cu asigurarea unui loc în makerspace, incubator de afaceri sau accelerator local.
- Program Women in tech:
 - Schemă de ajutor de stat pentru sprijinirea femeilor antreprenor pentru deschiderea de afaceri în domeniul tehnologiei. Vor fi acordate granturi cu componentă în fiecare județ.
- Programul Starter kit:
 - Schemă de ajutor de stat pentru asigurarea suportului pentru transformarea/transferul companiilor în era digitală prin acordarea de vouchere de digitalizare în valoare de 5.000 euro/companie.
- Înființarea a cel puțin unui laborator de robotică și makerspace în fiecare județ, în care să se asigure programe de training pentru a începe, crește și dezvolta o companie în domeniul digital;

- Tech Tour Trucks - campanii de promovare a educației tech în comunități;
- Tech Capital of the Year - prin care să fie desemnat un oraș drept capitală a tehnologiei în urma unui concurs la care să participe întreprinzătorii sau administrațiile locale care folosesc/implementează/desfășoară activități în cele mai noi domenii ale tehnologiei și științei;

Obiectiv 9: Dezvoltarea unei cooperări între universități și alte instituții suport - sectorul de afaceri și agențiile guvernamentale relevante.

- Sprijinirea clusterelor existente să prospere și să devină din ce în ce mai sofisticate și competitive, oferind în același timp mediul favorabil pentru formarea și creșterea de noi clustere economice.

Obiectiv 10: Crearea Hub-urilor Digitale de Inovare (HDI).

Încheierea de parteneriate între comunitatea de afaceri din domeniul digital cu universitățile tehnice și institutele de cercetare.

DEZVOLTAREA TURISMULUI

Obiectiv 1: Dezvoltarea destinațiilor turistice.

- Implicarea tuturor actorilor din turism prin încurajarea parteneriatelor dintre mediul privat și cel public la nivel de destinație, în vederea creșterii calității și performanței managementului destinațiilor turistice din România.

Obiectiv 2: Creșterea notorietății destinației turistice România ca destinație de calitate pe piața internațională a turismului.

- Derularea de acțiuni de marketing, atât în format tradițional, cât și în mediul online, care să contribuie la creșterea notorietății destinației turistice România la nivel național și internațional.

Obiectiv 3: Dezvoltarea tuturor formelor de turism din România.

- Identificarea de noi oportunități de dezvoltare și stimularea creșterii circulației turistice interne și internaționale.

Obiectiv 4: Simplificarea sistemului de autorizare în domeniul turismului, inclusiv pentru cele de tipul economiei colaborative.

- Actualizarea cadrului legal privind sistemul de clasificare, atestare, licențiere și omologare în domeniul turismului, inclusiv în domeniul economiei colaborative, prin adaptarea acestuia la cerințele actuale.

Obiectiv 5: Digitalizarea serviciilor publice oferite de autoritatea publică centrală în domeniul turismului.

- Implementarea unor proiecte pentru digitalizarea serviciilor publice în domeniul turismului.

Obiectiv 6: Sprijinirea mediului antreprenorial în domeniul turismului.

- Crearea unui mediu fiscal prielnic dezvoltării și sprijinirii mediului antreprenorial în domeniul turismului. Pachetul de stimulare a companiilor din turism.

Obiectiv 7: Dezvoltarea de programe și proiecte în vederea promovării traseelor turistice.

- Crearea de noi oportunități pentru dezvoltarea economică a zonelor respective, cu accent pe conservarea și promovarea patrimoniului natural și cultural al țării.

Obiectiv 8: Continuarea dezvoltării organizațiilor de management ale destinațiilor (OMD).

- Actualizarea cadrului legal privind dezvoltarea organizațiilor de management ale destinațiilor (OMD) care să reglementeze forma de organizare și finanțare a acestora, în scopul asigurării de bugete proprii din taxe specifice la nivelul destinațiilor și din programe naționale de finanțare, managementul participativ în cadrul acestora și profesionalizarea managementului de destinație printr-un parteneriat între mediul public și cel privat.

6 **EDUCAȚIE**

ACCES NEÎNGRĂDIT LA EDUCAȚIE

Măsuri pentru combaterea abandonului școlar. Vouchere pentru copiii defavorizați, care să acopere: servicii și programe de tip before și after school; subvenții pentru transportul elevilor către/de la unitățile școlare; plata unor activități extra-școlare, cultural-recreative, sportive etc; achitarea unor servicii de consiliere, suport psihologic, etc și acordarea unui pachet social la începutul anului școlar (rechizite, îmbrăcăminte, mici reparații, dotări ale locuințelor copiilor vulnerabili);

SUPORT MEDICAL ȘI PSIHOLOGIC

Creșterea capacității de sprijin prin asigurarea asistenței medicale, inclusiv stomatologice, și a consilierii psihologice în școli;

CADRE DIDACTICE

Creșterea nivelului de salarizare din învățământ raportat la nivelul salariului mediu pe economie și cursuri de perfecționare gratuită pentru cadrele didactice;

„ȘTIM”

Implementarea Programului național pentru educație în domeniile Științe, Tehnologie, Inginerie și Matematică;

ÎNVĂȚĂMÂNT TEHNOLOGIC DUAL

Organizarea învățământului preuniversitar tehnologic exclusiv în sistem dual;

RESPONSABILITATE PUBLICĂ

Promovarea și respectarea valorilor fundamentale în învățământul superior;

STUDII FLEXIBILE

Învățământ superior de calitate, flexibil și inovativ, centrat pe student și adaptat la cerințele impuse de progresul tehnologic;

ȘCOALA ÎN SPRIJINUL ELEVULUI ȘI AL FAMILIEI

Implementarea Programului Național „Școală după școală”;

BURSE SOCIALE

Implementarea Programului Național „Sprijin pentru elevi” care urmărește relaxarea criteriilor privind eligibilitatea pentru bursa de ajutor social.

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR.

1. Asigurarea accesului neîngrădit la educație și combaterea fenomenului de abandon școlar, prin Programul Național Integrat de Reducere a Abandonului Școlar și inclusiv prin Planul Național de Redresare și Reziliență.
2. Creșterea nivelului de salarizare din învățământ și asigurarea finanțării pentru formarea continuă a cadrelor didactice.
3. Creșterea stării de bine a elevilor și a cadrelor didactice în școală;
4. Extinderea învățământului preuniversitar tehnologic în sistem dual până la generalizare – 2030.
5. Creșterea numărului unităților de învățământ în care este asigurată asistența medicală și consilierea școlară, în colaborare cu Ministerul Sănătății și autoritățile publice locale;
6. Sprijin pentru cetățenii români din afara granițelor țării și pentru cei reîntorși în România.

ÎNVĂȚĂMÂNTUL UNIVERSITAR.

1. Acces echitabil la învățământ universitar de calitate prin Programul Național de Reducere a Abandonului Universitar.
2. Promovarea și respectarea valorilor fundamentale în învățământul superior: autonomie, libertate academică și integritate, participarea studenților și a cadrelor didactice la guvernarea instituțiilor de învățământ superior, responsabilitatea publică.
3. Întărirea rolului instituțiilor de învățământ superior în societate, inclusiv prin contribuția la atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Sustenabilă (SDG) până în 2030.
4. Învățământ superior de calitate, flexibil și inovativ, centrat pe student și adaptat la cerințele impuse de progresul tehnologic, inclusiv prin Planul Național de Redresare și Reziliență.
5. Înființarea Programului Național de Sprijinire a Învățării Științelor Exacte, a Ingineriei și Matematicii (PN-ȘTIM), cu scopul dezvoltării infrastructurii de cercetare, precum și stimularea elevilor, studenților și a cadrelor didactice.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR.

Obiectiv 1: Școala în sprijinul elevului și al familiei

- Extinderea programului „Școală după școală”, ce oferă elevilor posibilitatea de a participa la activități educative de aprofundare, remediere și consolidare a competențelor/ activități recreative și de timp liber, la decizia școlii, în funcție de specificul comunității, dar și de a servi o masă sănătoasă;
- Generalizarea, în colaborare cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, a Programului Național „Masă Sănătoasă”, prin creșterea numărului de beneficiari până la 1.000.000;
- Posibilitatea participării elevilor la activități extrașcolare, în concordanță cu aptitudinile și interesele lor;
- Posibilitatea adoptării, de către unitățile de învățământ preuniversitar, cu susținerea autorităților locale, a Programului de scurtă durată „Școala mobilă”, în care beneficiarii participă la un program de învățare ce cuprinde activități tematice, transdisciplinare, cu predare aplicată, și care poate fi organizat inclusiv sub forma unei mobilități în spațiul european;
- Consiliere și orientare în carieră oferite elevilor;
- Creșterea accesului și a participării la educație de calitate pentru toți copiii, indiferent de mediul de rezidență, prin

suplimentarea cu 3200 de microbuze școlare electrice pentru elevi, dezvoltarea de noi școli sau reabilitarea celor existente la standarde europene, precum și prin dezvoltarea consorțiilor de învățământ dual și consorțiilor rurale, investiții finanțate din Planul Național de Redresare și Reziliență;

- Scăderea ratei de părăsire timpurie a școlii până la nivelul mediu înregistrat în Uniunea Europeană.

Obiectiv 2: Infrastructură școlară și siguranță.

- Elaborarea și implementarea Planului Național pentru Siguranță în Învățământul Preuniversitar, cu scopul prioritizării și al proiectării investițiilor în reziliența infrastructurii, precum și al susținerii activităților educativ-informative cu privire la gestionarea situațiilor de urgență;
- Consolidarea și modernizarea infrastructurii unităților de învățământ preuniversitar (grad de risc ridicat la incendiu, în domeniul sanitar etc.), inclusiv prin investițiile privind construcția, reabilitarea ori dotările din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență;
- Elaborarea și implementarea Planului Național de Combatere a Violenței Școlare, în vederea prevenirii și reducerii violenței școlare, în toate formele ei;
- Sprijinirea autorităților locale, în vederea implementării sistemelor de supraveghere audio-video și alocarea resursei

umane pentru paza fizică a unităților de învățământ, în colaborare cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, respectiv cu autoritățile publice locale;

- Crearea unui cadru legislativ, în colaborare cu Ministerul Sănătății, care să uniformizeze funcționarea cabinetelor de medicină școlară, precum și înființarea de cabinete de medicină școlară în unitățile de învățământ unde acestea nu există și dotarea celor existente.

Obiectiv 3: Șanse egale în educație.

- O școală incluzivă prin:
 - Crearea cadrului legislativ pentru dezvoltarea unei strategii de intervenție timpurie pentru integrarea și susținerea copiilor cu dizabilități și a celor capabili de performanță;
 - Crearea cadrului legislativ pentru asigurarea consilierii școlare, a serviciilor de logopedie și sprijin în fiecare unitate de învățământ preuniversitar de masă;
 - Crearea cadrului legislativ și a oportunităților de finanțare pentru înființarea de ateliere protejate pentru tinerii cu nevoi speciale.
 - Crearea cadrului legislativ pentru școlarizarea antepreșcolară, a preșcolară și a elevilor cu boli cronice, boli maligne sau alte afecțiuni care necesită spitalizare/tratament/monitorizare ori care desfășoară activități în cadrul „Școlii din spital”;
 - Crearea cadrului legislativ pentru școlarizarea și reintegrarea într-o unitate de învățământ a elevilor gravide și a elevilor părinți;

Obiectiv 4: Sprijin pentru toți elevii.

- Simplificarea metodologiei de acordare a burselor sociale, astfel încât fiecare elev care provine dintr-o familie în care părinții sau tutorii legali au venituri reduse va putea aplica pentru acest tip de bursă, iar numărul elevilor care să beneficieze de burse sociale să crească;
- Stimularea excelenței elevilor cu rezultate deosebite la olimpiade școlare și concursuri naționale, inclusiv prin activități organizate în cadrul centrelor județene de excelență/Centrul Municipiului București pentru Excelență;
- Dezvoltarea unui sistem de identificare a ariilor de performanță ale elevilor (exemplu, identificarea talentelor în sport, artă, șah, abilități practice etc.) și de sprijinire a celor cu abilități și talente deosebite pentru a atinge excelența;
- Acordare de burse românilor de pretutindeni, care doresc să studieze și sunt înmatriculați în cadrul unităților de învățământ de stat din România, respectiv elevilor și cursanților străini în baza acordurilor bilaterale;
- Înființarea Programului Național „O carte pentru fiecare” în vederea creșterii interesului elevilor pentru lectură;
- Înființarea Programului Național de Susținere a Învățării Limbii și Literaturii Române, destinat elevilor din cadrul unităților de învățământ cu predare în limba unei minorități naționale care învață Limba și literatura română după programa specială.

Obiectiv 5: Sprijin pentru elevii și cadrele didactice din afara granițelor țării.

- Organizarea de cursuri de limbă, cultură și civilizație românească pentru tinerii români școlarizați în unitățile de învățământ din afara țării;
- Organizarea unor grupe de acomodare pentru elevii români reîntorși în țară după perioade îndelungate petrecute în afara granițelor României;
- Organizarea unei sesiuni dedicate de Evaluare Națională, respectiv Examen Național de Bacalaureat pentru absolvenții români de învățământ gimnazial sau liceal din afara granițelor țării;
- Selectare de cadre didactice și încheiere de contracte de muncă cu aceștia pentru a activa în unități de învățământ din străinătate pentru predarea limbii române și respectiv a unor discipline nonlingvistice în limba română.

Obiectiv 6: Sprijin pentru cadrele didactice și management preuniversitar performant.

Creșterea gradului de pregătire practică a cadrelor didactice și diversificarea contextelor de formare, prin:

- Formarea cadrelor didactice în vederea integrării elevilor cu CES în învățământul de masă;

- Susținerea pentru cadrele didactice care ocupă un post didactic în zone defavorizate;
- Înființarea Programului național de stimulare a excelenței didactice, prin care se premiază excelența didactică, respectiv profesorii cu rezultate excelente în practica didactică, profesorii care aplică practici inovative și cei care lucrează cu elevi în risc educațional și care demonstrează progres în învățarea acestora;
- Formarea cadrelor didactice va avea în vedere Planul național de formare continuă în cariera didactică, specificul comunității școlare deservite și necesitățile de dezvoltare ale cadrelor didactice;
- Profesionalizarea managementului unităților și instituțiilor de învățământ, astfel încât să se asigure stabilitatea, coerența și competența în procesul de conducere a acestora;
- Digitalizarea proceselor de management și administrative la nivelul unităților de învățământ preuniversitar;
- Dezvoltarea unor instrumente de guvernare care să stimuleze participarea activă a partenerilor educaționali (precum reprezentanții elevilor, ai părinților, ai sindicatelor și ai mediului privat).

Obiectiv 7: Toți pentru școală, școală pentru toți.

- Crearea unui program național de parteneriat didactic între instituțiile de învățământ din mediul universitar cu cele

din mediul preuniversitar. În cadrul programului, studenții și masteranzii vor fi încurajați să deruleze activități de predare-învățare-evaluare online și față-în-față cu elevii din învățământul preuniversitar, fie individual, fie în echipă cu un cadru didactic;

- Dezvoltarea rețelei de unități de învățământ cu statut de unități de aplicație, cu scopul de a asigura organizarea stagiilor de practică pedagogică pentru elevii de la liceele cu profil pedagogic sau pentru studenții înscriși la programe universitare de formare pentru cariera didactică, inclusiv masterat didactic.

Obiectiv 8: Un învățământ tehnologic conectat la piața muncii.

- Dezvoltarea infrastructurii unităților de învățământ din filiera tehnologică prin modernizarea acesteia, amenajarea de ateliere - școală; sprijinirea dezvoltării învățământului tehnologic în sistem dual;
- Elaborarea și tipărirea de manuale școlare/manuale online pentru disciplinele de specialitate din învățământul tehnologic dual, corelate cu nevoile din piața muncii și bunele practici europene;
- Majorarea bursei profesionale și acordarea acesteia pe perioada activităților didactice;
- Formarea cadrelor didactice din învățământul tehnologic în spiritul noilor tehnologii utilizate pe piața muncii;

- Implicarea reprezentanților agenților economici în procesul de predare-învățare-evaluare, de fundamentare a deciziilor privind planul de școlarizare, oferta educațională, oferta curriculară, admiterea elevilor în liceu și recrutarea și formarea personalului didactic;
- Organizarea unui examen de bacalaureat diferențiat în funcție de specializarea/calificarea urmată de către elev;
- Stimularea înființării consorțiilor școlare în vederea optimizării gestionării resurselor materiale și a organizării de activități comune ale elevilor și ale cadrelor didactice, inclusiv în vederea creșterii calității învățământului în mediul rural;
- Dezvoltarea centrelor/campusurilor pentru învățământ dual, corelată cu cerințele operatorilor economici din zona respectivă.

Obiectiv 9: Digitalizarea resurselor educaționale.

Finalizarea proiectului Edulib, aflat în implementare și destinat digitalizării resurselor educaționale precum și realizării unui sistem integrat de învățare care include și un hub de resurse „Învățăm în România”. Acestea vor cuprinde programe școlare, exemple de lecții pentru toate temele din programe școlare, ghiduri metodologice, exemple de probe de evaluare, toate acestea intrând sub incidența legislației privind drepturile de autor.

- Crearea unor platforme și fluxuri operaționale digitalizate pentru a facilita interoperabilitatea sistemelor de date în

condițiile legii și, acolo unde este posibil, cu utilizarea celor mai ridicate standarde inclusiv din punct de vedere tehnologic;

- Crearea unei platforme care să permită accesul la rezultatele școlare, accesul online la catalogul de note și la rezultatele învățării;
- Proiectarea unui sistem coerent de management al documentelor în sistemul de educație;
- Proiectarea unui sistem electronic de asigurare a evaluării pentru examenele naționale;
- Implicare, alături de autoritățile publice locale, consiliile județene, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, pentru conectarea la internet a tuturor unităților și instituțiilor de învățământ, cu precădere a celor din localități situate în mediul rural, mediul urban cu până la 10.000 de locuitori, precum și celor din zone izolate și/sau defavorizate.

Obiectiv 10: Modernizarea planurilor cadru și a programelor școlare.

- Analiza pieței muncii va conduce spre diversificarea sau reinventarea specializărilor din liceele tehnologice, cu distribuție geografică raportată la dinamica industriei/mediului de afaceri;
- Asigurarea dimensiunii aplicative a programelor școlare;
- Actualizarea planurilor cadru de învățământ, respectiv programele școlare pentru discipline și module școlare, astfel

încât să cuprindă teme precum: educație pentru sănătate, noțiuni pentru acordarea primului ajutor, educație financiară, educație juridică, egalitate de șanse, istorie și civilizație locală, etică și gândire critică;

ÎNVĂȚĂMÂNT UNIVERSITAR.

Obiectiv 1: Acces echitabil la învățământ universitar de calitate.

- Crearea cadrului care să permită accesul echitabil la studii universitare de calitate, pentru orice tânăr, indiferent de mediul socio-economic din care provine, fără nicio formă de discriminare, inclusiv prin programul „Primul student din familie”;
- Sprijinirea tranziției de la învățământul secundar superior la învățământul universitar, precum și politici și practici de reînmatriculare a studenților, de tip „A doua șansă”, la nivelul fiecărei instituții de învățământ superior.
- Creșterea participării în învățământul terțiar pentru tinerii care fac parte din categorii vulnerabile sau subreprezentate, precum și a studenților netradiționali;
- Încurajarea instituțiilor de învățământ superior pentru a elabora propriile strategii în ceea ce privește dimensiunea socială;
- Întărirea serviciilor de consiliere pentru studenți, care să vizeze inclusiv aspecte legate de provocările psihologice care

pot să apară pe parcursul studiilor universitare, inclusiv prin asigurarea unei finanțări adecvate prin Programul Național de Reducere a Abandonului Universitar;

- Creșterea investițiilor în serviciile pentru studenți, cum ar fi cămine, cantine, baze sportive, precum și a subvenției anuale acordate;
- Îmbunătățirea condițiilor de studiu pentru persoanele cu dizabilități, prin adaptarea infrastructurii, a materialelor de studiu, a metodelor pedagogice și furnizarea de servicii dedicate.

Obiectiv 2: Promovarea și respectarea valorilor fundamentale în învățământul superior: autonomie, libertate academică și integritate, participarea studenților și a cadrelor didactice la guvernarea instituțiilor de învățământ superior, responsabilitatea publică.

- Încurajarea instituțiilor de învățământ superior spre a înființa instituții de tip ombudsperson, care să soluționeze conflicte în domeniul încălcării valorilor fundamentale, altele decât cele care intră în atribuțiile comisiei de etică;
- Participarea studenților în proporție de 25% în structurile de conducere din universități (consiliul facultății, senatul universitar, consiliul școlii doctorale);

- Participarea studenților în cadrul consiliilor consultative ale Ministerului Educației;
- Sprijinirea structurilor asociative studentești;
- Lărgirea accesului la programele specializate de detectare a plagiatului;
- Transparentizarea activităților didactice, de cercetare, dar și cele specifice managementului și administrației, prin publicarea informațiilor relevante pe site-ul instituției;
- Planurile de învățământ pentru programele de studii de scurtă durată, licență și masterat, și pentru programele de pregătire individuală din ciclul III de studii universitare de doctorat, conțin discipline de etică și integritate academică, inclusiv etică a cercetării.

Obiectiv 3: Întărirea rolului instituțiilor de învățământ superior în societate, inclusiv prin contribuția la atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Sustenabilă (SDG) până în 2030.

- studii universitare multidisciplinare, resurse de învățare și programe de mobilitate;
- Instituțiile de învățământ superior, prin programul educațional PN-ȘTIM, pot oferi sprijin elevilor din ciclul primar și secundar pentru admitere la facultate, precum și studenților pentru studii postuniversitare și cariere în

domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii. Elevii, studenții și cadrele didactice vor fi stimulate financiar pentru creșterea competențelor în domeniile ȘTIM.

- Elaborarea unei Strategii de implicare a instituțiilor de învățământ superior pentru atingerea obiectivelor stabilite prin SDG;
- Implicarea experților din domeniul universitar la diferite niveluri de luare a deciziei în administrația publică, în vederea fundamentării științifice și tehnice a deciziilor;
- Intensificarea dialogului și cooperării între instituțiile de învățământ superior și autoritățile publice, stabilite la nivel local și național, societatea civilă, angajatori, asociații profesionale, alți actori interesați, pentru identificarea modului în care pot contribui la identificarea de soluții pentru provocările cu care se confruntă societatea și economia;
- Stimularea instituțiilor de învățământ superior pentru a dezvolta programe de studii și activități de cercetare relevante pentru atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă SDG, precum și a altor activități conexe.

Obiectiv 4: Învățământ superior de calitate, flexibil și inovativ, centrat pe student și adaptat la cerințele impuse de progresul tehnologic.

- Crearea cadrului legal pentru realizarea de programe de studii în format modular și acordarea de micro-certificări, cu adaptarea corespunzătoare a sistemului de evaluare externă a calității;
- Stimularea instituțiilor de învățământ superior pentru a implementa metode inovative și de înaltă calitate de învățare și predare, centrate pe student, care utilizează inclusiv instrumentele puse la dispoziție de digitalizare, abordări inter și multidisciplinare, învățarea și predarea bazate pe cercetare, utilizarea informațiilor analitice despre învățare, a resurselor de învățare deschise etc.;
- Valorizarea cadrelor didactice care au rezultate deosebite în activitatea de învățare și predare prin acordarea de recunoaștere și retribuire adecvată;
- Furnizarea unor programe de formare pedagogică adecvate pentru cadrele didactice din învățământul superior și introducerea obligativității parcurgerii acestora în vederea progresului în carieră;
- Stimularea instituțiilor de învățământ superior pentru includerea în curriculumul universitar a competențelor viitorului: competențe digitale, gândirea critică și inovativă, rezolvarea de probleme, inteligență emoțională, lucrul în echipă, comunicare, reziliență, spirit antreprenorial și leadership;

- Revizuirea programelor de studii, printr-un demers bazat pe rezultatele învățării, și corelarea acestora cu competențele cerute de piața muncii;
- Actualizarea metodologiilor de evaluare externă a calității în învățământul superior și implementarea unor proceduri simplificate în baza unui sistem de standarde și indicatori stabilit de comun acord cu instituția de învățământ superior, în cazul în care acestea au parcurs două cicluri de evaluare învățământului, inclusiv prin Fondul de dezvoltare instituțională sau prin Fondul pentru finanțarea situațiilor speciale;
- Susținerea instituțiilor de învățământ superior românești în participarea în cadrul proiectelor dedicate dezvoltării și consolidării de rețele universitare europene, inclusiv pentru preluarea exemplelor de bună practică din cadrul acestui tip de rețele;
- Susținerea organizării unor programe de studii comune și programe de studii integrate, inclusiv a unor programe care conduc la obținerea de micro-certificări;
- Implementarea unor politici de stimulare a tinerilor absolvenți de a rămâne în România după finalizarea studiilor;

- Promovarea ofertei educaționale a instituțiilor de învățământ superior românești și actualizarea informațiilor din portalul studyinromania.gov.ro.

Obiectiv 5: Programul Național de Sprijinire a Învățării Științelor Exacte, a Ingineriei și Matematicii (PN-ȘTIM).

- Sprijinirea instituțiilor de învățământ în vederea dezvoltării infrastructurii specifice, precum și a unor programe de studii universitare multidisciplinare, resurse de învățare și programe de mobilitate;
- Instituțiile de învățământ superior, prin programul educațional PN-ȘTIM, pot oferi sprijin elevilor din ciclul primar și secundar pentru admitere la facultate, precum și studenților pentru studii postuniversitare și cariere în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii. Elevii, studenții și cadrele didactice vor fi stimulate financiar pentru creșterea competențelor în domeniile ȘTIM.
- periodică la nivel instituțional, consecutive, încheiate cu rapoarte de menținere a acreditării;
- Introducerea procesului de auditare a evaluării interne a rezultatelor, în vederea evaluării externe a mecanismelor interne de asigurare a calității învățământului superior.

Obiectiv 6: Sprijinirea cooperării în învățământul superior și monitorizarea parcursului profesional al absolvenților în vederea creșterii angajabilității acestora.

- Sprijinirea și încurajarea dezvoltării unor parteneriate între instituțiile de învățământ superior, precum și a parteneriatelor cu institute de cercetare publice sau private, cu operatori economici publici sau privați, inclusiv pentru dezvoltare de programe de studii interdisciplinare;
- Elaborarea și dezvoltarea cadrului legal privind constituirea de către instituții de învățământ superior a consorțiilor, inclusiv cu organizații de cercetare, dezvoltare și inovare și cu instituțiile/unitățile de spectacole, în baza unui contract de parteneriat;
- Sprijinirea cooperării între instituțiile de învățământ superior și operatorii economici, asociații profesionale și/sau instituții publice pentru dezvoltarea unor programe de studii universitare care răspund cerințelor pieței muncii;
- Reglementarea cadrului legal privind încheierea parteneriatului cu operatorii economici pentru organizarea și desfășurarea formei de învățământ superior dual, inclusiv prin stabilirea facilităților la plata impozitelor, taxelor și contribuțiilor datorate bugetului de stat, bugetului

asigurărilor sociale de stat, bugetelor fondurilor speciale sau bugetelor locale, potrivit prevederilor legale;

- Înființarea Registrului Unic Național Integrat al Diplomelor și Actelor de Studii (RUNIDAS), ca sistem informatic integrat pentru gestiunea actelor de studii eliberate de unitățile de învățământ preuniversitar, de instituțiile de învățământ superior și Academia Română, precum și a registrelor matricole de la nivelul sistemului de învățământ superior;
- Elaborarea unui sistem de indicatori statistici de referință pentru învățământul superior pentru monitorizarea eficienței manageriale, a echității și a relevanței învățământului superior pentru piața muncii;
- Crearea unui sistem național de monitorizare a inserției absolvenților pe piața muncii, prin interoperabilitatea sistemelor informatice din sectoare diferite de activitate.

Obiectiv 7: Cercetarea universitară.

- Susținerea cercetării universitare prin alocarea meritocratică, pe bază de competiție, a fondului de cercetare științifică, în acord cu planurile strategice multianuale de dezvoltare instituțională, cu scopul de a dezvolta resursele umane specializate în cercetare, infrastructurile de cercetare, precum și mecanisme de

monitorizare și evaluare a calității și relevanței activităților de cercetare-dezvoltare-inovare;

- Asigurarea unei finanțări suplimentare de la bugetul de stat pentru temele de cercetare doctorală care răspund solicitărilor mediului economico-social;
- Susținerea studenților, studenților-doctoranzi, a cadrelor didactice și a cercetătorilor cu performanțe prin granturi de studii și de cercetare la instituții de învățământ superior din țară sau din străinătate, pe bază de competiție.

Obiectiv 8: Internaționalizarea învățământului superior românesc.

- Elaborarea cadrului strategic privind internaționalizarea învățământului superior în vederea creșterii calității educației și a cercetării - Programul Național pentru Internaționalizare Universitară „Study in România”;
- Stimularea financiară și oferirea de sprijin instituțiilor de învățământ în cadrul procesului de internaționalizare a învățământului, inclusiv prin Fondul de dezvoltare instituțională sau prin Fondul pentru finanțarea situațiilor speciale;
- Susținerea instituțiilor de învățământ superior românești în participarea în cadrul proiectelor dedicate dezvoltării și consolidării de rețele universitare europene, inclusiv pentru

preluarea exemplelor de bună practică din cadrul acestui tip de rețele;

- Susținerea organizării unor programe de studii comune și programe de studii integrate, inclusiv a unor programe care conduc la obținerea de micro-certificări;
- Implementarea unor politici de stimulare a tinerilor absolvenți de a rămâne în România după finalizarea studiilor;
- Promovarea ofertei educaționale a instituțiilor de învățământ superior românești și actualizarea informațiilor din portalul studyinromania.gov.ro.

Obiectiv 9: Programul Național de Sprijinire a învățării Științelor Exacte, a Ingineriei și Matematicii (PN-ȘTIM).

- Sprijinirea instituțiilor de învățământ în vederea dezvoltării infrastructurii specifice, precum și a unor programe de studii universitare multidisciplinare, resurse de învățare și programe de mobilitate;
- Instituțiile de învățământ superior, prin programul educațional PN-ȘTIM, pot oferi sprijin elevilor din ciclul primar și secundar pentru admitere la facultate, precum și studenților pentru studii postuniversitare și cariere în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii. Elevii, studenții și cadrele didactice vor fi stimulate financiar pentru creșterea competențelor în domeniile ȘTIM.

7

ENERGIE

MONITORIZARE ȘI INTERVENȚIE EFICIENTĂ ÎN MECANISMUL DE PLAFONARE-COMPENSARE TEMPORARĂ A PREȚULUI ENERGIEI

Asigurarea unui climat de reziliență și stabilitate a cetățenilor și companiilor românești.

TRANZIȚIE VERDE

Asigurarea tranziției verzi și a digitalizării sectorului energetic, prin montarea de contoare inteligente/sisteme SCADA pentru transport și distribuție;

REPowerEU

Investiții în capacități noi de energie regenerabilă;

POLITICI PUBLICE

Stimularea creșterii producției de gaze naturale;

REVIZUIRE LEGISLAȚIE

Sistem modern de guvernare în sectorul energetic;

STRATEGIA ENERGETICĂ

Strategia energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050;

ENERGIE ELECTRICĂ

Investiții în extinderea rețelei de transport a energiei electrice;

GAZE NATURALE

Investiții în extinderea rețelei de transport și distribuție a gazelor naturale;

AJUTOARE DE STAT

Stimularea investițiilor din mediul privat în sectorul energetic;

ENERGIE SOLARĂ ȘI EOLIANĂ

Absorbția de fonduri europene pentru realizarea investițiilor în sectorul producerii de energie eoliană onshore și offshore și energie solară.

PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Asigurarea securității energetice pentru iarna 2023-2024 și pentru iarna 2024 -2025;
2. Diminuarea gradului de sărăcie energetică al populației.
3. Finalizarea unor proiecte naționale de investiții în producerea de energie electrică și gaze aflate în Iernut și Caragele.
4. Optimizarea programului de decarbonare, prin asigurarea unor noi capacități de producție cu emisii reduse de carbon.
5. Menținerea sprijinului oferit Republicii Moldova în ceea ce privește curentul electric și gazele naturale.

OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Asigurarea securității energetice prin decarbonarea (mărirea capacităților de producție nucleare) și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și consolidarea din perspectiva aprovizionării cu carburanți și gaze naturale.

- Jalonul 114 - Finalizarea legislației privind decarbonarea. Implementarea Legii 334/2022 pentru aprobarea OG nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului energetic care prevede menținerea termocentralelor pe cărbune până în anul 2030 și punerea în siguranță a minelor de ulei. Se prelungește perioada de închidere și punere în siguranță pentru exploatarea miniere din Valea Jiului. Termocentralele pe bază de cărbune, prin legea decarbonării, intră într-o rezervă tehnică fiind menținute în această formă până în anul 2030;
- Termocentrala Mintia - adjudecată de un investitor privat, care va investi 1 mld. de euro în următorii 3 ani, când proiectul ajunge la deplină funcționare;
- Schemă de ajutor de stat de 1,5 mld. de euro pentru marii consumatori - urmărește evitarea unei creșteri a emisiilor globale de gaze cu efect de seră, ca urmare a transferării producției în afara Uniunii Europene, în absența unui acord internațional cu caracter obligatoriu privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră - în implementare.

Obiectiv 2: Romovarea de investiții în domeniul energetic (finalizarea reactoarelor 3 și 4 Cernavodă, re tehnologizarea unității 1 și introducerea unor tehnologii nucleare avansate).

- Grupul 1 Cernavodă – va intra în re tehnologizare în perioada 2027 - 2029, durata de exploatare fiind la limită;
- Grupul 3 Cernavodă – în faza de evaluare construcție/proiect. Sunt semnate acorduri deja cu Coreea de Sud și cu Emiratele Arabe Unite;
- Grupul 4 Cernavodă – identificare parteneri (proiectare, construcție);
- Dezvoltarea unor capacități energetice de tip SMR – proceduri începute;
- Investiții pentru dezvoltarea capacității de producere a energiei nucleare:
 - **Proiectul de construire a reactoarelor 3 și 4 de la Centrala Cernavodă, pentru care Banca de Export-Import a Statelor Unite ale Americii va acorda finanțare României (50 mil. dolari pentru faza a doua - de lucrări preliminare a construcției celor două reactoare, și de 3 mld. dolari în cea de-a treia fază - de realizare propriu-zisă a proiectului), faza a 2-a: 2023-2025, faza a 3-a: 2025-2030.**

Obiectiv 3: Dezvoltarea unui Program Național Nuclear pe termen mediu și lung, care să includă dezvoltarea de noi capacități nucleare-

energetice ce implică reactoare modulare mici cu tehnologie din SUA.

- Pe fostul amplasament al termocentralei de la Doicești se amplasează un prim SMR. De asemenea, se urmărește ca prin noua Strategie Energetică a României, pe vechile amplasamente ale termocentralelor din țară, să se monteze astfel de SMR-uri. Utilizarea noului tip de tehnologie SMR va contribui la întărirea profilului energetic al României, în acord cu viziunea europeană de protejare a mediului și cu țintele de decarbonizare asumate.

Obiectiv 4: Plafonarea temporară a prețului energiei, compensarea facturilor la energie și amânarea la plată pentru consumatorul vulnerabil – finalizată decembrie 2022.

- OUG nr. 27/2022 transpusă în Legea nr. 357/2022 - "Până la sfârșitul anului 2023, prețul final facturat să fie plafonat la:
- Maximum 0,68 lei/kWh, cu TVA inclus, în cazul clienților casnici al căror consum mediu lunar realizat la locul de consum este cuprins între 0-100 kWh inclusiv.
 - maximum 0,80 lei/kWh, cu TVA inclus, în cazul clienților casnici al căror consum mediu lunar realizat la locul de consum este între 100,01-255 kWh.
 - 1,3 lei/kWh pentru un consum lunar de peste 255 kWh
 - În domeniul gazelor naturale, în cazul clienților casnici, pentru consumul realizat până la sfârșitul anului 2023, prețul final

facturat de către furnizorii de gaze naturale este de maximum 0,31 lei/kWh, cu TVA inclus.”

- Se vor face trimestrial analize cu privire la eventuale adaptări legislative ținând cont de evoluțiile prețurilor gazelor și energiei electrice în Europa.

Obiectiv 5: Asigurarea tranziției verzi și a digitalizării sectorului energetic.

- Montarea de contoare inteligente, sisteme SCADA pentru transport și distribuție;
- Programul Casa Verde Fotovoltaice – în perioada 2021-2022 au fost implementate 50.000 de proiecte, urmând a se demara alte 100.000 până la finalul anului 2023;
- Finalizarea proiectelor selectate de Ministerul Energiei, în cadrul apelurilor de proiecte în valoare de peste 1,2 mld. euro, finanțare din Planul Național de Redresare și Reziliență – Componenta 6 Energie, pentru investiții în capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile, de hidrogen verde, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică și pentru creșterea eficienței energetice în sectorul industrial.

Obiectiv 6: Strategia energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050.

- Actualizarea Strategiei energetice a României cu măsuri care să ia în calcul toate provocările apărute în ultimii ani (decarbonare, agresiune Ucraina).

Obiectiv 7: Proiectele de exploatare a gazelor naturale offshore din Marea Neagră.

- A fost demarat proiectul BSOG;
- Proiectul Neptun Deep (Romgaz - OMV) – accelerarea implementării pentru scăderea dependenței de gazul rusesc.

Obiectiv 8: Adaptarea capacităților de producție a energiei electrice la noile tendințe europene.

- Înregistrarea a 100.000 prosumatori până la finalul anului 2024.

Obiectiv 9: Investiții în extinderea rețelei de transport a energiei electrice.

- Prin Fondul pentru modernizare Transelectrica a depus 9 proiecte în valoare de 424 mil. euro;
- Au fost aprobate la finanțare proiecte în valoare de 2,4 mld. euro din Fondul de Modernizare pe alte obiective. Se va monitoriza și evalua implementarea acestora;
- Pentru 9 investiții în sumă de 424 mil. euro sunt semnate contractele de finanțare (10 octombrie 2022);
- A fost lansat un apel de proiecte în valoare de peste 1 mld. de euro pentru sprijinirea investițiilor destinate extinderii și modernizării rețelei de distribuție a energiei electrice.

Obiectiv 10: Investiții în extinderea rețelei de transport și distribuție a gazelor naturale.

- Transgaz a trimis spre evaluare către Banca Europeană de Investiții (BEI) 3 proiecte în valoare totală de 590 mil. de euro, din care 235 mil. de euro pentru a obține finanțare din Fondul pentru Modernizare pentru
 - Conducta de transport gaze naturale Ghercești-Jitaru;
 - Conducta de transport gaze naturale Jupa-Băile Herculane-Orșova;
 - Conducta de transport gaze naturale Marea Neagra-Podișor.

Obiectiv 11: Investiții în capacități noi de energie regenerabilă.

- Componenta C6 Energie II - Noi capacități de producție de energie electrică din surse regenerabile 950 MW. Proiecte depuse aflate în evaluare. Este necesar a se identifica soluții de urgentare obținere ATR-uri;
- Fondul pentru Modernizare și REPowerEU. Se introduc în Planul Național de Redresare și Reziliență - PNRR și finanțări din REPowerEU, împreună cu adaptări ale cadrului legislativ:
 - Stimulare instalare panouri fotovoltaice și stocare energie electrică;
 - Realizarea unui registru al terenurilor statului și al UAT-urilor neproductive;
 - Îmbunătățire cadru legislativ pentru prosumatori și comunități energetice;

- REPowerEU aduce o suplimentare de 1,44 mld. de euro la fondurile PNRR.

Obiectiv 12: Stimularea creșterii producției de gaze naturale.

- Identificare politici publice ce motivează operatorii să producă mai mult gaz – investiții și extracție.

Obiectiv 13: Absorbția de fonduri europene pentru realizarea investițiilor în sectorul producerii de energie eoliană onshore și offshore și energie solară.

- Planul Național de Redresare și Reziliență - PNRR asigură finanțare pentru capacități de producție de energie electrică din surse regenerabile - 950 MW;
- Dezvoltarea de parcuri eoliene offshore ce implică dezvoltarea planului de amenajare maritimă a Mării Negre;
- Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice. Continuarea acestuia prin lansarea celei de-a doua sesiuni pentru autoritățile și instituțiile publice (au fost prevăzute 1,4 mld. de euro din PNRR).

Obiectiv 14: Înscrierea României în cadrul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și în cadrul Agenției Internaționale pentru Energie.

- Crearea unui mediu de reglementare competitiv, transparent și predictibil, bazat pe consultare publică de

substanță, care să constituie fundamentul piețelor libere și competitive de energie.

Obiectiv 15: Participarea la inițiativele europene de încurajare a dezvoltării tehnologiilor pe bază de hidrogen.

- ICSI - Vâlcea. Participă la dezvoltarea unor tehnologii inovatoare în domeniul tehnologiilor energetice bazate pe hidrogen și surse regenerabile de energie;
- Infrastructură de distribuție a gazelor regenerabile (utilizând gazele naturale în combinație cu hidrogenul verde ca măsură tranzitorie), precum și capacitățile de producție a hidrogenului verde și/sau utilizarea acestuia pentru stocarea energiei electrice;
- În 2022 s-au lansat, prin Ministerul Energiei, apeluri de proiecte în valoare de peste 1,2 mld. de euro, finanțare din Planul Național de Redresare și Reziliență – Componenta 6 Energie, pentru investiții în capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile, de hidrogen verde, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică și pentru creșterea eficienței energetice în sectorul industrial;
- Se pregătește lansarea mai multor posibilități de finanțare din Planul Național de Redresare și Reziliență - PNRR, cu un buget de 764 de mil. de euro, pentru investiții în producția, asamblarea, reciclarea bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice, pentru noi capacități de stocare a energiei

electrice, precum și pentru realizarea a 1.870 km de rețea de distribuție inteligentă - hydrogen ready.

Obiectiv 16: Stimularea investițiilor din mediul privat în sectorul energetic.

- Prin Planul Național de Redresare și Reziliență - PNRR și Fondul pentru Modernizare se acordă ajutoare de stat nerambursabile;
- Surse regenerabile de energie și stocarea energiei, din Fondul pentru Modernizare; au fost elaborate documentele programatice și au fost publicate în dezbatere publică două scheme de ajutor de stat și ghiduri ale solicitantului. Prin acestea, se susțin investițiile IMM-urilor, companiilor mijlocii și mari și regiilor autonome în noi capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile destinate autoconsumului. Sprijinul poate fi de 20 mil. de euro pe întreprindere. De aceeași sumă pot beneficia și comunitățile locale, unitățile din sistemul național de apărare, ordine publică și siguranță națională, instituțiile publice, pentru finanțarea proiectelor de producere a energiei destinate propriului consum.

Obiectiv 17: Sistem modern de guvernare în sectorul energetic – revizuire legislație actuală.

- Simplificarea circuitului birocratic, în sensul transparentizării și al digitalizării, pentru a avea o guvernare corporativă și competență la toate nivelurile.

8

AGRICULTURĂ

PNS 2023-2027

Lansarea intervențiilor din Planul Național Strategic 2023-2027 al României, cu o alocare de 15,8 mld. euro;

SPRIJIN PRODUCĂTORI AUTOHTONI

Continuarea aplicării tuturor formelor de sprijin și introducerea de mecanisme și instrumente noi pentru agricultură;

FERME DE FAMILIE

Consolidarea fermelor de familie în sectorul vegetal și zootehnic;

„AGRO-INVEST”

Continuarea Programul Agro IMM Invest, dedicat întreprinderilor mici și mijlocii cu capitalizare de piață medie din domeniul agriculturii;

FOND FUNCICIAR

Consolidarea reformelor în domeniul fondului funciar prin continuarea și definitivarea procesului de intabulare a terenurilor agricole;

ÎNCURAJARE ASOCIERI

Consolidarea poziției fermierilor în lanțul agroalimentar;

STIMULAREA PRODUCȚIEI AGRICOLE

Reducerea efectelor negative ale schimbărilor climatice;

MANAGEMENT DE RISC

Crearea unui sistem de management al riscurilor în agricultură;

LICEE AGRICOLE

Susținerea învățământului agricol prin implementarea proiectului de investiții din PNRR I.7. "Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare";

AGRICULTURA ECOLOGICĂ

Asigurarea unei producții alimentare durabile, inclusiv prin reducerea substanțială a utilizării pesticidelor și îngrășămintelor chimice și prin dezvoltarea agriculturii ecologice.

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Absorbția fondurilor europene alocate agriculturii prin continuarea aplicării tuturor formelor de sprijin și introducerea de mecanisme și instrumente noi pentru agricultură și prin accesarea integrală a fondurilor europene.
2. Creșterea suprafeței agricole irigate prin continuarea investițiilor prevăzute în “Programul național de reabilitare și/sau înființarea infrastructurii principale de irigații și infrastructurii de desecare și drenaj” în scopul reducerii efectelor negative ale schimbărilor climatice și prin Programul de realizare a Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor etapa 2023, în scopul reducerii efectelor negative ale schimbărilor climatice.
3. Implementarea Programului privind crearea unui sistem de management al riscurilor în agricultură.
4. Creșterea consumului de produse autohtone prin Programul pentru Stimularea consumului de produse românești și dezvoltarea piețelor locale Elaborarea “Strategiei naționale pentru promovarea produselor agroalimentare românești.
5. Asigurarea stocurilor de materie primă de grâu, orz, floarea soarelui, soia și rapiță, prin compensarea parțială a costurilor.
6. Continuarea sprijinului financiar decuplat de producție.
7. Continuarea programelor de susținere a producției primare (tomate în spații protejate, crescători de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița, încurajarea activității pentru zona montană, scheme de ajutor de stat pentru sectorul de creștere al bovinelor, Programul de creditare „De Trei Ori Subvenția”).
8. Continuarea măsurilor în vederea echilibrării balanței comerciale cu produse agro-alimentare.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Lansarea programelor de finanțare a investițiilor în sistemul agroalimentar din fonduri europene alocate pentru perioada 2023-2027, în valoare de 15,8 mld. euro, concomitent cu finalizarea proiectelor cu finanțare europeană, contractate în PNDR 2014-2020, inclusiv perioada de tranziție 2021-2022. Lansarea în cursul anului 2023 a intervențiilor cuprinse în PNS 2023-2027, precum:

- Investiții în modernizarea, restructurarea și creșterea competitivității fermelor;
- Creșterea competitivității sectorului zootehnic;
- Sprijin pentru cooperare în vederea integrării pe lanțul agroalimentar/programe de sprijin pentru industria alimentară;
- Consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității fermelor agricole, pe termen scurt, mediu și lung;
- Sprijinirea ocupării forței de muncă, inclusiv prin sprijinirea asigurării egalității de gen, incluzând participarea femeilor la agricultură;
- Creșterea competitivității sectorului legume-fructe;
- Investiții pentru modernizarea satului românesc, modernizarea infrastructurii rurale și susținerea programelor pentru activitățile non agricole;
- Instalarea tinerilor fermieri;
- Sprijin pentru cooperare în vederea integrării producției pe lanțul agroalimentar;
- Investiții în crearea și dezvoltarea valorii adăugate prin procesarea și marketingul produselor agroalimentare;
- Investiții în infrastructura de irigații;
- Cooperare în vederea inovării, respectiv dezvoltarea de noi practici care să răspundă la nevoile specifice ale fermierilor;
- Plăți compensatorii pentru angajamente în materie de mediu-climă și Eco-scheme;
- Revigorarea cercetării în domeniul agriculturii;
- Cooperare cu statele cu cercetare avansată în domeniu în vederea inovării, respectiv dezvoltarea de noi practici care să răspundă la nevoile specifice ale fermierilor;
- Înlăturarea sarcinilor administrative excesive pentru toate măsurile finanțate de către Ministerul Agriculturii prin unitățile subordonate, în vederea unei mai ușoare accesări a fondurilor europene în perioada imediat următoare pentru a genera un impact economic pozitiv în piața agroalimentară din România;
- Sprijin pentru introducerea tehnologiilor din sfera agriculturii în medii controlate și realizarea legislației aferente.

Obiectiv 2: Continuarea aplicării tuturor formelor de sprijin și introducerea de mecanisme și instrumente noi pentru agricultură, pentru menținerea, perfecționarea și introducerea de programe noi în vederea asigurării predictibilității.

- Încurajarea consumului de produse autohtone;
- Sprijin privind sortarea, ambalarea, etichetarea pentru punerea pe piață a produselor agroalimentare de către producători agricoli și formele asociative cu rol economic (cooperative și grupuri de producători);
- Sprijin pentru asigurarea necesarului de material genetic pentru sectorul vegetal, animal și piscicol aflat în dificultate;
- Marketing și promovare: o politică de branding nouă printr-o identitate vizuală dedicată vinului românesc în vederea creșterii atractivității și vizibilității;

Obiectiv 3: Consolidarea fermelor de familie.

- Sprijinirea investițiilor în modernizarea, restructurarea, creșterea competitivității și a performanțelor de mediu, în special pentru fermele de familie, în sectorul vegetal și zootehnic;
- Sprijinirea investițiilor pentru implementarea soluțiilor digitale în agricultură;
- Încurajarea comercializării produselor finite obținute în fermele de familie și prin formele asociative;
- Asigurarea accesului la finanțare;

- Sprijinirea organizării fermelor de familie în forme asociative cu rol economic;
- Realizarea de programe specifice și consolidarea acestora prin modificări legislative.

Obiectiv 4: Consolidarea reformelor în domeniul fondului funciar.

- Continuarea și definitivarea procesului de intabulare a terenurilor agricole, inclusiv prin măsuri de sprijin în vederea finalizării succesiunilor.

Obiectiv 5: Consolidarea poziției fermierilor în lanțul agroalimentar.

- Susținerea investițiilor formelor asociative;
- Sprijin pentru înființarea grupurilor de producători în sectorul agroalimentar;
- Strategii pentru eficientizarea activității, dezvoltarea și consolidarea formelor asociative.

Obiectiv 6: Continuarea Programului Agro-Invest.

- Programul Agro IMM Invest este dedicat întreprinderilor mici și mijlocii cu capitalizare de piață medie din domeniul pentru agriculturii, pescuitului, acvaculturii și sectorului alimentar prin suplimentarea plafoanelor de finanțare;
- Garantarea de credite pe termen mediu și lung în agricultură și industrie alimentară;

- Creșterea competitivității și a sustenabilității fermelor prin susținerea investițiilor.

Obiectiv 7: Consolidarea mediului asociativ.

- Susținerea aderării și participării organizațiilor de fermieri din România la structurile asociative din Uniunea Europeană;
- Soluții digitale pentru managementul dialogului civil în sectorul agroalimentar;
- Identificarea, împreună cu sectorul agroalimentar, a soluțiilor fiscale necesare pentru susținerea grupurilor, organizațiilor și cooperativelor înființate, astfel încât să se poată asigura durabilitatea și dezvoltarea acestora, dar și accesul produselor românești pe piețele Uniunii Europene.

Obiectiv 8: Reducerea efectelor negative ale schimbărilor climatice. Stimularea producției agricole.

- Îmbunătățirea gestionării apei și a apelor uzate, având în vedere că sectorul agricol se confruntă cu o penurie de apă pentru irigații din cauza schimbărilor climatice, a deșertificării și a practicilor agricole nesustenabile, combinate cu ineficiența cauzată de sistemul primar de irigații, care este în curs de reabilitare;
- Reabilitarea și extinderea sistemului de irigații:
 - **Asigurarea resurselor bugetare pentru continuarea Programului Național de Reabilitarea a Infrastructurii Principale de Irigații din România (PNI);**

- **Asigurarea gratuită a apei până la stațiile de punere sub presiune preluate de către organizațiile de îmbunătățiri funciare și/sau la echipamentele de udare mobile/motopompe;**
- **Finalizarea obiectivelor de investiții aflate în diferite stadii de execuție și proiectare;**
- **Finanțarea studiilor de fezabilitate și studiilor de impact pentru realizarea de noi amenajări de irigații;**
- **Integrarea documentațiilor privind autorizarea sistemelor locale de irigații la Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare;**
- **Măsuri destinate achiziționării de echipamente de irigații.**
- Dezvoltarea sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor:
 - **Operaționalizarea centrelor nou înființate din Muntenia, Moldova și Transilvania și punerea în funcțiune a punctelor de lansare;**
 - **Dezvoltarea programului Apă în Câmpia Română prin dotarea aeronave și înființarea grupurilor de generatoare terestre.**
- Program de realizare a perdelelor de protecție în afara fondului forestier:
 - **Păstrarea eligibilității la plată pentru suprafețele ocupate de perdele de protecție;**
 - **Folosirea acelor specii forestiere ce pot fi adaptabile la fiecare microzonă.**

Obiectiv 9: Crearea unui sistem de management al riscurilor în agricultură.

- Realizarea unui sistem integrat de acoperire a riscurilor din agricultură prin elaborarea legislației pentru înființarea și

funcționarea „Instrumentului de sprijin al fermierilor afectați de pierderi ale producției agricole” finanțat prin PNS 2023-2027;

- Informarea și conștientizarea fermierilor cu privire la importanța și necesitatea asigurării culturilor agricole;
- Lansarea intervențiilor specifice din PNS 2023-2027, privind instrumentele de gestionare a riscurilor la nivelul fermei prin subvenționarea unei părți din prima de asigurare eligibilă plătită, precum și instrumentele de gestionare a riscurilor finanțate din intervențiile sectoriale din Pilonul I pentru sectorul legume-fructe și sectorul viti-vinicol, acestea având ca scop comun creșterea suprafețelor agricole protejate de instrumente de gestionare a riscurilor la nivel național;
- Stimularea implicării fermierilor în scheme de prevenire și gestionare a riscurilor prin intermediul sprijinului acordat pentru susținerea primelor de asigurare.

Obiectiv 10: “Energie Verde în Ferme” – Aplicarea, împreună cu Ministerul Energiei, din Fondul pentru modernizare a Schemei de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produsă din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor din cadrul sectorului agricol și industriei alimentare.

- Sprijinirea sectorului agricol și a producătorilor din industria alimentară prin măsuri de stimulare a investițiilor destinate

producției și/sau stocării de energie electrică din surse regenerabile, respectiv solară și eoliană;

- Elaborarea unei scheme de ajutor de stat care să contribuie la implementarea Programului-cheie 1: SRE și stocarea energiei – Sprijin pentru realizarea de noi centrale electrice și sisteme de încălzire-răcire bazate pe surse regenerabile de energie și pentru realizarea de capacități de stocare a energiei electrice, conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 60/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României prin Fondul pentru modernizare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, precum și a celor specifice din reglementările Uniunii Europene și naționale, ale strategiilor și documentelor de politici publice naționale și europene;
- Pregătirea documentelor necesare pentru lansarea sesiunii de primire a proiectelor de investiții în sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produsă din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor din cadrul sectorului agricol și industriei alimentare, având o valoare totală de 500 mil. euro, dintre care 300 mil. euro vor fi alocați pentru perioada 2023-2024;
- Finanțarea fermierilor și a producătorilor agricoli în vederea finalizării proiectelor de investiții în capacitățile de producere a energiei electrice produsă din surse regenerabile.

Obiectiv 11: Susținerea învățământului agricol prin implementarea proiectului de investiții I.7. "Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare" din Planul Național de Redresare și Reziliență.

- Investiții privind finanțarea infrastructurii aferente liceelor agricole;
- Cooperare între instituțiile de învățământ cu profil agricol și agenții economici din agricultură și industrie alimentară;
- Realizarea de ferme model;
- Finalizarea cadrului legislativ necesar pentru implementarea prevederilor cuprinse în Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Componenta C15 - Educație, Reforma 4, Investiția I7 „Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare”;
- Elaborarea ghidului de finanțare a liceelor agricole, elaborarea procedurilor de lucru;
- Lansarea sesiunilor de primire a proiectelor de investiții pentru dezvoltarea/modernizarea infrastructurii liceelor agricole încheierea contractelor de finanțare cu cele 57 licee tehnologice cu profil agricol;
- Finanțarea unor programe de formare profesională continuă pentru specialiștii care activează în sectorul agroalimentar.

Obiectiv 12: Echilibrarea balanței comerciale cu produse agroalimentare prin reducerea importurilor, stimularea exportului, a producției și a consumului de produse românești.

- Susținerea investițiilor în colectarea, depozitarea, stocarea, procesarea și comercializarea produselor agroalimentare;
- Îmbunătățirea mecanismelor de aplicare a certificatelor de depozit și asigurarea consumului intern de produse agroalimentare și prin majorarea nivelului rezervei de stat;
- Reorganizarea, operaționalizarea și asigurarea funcționalității Casei Române de Comerț Agroalimentar "Unirea”;
- Elaborarea unui plan de promovare a alimentelor românești și de promovare a vânzărilor și exporturilor. Va fi garantat sprijinul administrativ, politic și diplomatic pentru deschiderea și menținerea unor noi piețe.
- Creșterea gradului de acoperire a consumului de alimente din producția internă;
- Redobândirea statutului de exportator agroalimentar;
- Modernizarea și restructurarea exploatațiilor mici/mijlocii, în special a fermelor de familie, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității: investiții în echipamente, mașini, utilaje, spații post-recoltare și condiționare, mijloace de producție, procesare și valorificare, inclusiv sisteme de irigații moderne (FEADR);

- Dezvoltarea/modernizarea/retehnologizarea industriei alimentare și practicarea unor politici sustenabile de stimulare a procesării, în scopul diminuării comerțului cu materii prime și creșterea valorii adăugate;
- Nevoia de creștere a cooperării între actorii implicați în lanțul alimentar și încurajarea investițiilor colective;
- Creșterea numărului și volumului de produse cu valoare adăugată mare, a produselor certificate prin scheme de calitate, a produselor cu un impact redus asupra mediului înconjurător și promovarea produselor obținute prin metode extensive.

Obiectiv 13: Dezvoltarea piețelor locale și promovarea produselor locale românești.

- Susținerea cooperării între producători și unitățile administrativ-teritoriale (consilii locale, școli, agenți economici) în vederea dezvoltării piețelor locale și valorificării directe a producției, astfel încât să se faciliteze crearea lanțurilor de desfacere;
- Stimularea obținerii unor produse pentru procesele tehnologice care contribuie la reducerea amprente de carbon;
- Îmbunătățirea legislației privind certificarea și promovarea produselor agroalimentare;
- Operaționalizarea Agenției de Calitate și Marketing a Produselor Agroalimentare;

- Strategii de stimulare a consumatorilor cu privire la produsele agroalimentare românești;
- Stimularea încheierii de parteneriate între autoritățile locale din comunele și orașele aflate în proximitatea exploatațiilor agricole, în vederea facilitării vânzării produselor în cadrul lanțurilor scurte de aprovizionare;
- Aprobarea și implementarea unui program educațional în școli și comunități de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale în parteneriat cu Agenția de Calitate și Marketing a Produselor Agroalimentare și cu ministerele responsabile, care va încuraja alimentația sănătoasă, bogată în nutrienți și va promova cultura și tradițiile culinare românești. Scopul acestui program este să informeze cetățenii și să-i încurajeze să facă alegeri alimentare mai sănătoase, bazate pe produse locale și consumul alimentelor de sezon;
- Înființarea Corpului Atașăților Agricoli în coordonarea MADR.

Obiectiv 14: Asigurarea unei producții alimentare durabile, prin utilizarea sustenabilă a pesticidelor, antimicrobienelor și îngrășămintelor și prin dezvoltarea agriculturii ecologice.

- Creșterea productivității agricole și a veniturilor micilor producători de alimente, fermelor de familie, inclusiv prin acces sigur și egal, resurse productive și inputuri, prin transfer de cunoștințe, servicii financiare;

- Modernizarea și restructurarea exploatațiilor, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității;
- Susținerea producției și diversificarea speciilor autohtone cu valoare genetică ridicată, dar deficitare pe piața internă, în domenii precum legumicultura, creșterea efectivelor la rasele valoroase de suine, taurine și bivoli, sectorul avicol, colectarea și comercializarea lânii, apicultură, pescuit și acvacultură, inclusiv prin stimularea cercetării-dezvoltării în domeniul agro-alimentar;
- Promovarea bunelor practici agricole pentru prevenirea și combaterea poluării solului;
- Dezvoltarea unor programe pentru promovarea consumului de alimente sănătoase;
- Dezvoltarea agriculturii ecologice;
- Lansarea intervențiilor din PNS 2023-2027 care privesc investițiile în ferme, în echipamente, mașini, utilaje, spații post-recoltare și condiționare, mijloace de producție, procesare și valorificare, aplicarea de noi tehnologii pentru îmbunătățirea calității produselor obținute, promovării creșterii productivității, economiei circulare în scopul reducerii costurilor de producție și creșterii competitivității și promovarea formelor asociative ca soluție a problemelor structurale și accesul la piață;
- Dotarea fermelor cu utilaje și echipamente performante, în vederea facilitării fluxurilor optime de producție, inclusiv sisteme de irigații moderne, în scopul creșterii productivității acestora;
- Modernizarea fermelor zootehnice, dotarea cu tehnologii inovative ce permit o dezvoltare rezilientă și competitivă;
- Acordarea de plăți compensatorii fermierilor înregistrați în sistemul de agricultură ecologică, atât în perioada de conversie, cât și în perioada certificată, pentru aplicarea practicilor de agricultură ecologică. Practicile promovate de agricultura ecologică, respectiv evitarea utilizării pesticidelor și gestionarea strictă a gunoiului de grajd, contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Obiectiv 15: Reducerea pierderilor și a risipei de alimente.

- Planificarea, organizarea și gestionarea cuantificării deșeurilor alimentare;
- Implicarea tuturor autorităților statale într-un Program de acțiune amplu, destinat evitării risipei alimentare;
- Elaborarea unui plan național de acțiune pentru reducerea risipei alimentare, cu implicarea tuturor instituțiilor statale;
- Reducerea impozitelor aplicabile producătorilor agricoli în cazul trecerii printr-un intermediar de prelucrare și/sau ambalare;
- Reduceri fiscale de până la 60% din valoarea donației de alimente către asociațiile autorizate. Producătorii agricoli pot beneficia de reducerea impozitului pentru donarea de produse

brute direct unei asociații, dar și în anumite condiții pentru donarea de produse ambalate sau prelucrate de un intermediar.

Obiectiv 16: Securitatea alimentară.

- Sprijinirea operatorilor din sectorul alimentar și informarea acestora cu privire la siguranța alimentară, prin introducerea unor sisteme voluntare suplimentare de calitate (de exemplu: ISO, BRC) în plus față de cerințele existente;
- Elaborarea unui plan de urgență pentru asigurarea aprovizionării cu alimente și a securității alimentare;
- Utilizarea eficientă a resurselor și producția de fructe și legume aproape de punctul de consum, promovând astfel lanțuri de aprovizionare mai scurte și securitatea aprovizionării;
- Elaborarea unui cadru legislativ care să permită fermierilor să închirieze și să utilizeze terenuri aflate în proprietate publică, abandonate și neutilizate, pentru producția de alimente;
- Sprijinirea sistemelor de „cultivarea protejată” a fructelor și a legumelor în sere moderne;
- Alocarea unor fonduri de investiții în cercetare și inovare pentru sisteme protejate de creștere în sere moderne care utilizează mai puține resurse și obțin randamente similare;
- Sprijinirea agriculturii ecologice poate avea o contribuție la atenuarea schimbărilor climatice, fiind reciproc avantajoasă

pentru producătorii primari, pentru mediu, pentru economie și pentru societate în ansamblu, oferind alimente sustenabile, sigure, suficiente, la prețuri accesibile, sănătoase și hrănitoare, și poate fi realizată printr-o abordare echilibrată care să creeze sinergii între practicile sustenabile și oportunitățile economice;

- Menținerea și consolidarea biodiversității.

Obiectiv 17: Creșterea competitivității și a productivității muncii în agricultură și în industria alimentară.

- Sprijinirea organizațiilor de producători să proceseze, comercializeze și să negocieze prețurile pentru produsele lor. Elaborarea unui program de dezvoltare cooperativă și sprijinirea dezvoltării piețelor locale și a lanțurilor scurte de aprovizionare;
- Sprijinirea tehnologiilor ecologice și investițiilor inovatoare și bazate pe digital, care sunt bazate pe productivitate;
- Facilitarea accesului la capital pentru tinerii fermieri și întreprinderile mici din industria alimentară;
- Crearea unui fond comun de risc și punerea în aplicare a capitalului circulant și a sistemelor de refinanțare, de garantare și de contragarantare a împrumuturilor bancare;
- Finanțarea sprijinului pentru asigurări va fi furnizată la un nivel care să motiveze dezvoltarea unor servicii durabile și eficiente, bazate pe inițiative private;

- Identificarea unor măsuri pentru a motiva tinerii – spre exemplu prin identificarea unor suprafețe de teren pe care să le poată gestiona;
 - Sprijinirea cooperării și activităților comune între fermieri și procesatori de alimente, menite să crească volumele și valoarea adăugată în lanțul de aprovizionare;
 - Posibilitatea stabilirii unor impozite mai mici pentru producătorii care demonstrează că volumul de produse care au fost destinate consumului intern este mai mare media ultimilor trei ani;
 - Sprijinirea investițiilor în vederea înființării/retehnologizării/modernizării exploatațiilor agricole prin:
 - Investiții privind asigurarea independenței energetice a unităților de producție din agricultură, industrie alimentară și acvacultură;
 - Achiziții simple de utilaje agricole și irigații la nivelul fermei;
 - Investiții în ferme în unități de producție, prevăzute în programul de investiții în exploatații zootehnice pe amplasamente conforme cu normele de biosecuritate;
 - Înființarea de capacități de producție în vederea reducerii importului de material genetic prin operaționalizarea programului de susținere a suinelor pentru reproducție;
 - Înființarea de noi unități și dezvoltarea celor existente pentru reproducție, incubație și de creștere în sectorul avicol;
 - Investiții în ferme legumicole și producere de cartofi;
 - Investiții în înființarea și reconversia plantațiilor pomicele;
 - Condiționare, procesare și depozitare la nivelul fermelor;
 - Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și piscicole prin continuarea sprijinului acordat IMM-urilor pentru investiții în procesarea/marketingul produselor agricole;
 - Instrumente de sprijin pentru bioeconomie și a economiei circulare;
 - Stabilizarea forței de muncă specializate din domeniile agriculturii, industriei alimentare și pisciculturii;
 - Continuarea măsurilor de plăți în favoarea bunăstării porcinelor și păsărilor, precum și extinderea acestora și pentru alte specii de interes zootehnic;
 - Măsuri privind protejarea producătorilor față de creșterea prețurilor la energie electrică, gaze naturale și îngrășăminte chimice;
 - Sprijin financiar pentru achiziția de material de reproducție la speciile ovine, caprine, taurine, bubaline, albine și viermi de mătase, în vederea creșterii calității genetice la aceste specii;
 - Acțiuni în vederea reducerii efectelor negative generate de epizootia de Pestă Porcină Africană.
- Obiectiv 18: Programe de încurajare a tinerilor fermieri și a activității din zona montană.**
- Instalarea tinerilor fermieri, cu sprijin financiar prin FEADR;
 - Continuarea Programului "Tânărul fermier" prin care Agenția Domeniilor Statului pune la dispoziție terenuri de până la maximum 50 hectare pentru tinerii fermieri;
 - Măsuri complementare de sprijin prin politici publice;

- Continuarea programelor de investiții din zona montană care vizează înființarea centrelor de colectare lapte, de sacrificare a animalelor, de colectare, spălare și prelucrare primară a lânii, montane și a centrelor de colectare și prelucrare primară a fructelor de pădure și a plantelor medicinale.

Obiectiv 19: Susținerea sectorului de cercetare, inovare și e-Agricultură.

- Susținerea investițiilor la nivel de fermă în tehnologii inovatoare aferente agriculturii de precizie;
- Susținerea infrastructurilor de cercetare aferente băncilor de gene (Buzău și Suceava);
- Asigurarea sprijinului pentru crearea de parteneriate de cooperare în vederea inovării, dezvoltării de noi practici, care să răspundă la nevoile specifice ale fermierilor;
- Continuarea Planului sectorial pentru cercetare-dezvoltare din domeniul agricol și de dezvoltare rurală;
- Crearea unui cadru legislativ adecvat privind utilizarea dronelor agricole, inclusiv la lucrări de protecție a plantelor și omologarea pesticidelor;
- Susținerea cercetării științifice pentru obținerea de soiuri și hibrizi adaptați la noile condiții de climă și a biotehnologiilor;
- Inițierea de programe de cercetare și dezvoltare care să sprijine producătorii locali în identificarea celor mai bune practici de producție, în promovarea inovației și

îmbunătățirii calității produselor, precum și în dezvoltarea de noi produse agroalimentare;

- Sprijinirea transferului de tehnologii din alte domenii, cum ar fi tehnologiile digitale, pentru a îmbunătăți eficiența producției agroalimentare și a asigura o mai bună gestionare a lanțului alimentar;
- Consolidarea societăților rurale prin înființarea unor programe de tip “Sate inteligente”.

Obiectiv 20: Programe de sprijin pentru acvacultură și pescuit în vederea creșterii și valorificării producției, încurajarea consumului intern de pește din producția autohtonă.

- Creșterea producției de pește din acvacultură;
- Încurajarea procesării primare în fermă, dar și a sectorului de procesare generală a peștelui care pot aduce plusvaloare sectorului pescăresc și servicii consumatorilor;
- Măsuri de protecție a activităților din fermele piscicole privind conservarea producției și reducerea pierderilor provocate de păsările ihtiofage;
- Programe de susținere a tinerilor pescari;
- Organizarea pescuitului la Marea Neagră;
- Susținerea, încurajarea și sprijinirea pescuitului tradițional;
- Sprijin pentru dezvoltarea altor mijloace care să asigure un trai decent familiilor de pescari.

9 SĂNĂTATE

AMBULATORII PUBLICE

Modernizarea, extinderea și dotarea a aproximativ 70 de ambulatorii publice (minimum 30 în zone defavorizate);

CENTRE COMUNITARE MEDICALE INTEGRATE

Construirea, modernizarea și dotarea a 200 de centre comunitare medicale integrate (minimum 150 în zone defavorizate);

MEDICINA DE FAMILIE

Reabilitarea și dotarea cu echipamente medicale a cabinetelor de medicină de familie din urbanul mic și zonele rurale;

STIMULARE CERCETARE

Stimularea investițiilor în cercetare și inovație în medicină;

PREVENȚIE

Accelerarea derulării programelor naționale de screening și extinderea acestora, precum și campanii de informare cu privire la măsurile de prevenție;

VÂRSTNICI

Asigurarea de servicii pentru persoanele vârstnice care necesită atât asistență medicală, cât și socială, în centre de îngrijire dedicate și la domiciliu;

ACCES LA TRATAMENT

Asigurarea accesului neîngrădit la medicamente esențiale, compensarea/gratuitatea medicamentelor din programele naționale și a vaccinurilor;

„E-SĂNĂTATE”

Elaborarea și implementarea unei Strategii Naționale de e-Sănătate;

MEDICINĂ COMUNITARĂ

Asigurarea personalului medical necesar în mediul rural și în zone defavorizate;

ACCESIBILITATE

Acces mai bun, în mediul rural și în zonele defavorizate, la medicamente, inclusiv la cele compensate și gratuite;

INVESTIȚII

Investiții în sănătate de 2,8 mld. de euro din fonduri europene prin Programul Operațional Sănătate;

MEDICINĂ ȘCOLARĂ

Dezvoltarea medicinei școlare, inclusiv prin dezvoltarea unui curriculum de pregătire specific, care să asigure asistență medicală și sprijin pentru informarea și educația pentru sănătate în școli;

TELEMEDICINĂ

Rețea de centre de asistență medicală ambulatorie de specialitate, în cadrul cărora vor fi oferite și consultații la distanță de monitorizare a tratamentului pacienților cu boli cronice.

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Reziliența sistemului de sănătate; acces sigur la servicii medicale și farmaceutice de bună calitate, pentru fiecare cetățean.
2. Restructurarea sistemului de sănătate publică, prin reorganizarea INSP, dezvoltarea rețelei de laboratoare de sănătate publică la nivel central și regional, dezvoltarea capacității de intervenție în teren, dezvoltarea componentei strategice dedicate asigurării securității transfuzionale;
3. Finanțarea sistemului de sănătate prin implementarea bugetării multianuale în sectorul sanitar, asigurarea unui grad ridicat de absorbție a fondurilor europene dedicate domeniului sănătății în perioada 2021-2027, introducerea de criterii de performanță.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Rețea națională de centre medicale comunitare.

- Construirea/modernizarea și dotarea a 200 centre comunitare medicale integrate (minimum 150 în zone defavorizate). Scop: asigurarea accesului permanent, rapid și neîngrădit al tuturor cetățenilor la asistență medicală primară - reprezintă cheia reconstrucției întregului sistem de sănătate. Fiecare centru va angaja și va contracta servicii cu medici de familie, asistenți medicali, moașă, asistenți comunitari și sociali. Se vor dezvolta la nivelul acestor centre serviciile de telemedicină și de medicină dentară.

Obiectiv 2: Asigurarea personalului medical necesar în mediul rural și în zone defavorizate.

- Acordarea unei indemnizații de instalare, a unei locuințe de serviciu și a unui buget de practică medicilor de familie, în colaborare cu autoritățile locale;
- Prelungirea, la cerere, a perioadei de activitate a medicilor de familie pensionabili;
- Creșterea numărului de locuri alocate specialității de medicină de familie;
- Creșterea finanțării pentru angajarea de asistenți medicali comunitari în funcție de nevoile comunității.

Obiectiv 3: Acces mai bun, în mediul rural și în zonele defavorizate, la medicamente, inclusiv la cele compensate și gratuite.

- Încurajarea deschiderii de farmacii în mediul rural și în zonele defavorizate, în corelație cu rețeaua națională de centre medicale comunitare;
- Aprovizionarea periodică cu unități mobile în zonele izolate;
- Identificarea și înlăturarea mecanismelor anticoncurențiale în aprovizionarea cu medicamente a farmaciilor.

Obiectiv 4: Rețea de centre de asistență medicală ambulatorie de specialitate.

- Modernizarea/extinderea și dotarea a aproximativ 70 de ambulatorii publice (minimum 30 în zone defavorizate). Scop: creșterea substanțială a accesibilității tuturor cetățenilor, mai ales din orașele mici și din localitățile rurale, la servicii de specialitate de calitate, acces la un pachet complet de investigații clinice și paraclinice, spitalizare de zi și servicii conexe serviciilor medicale;
- Înființarea în cadrul acestor centre a serviciilor de telemedicină, care vor realiza consultații la distanță și monitorizarea și îmbunătățirea tratamentului pacienților cu

boli cronice (cardiovasculare, diabet, afecțiuni pulmonare). Acestor centre care se vor înființa în orașe li se adaugă cele existente deja în municipii, de obicei pe lângă spitale, ale căror structură și dotare vor fi reanalizate și adaptate unor standarde de calitate pentru întreaga gamă de servicii medicale ambulatorii de specialitate.

Obiectiv 5: Asistență medicală spitalicească.

- Asigurarea calității serviciilor medicale spitalicești, comparabile cu un standard european, sub controlul unei instituții profesionalizate și independente;
- Asistență medicală spitalicească acreditată și clasificată conform realității, introducerea de planuri de conformare cu obiective realizabile;
- Remunerarea medicilor și asistenților în funcție de activitatea realizată;
- Flexibilizarea modului de normare a activităților medicale în funcție de nevoi;
- Flexibilizarea utilizării paturilor de spital în funcție de adresabilitate, prin crearea de structuri organizatorice cu specialități medicale și chirurgicale înrudite;
- Încurajarea formării și funcționării de consorții de spitale;

- Educația managerială continuă pentru toate structurile de conducere din domeniul medical;
- Modificarea și adaptarea la costurile reale a plății serviciilor medicale spitalicești;
- Dezvoltarea serviciilor de asistență medicală pentru pacienții critici (infarct miocardic, AVC, politraumă, arși etc.) în cât mai multe spitale județene;
- Dezvoltarea serviciilor de îngrijiri paliative intraspitalicești.
- Aplicarea drepturilor de folosire a limbii materne în domeniul serviciilor medicale, în spiritul cartei europene pentru limbile regionale și minoritare ratificată de România.

Obiectiv 6: Prevenția și programele de sănătate.

- Accelerarea derulării programelor naționale de screening și extinderea acestora cu finanțare de la UE, în domeniul bolilor netransmisibile cu cea mai mare incidență în rândul populației României: boli cardiovasculare, diabet zaharat, cancer pulmonar, colorectal, cancer de sân, de col uterin, de prostată, hepatopatii etc.;
- Dezvoltarea de centre regionale de coordonare a măsurilor de screening și prevenție;
- Aprobarea Planului național pentru supravegherea și combaterea rezistenței antimicrobiene, implementarea prin instituțiile responsabile (MS, Ministerul Mediului, ANSVSA) și finanțarea în vederea implementării;
- Implementarea strategiei naționale de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și a tuberculozei, reducerea stigmatizării;
- Dezvoltarea, implementarea și finanțarea Planului național pentru prevenirea și combaterea cancerului (PNCC) prin abordarea integrată a luptei împotriva cancerului — de la prevenție, screening, diagnostic precoce, acces rapid la tratament, terapii și îngrijire, viață după învingerea cancerului, în concordanță cu Planul european de combatere a cancerului;
- Finanțarea și implementarea unor programe și campanii de comunicare de sănătate publică pentru creșterea educației în domeniul sănătății — educație pentru sănătate și încurajarea adoptării unui stil de viață sănătos;
- Introducerea educației pentru sănătate în școli ca disciplină curriculară obligatorie, promovarea deprinderilor preventive și a unui stil de viață sănătos, sprijinite prin măsuri legislative adecvate;
- Evaluarea și îmbunătățirea programelor de sănătate existente, prin asigurarea finanțării corespunzătoare rezultate din evaluarea indicatorilor cost-eficiență și integrarea măsurilor de îmbunătățire în Strategia Națională de Sănătate 2021–2024;

- Măsuri de îmbunătățire a activităților privind sănătatea Mamei și Copilului, în vederea reducerii ratei mortalității materne și infantile în România;
- Elaborarea de programe medico-sociale comune între Ministerul Sănătății, Ministerul Familiei, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și autoritățile locale.

Obiectiv 7: Centrele de îngrijire a persoanelor vârstnice și îngrijirile la domiciliu, inclusiv servicii de paliative.

- Asigurarea de servicii pentru persoanele vârstnice care necesită atât asistență medicală, cât și socială și servicii de paliative cu accent pe terapia durerii;
- Dezvoltarea și înființarea de noi centre comunitare integrate pentru persoanele vârstnice, încurajarea parteneriatului public-privat în domeniul dezvoltării și profesionalizării centrelor comunitare integrate destinate îngrijirii persoanelor vârstnice, precum și celor suferinde de boli mintale;
- Adoptarea legislației care să încurajeze îngrijirile la domiciliu și dezvoltarea lor pentru a le face atractive prestatorilor de astfel de servicii;
- Pregătirea asistenților medicali pentru îngrijiri la domiciliu, în colaborare cu Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Asistenților Medicali și Moașelor din România (OAMGMAMR).

Obiectiv 8: Dezvoltarea medicinei școlare, inclusiv prin dezvoltarea unui curriculum de pregătire specific, care să asigure asistență medicală și sprijin pentru informarea și educația pentru sănătate în școli.

- Sprijinirea autorităților locale pentru angajarea medicilor și asistenților medicali dedicați medicinei școlare, prin finanțarea și organizarea de cursuri de instruire, în parteneriat cu societatea profesională de profil.

Obiectiv 9: Accesul neîngrădit la medicamente esențiale, compensarea/gratuitatea medicamentelor din programele naționale și a vaccinurilor; reevaluarea politicii medicamentului și încurajarea producției autohtone de produse farmaceutice.

- Redefinirea mecanismului de evaluare a tehnologiilor medicale în scopul asigurării accesului pacienților la noi terapii inovative, decontabile din fonduri publice;
- Continuarea și accelerarea procesului introducerii în regim de compensare a medicamentelor inovative;
- Creșterea ponderii consumului de medicamente generice și biosimilare și încurajarea industriei locale producătoare de medicamente să asigure medicamentele deficitare.

- Adaptarea mecanismelor de aplicare a contractelor cost-volum și cost-volum-rezultat la realitățile actuale în vederea creșterii accesului la tratamente inovative.

Obiectiv 10: e-Sănătate — Elaborarea și implementarea unei Strategii Naționale de e-Sănătate, cu termene de implementare clare și cu finanțare sustenabilă.

- Asigurarea implementării unui sistem informatic integrat vizând principalii furnizori de servicii medicale din sănătate;
- Realizarea Registrelor Naționale de Boli pentru planificarea programelor naționale și a investițiilor și pentru a permite sprijinul deciziilor în domeniul politicilor de sănătate, în baza dovezilor și a medicinei bazate pe rezultat;
- Operaționalizarea Dosarului Electronic de Sănătate (DES), cu calendar și responsabilități clare pentru operaționalizarea și utilizarea DES, instrument medical modern pentru a cărui funcționalitate se are în vedere perfecționarea cadrului legislativ de reglementare;
- Extinderea reglementărilor în domeniul telemedicinii și a serviciilor asociate, prin asigurarea unor norme de reglementare specifice, dar și a resurselor financiare necesare implementării acestui important palier din domeniul sanitar.

Obiectiv 11: Resursa umană.

- Reforma rezidențiatului prin coordonarea metodologică a pregătirii de către universitățile/facultățile de medicină și farmacie, corelarea locurilor și posturilor scoase la concurs cu proiectarea pe 5 ani a specialităților deficitare și a nevoilor de asistență medicală și de resurse umane la nivel local și regional;
- Actualizarea curriculumului și bibliografiei de pregătire în rezidențiat și examen în specialitate conform standardelor actuale;
- Generalizarea ghidurilor de bună practică, pentru a uniformiza practica medicală, elaborate de Colegiul Medicilor din România, Comisiile de specialitate și societățile profesionale;
- Ghidurile vor sta la baza structurării și finanțării acțiunilor prioritare ale Ministerului Sănătății și ale programelor naționale;
- Ori de câte ori este posibil, în funcție de specificul fiecărei specialități, vor fi adoptate ghidurile europene și internaționale;
- Ghidurile vor sta la baza elaborării algoritmului de diagnostic și tratament al diferitelor boli, precum și a protocoalelor de diagnostic și tratament în funcție de specificul fiecărei specialități și al fiecărei unități sanitare;
- Introducerea formării de asistenți medicali specialiști;

- Reforma CMR, ca organism profesional independent.
- Realizarea și implementarea Registrului Național al Profesioniștilor din sănătate;
- Realizarea și implementarea Registrului rezidenților și a caietului de monitorizare a pregătirii rezidentului în format digital;
- Construcția prin Planul Național de Redresare și Reziliență a centre de dezvoltare a competențelor pentru personalul din sistemul public de sănătate în parteneriat cu Universitățile de Medicină și Farmacie și a unui centru de excelență în managementul serviciilor de sănătate în parteneriat cu Institutul Național de Management al Serviciilor de Sănătate.

Obiectiv 12: Investiții de 2,4 mld. de euro din fonduri europene prin Planul Național de Redresare și Reziliență pentru sporirea accesului la servicii de sănătate pentru dezvoltarea componentei de asistență medicală ambulatorie și îmbunătățirea calității asistenței medicale, precum și modernizarea infrastructurii de sănătate.

- Asigurarea dotării standardizate a centrelor medicale comunitare și a cabinetelor de medicină de familie în funcție de necesități și disponibilitatea resursei umane calificate.
- Dezvoltarea și extinderea unităților de terapie intensivă pentru nou-născuți;

- Achiziționarea unităților mobile de screening (caravane);
- Investiții în infrastructura spitalicească în vederea reducerii infecțiilor asociate activității medicale;

Obiectiv 13: Investiții în sănătate de 5,8 mld. de euro din fonduri europene prin Programul Operațional Sănătate pentru:

- Construirea spitalelor regionale (Cluj, Craiova, Iași) și alte infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial major;
- Investiții în dotări pentru îmbunătățirea serviciilor de sănătate din spitale;
- Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară și comunitară (centre medicale comunitare), a serviciilor oferite în regim ambulatoriu (ambulatorii de specialitate), servicii de reabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung, adaptate fenomenului de îmbătrânire a populației și nevoilor de servicii de sănătate;
- Digitalizarea sistemului medical.

Obiectiv 14: Finanțarea corespunzătoare a medicinei de familie, cu o creștere anuală a bugetului alocat din Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate.

- Încurajarea plăților pentru un pachet de servicii preventive oferite de rețeaua de medicină de inclusiv

pentru detecția precoce a bolilor cronice și monitorizarea activă a pacienților.

Obiectiv 15: Dezvoltarea asigurărilor complementare voluntare de sănătate, prin creșterea ponderii fondurilor private, care să cofinanțeze servicii medicale.

- Crearea unui cadru legislativ pentru încurajarea și creșterea deductibilității fiscale pentru asigurările complementare de sănătate;
- Deschiderea către mai multe tipuri de asigurări de sănătate și asiguratori privați;
- Menținerea rolului statului de reglementator, finanțator și ofertant de servicii de asigurare prin CNAS/casele județene de asigurări de sănătate.

Obiectiv 16: Stimularea investițiilor în cercetare și inovație în medicină prin:

- Deschiderea de apeluri pentru proiecte naționale de țară, în domeniul cercetării medicale;
- Crearea unui fond de inovație în sănătate;

- Stimularea procedurilor privind studiile cercetării clinice, ca alternativă de acces la terapii inovative; încurajarea înființării de centre de studii clinice pe lângă spitalele județene, în colaborare cu universitățile/facultățile de medicină;
- Simplificarea procedurilor de achiziție pentru obținerea materialelor și echipamentelor necesare activității de cercetare, prin modificarea corespunzătoare a cadrului legislativ;
- Încurajarea întoarcerii în țară a cercetătorilor români ce activează în instituții din străinătate prin granturi de excelență.

Obiectiv 17: Adoptarea politicilor de formare și încadrare de noi mediatori sanitari.

- Sunt vizate localitățile cu populație vulnerabilă, inclusiv populație romă, în vederea facilitării comunicării dintre membrii comunității și personalul medico-sanitar, cât și pentru promovarea unor campanii de promovare a sănătății (prevenție și depistarea în masă a bolilor la nivel comunitar, prevenirea fenomenului mame minore, educația membrilor comunității cu privire la menținerea stării de sănătate și reducerea riscului de îmbolnăvire).

10

ECOLOGIE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI

EXTINDERE SUMAL 2.0

Prevenirea și combaterea tăierilor ilegale de pădure;

LEGIFERARE ȘI REGLEMENTARE

Plafonarea prețului la metru cub de lemn de foc;

„PĂDUREA URBANĂ”

Reducerea substanțială a nivelului poluării din marile orașe ale României;

MANAGEMENT DURABIL AL APEI

Mărirea capacității de retenție a lacurilor de acumulare;

EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică;

STAȚII DE REÎNCĂRCARE

Stimularea folosirii transportului electric la nivelul instituțiilor publice;

ÎNLOCUIRE PARC AUTO ȘI ECHIPAMENTE

Rabla Clasic, Rabla Plus, Rabla Local, Rabla pentru Electrocasnice;

REDUCERE DEȘEURI

Reducerea cantităților de deșeuri care ajung la depozitare prin extinderea colectării selective;

STAȚII MONITORIZARE AER

Montare stații de monitorizare a aerului, cu scopul asigurării unei evaluări corecte a calității aerului și a monitorizării indicatorilor de calitate;

MODERNIZARE MAȘINI SALUBRITATE

Modernizarea flotei de mașini de salubritate, prin înlocuirea mașinilor existente pentru ridicarea și transportul deșeurilor, cu unele electrice.

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Prevenirea și combaterea tăierilor ilegale de pădure, prin extinderea sistemului SUMAL 2.0 și continuarea proiectului de montare pe drumurile forestiere a camerelor de supraveghere, cu scopul stopării furtului de lemne.
2. Împăduririle, dat fiind că în prezent suprafața împădurită este de 27,7% din suprafața României, în timp ce suprafața asumată de Romsilva depășește 35%.
3. Colectarea separată a deșeurilor pentru atingerea unui nivel de pregătire pentru reutilizarea și reciclarea de minimum 50% din masa totală generată, iar până la 31 decembrie 2025, 55% din masa totală a deșeurilor generate.
4. Secetă și extindere sistem de irigații - context favorizat și de scăderea cotelor râurilor și a apelor colectate în baraje.
5. Decarbonizarea - Fit for 55 spre reducerea cu cel puțin 55% a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2030.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Stimularea folosirii transportului electric la nivelul instituțiilor publice prin instalarea de stații de reîncărcare cu putere normală pentru mașinile electrice/hibrid/plug-in.

- Creșterea infrastructurii de încărcare a mașinilor electrice/hibrid/plug-in în instituțiile publice și a reducerii gazelor cu efecte de seră cu minimum 10%;
- Acest program poate fi coroborat cu un program de tipul „Rabla Plus” dedicat instituțiilor publice, program care poate fi demarat și implementat mergându-se pe schema actualului „Rabla Plus”;
- Elaborarea unui ghid al beneficiarului prin care instituțiile publice să poată depune proiecte în vederea accesării de fonduri, ce vor fi suportate în proporție de 100% de AFM, pentru instalarea de stații de reîncărcare cu putere normală pentru mașinile electrice/hibrid/plug-in în instituțiile publice;
- Observație: poziționarea stației de reîncărcare trebuie să se facă astfel încât să permită realizarea a minim trei locuri de încărcare, asigurându-se pe perioada weekendurilor și a sărbătorilor legale accesul cetățenilor la acestea;
- Instituția publică poate depune un singur proiect pe această măsură.

Obiectiv 2: Continuarea programelor Rabla Clasic, Rabla Plus, Rabla Local, Rabla pentru Electrocasnice.

- Îmbunătățirea calității mediului prin înlocuirea autovehiculelor poluante cu modele cu clasă de poluare mai mică sau electrice,
- Înlocuirea echipamentelor electrocasnice vechi cu noi modele eficiente din punct de vedere energetic.

Obiectiv 3: Modernizarea flotei de mașini de salubritate a unităților administrativ-teritoriale prin achiziționarea de mașini electrice pentru ridicarea și transportul deșeurilor.

- Elaborarea unui Ghid de finanțare adresat Unităților administrativ-teritoriale prin care acestea vor putea afla modalitatea și criteriile pe baza cărora vor putea intra în posesia unui voucher valoric de 250.000 Ron. Fondurile vor fi suportate de către AFM;
- Observație: Acestea nu pot beneficia de mai mult de trei vouchere în primă fază.

Obiectiv 4: Obiectiv 4: Pădurea urbană.

- Crearea de zone împădurite în marile orașe, cu scopul îmbunătățirii calității aerului și realizării de noi zone destinate recreerii;

- Elaborarea unui ghid de finanțare care să se adreseze UAT-urilor și ONG-urilor, scopul accesării de fonduri în vederea realizării de păduri urbane.

Obiectiv 5: „Eco-tabăra”.

- Promovarea în rândul elevilor a activităților desfășurate în aer liber, dar și pentru conștientizarea importanței protejării mediului înconjurător; alocarea de fonduri pentru realizarea unor tabere la munte, la mare sau în Delta Dunării;
- Creșterea nivelului de conștientizare în rândul tinerilor cu privire la necesitatea protejării mediului înconjurător, reciclarea corectă a deșeurilor, implicarea în protejarea naturii, dar și susținerea de activități practice în aer liber;
- Elaborarea unui ghid de finanțare prin care reprezentanții ONG-urilor și al instituțiilor de învățământ să poată depune proiecte în vederea organizării de tabere;
- Observație: programul poate fi replicat anual, în vacanțele de vară ale elevilor.

Obiectiv 6: Montarea stații de monitorizare a aerului, cu scopul asigurării unei evaluări corecte a calității aerului și a monitorizării indicatorilor de calitate; se impune realizarea unui proiect la nivel național prin care să fie achiziționate stații de monitorizare.

- Achiziționare de stații în orașele în care nu există stații de monitorizare a aerului funcționale;
- Elaborarea unui ghid adresat autorităților publice care doresc să atragă fonduri în vederea achiziționării unor astfel de dispozitive.

Obiectiv 7: Extinderea sistemului de irigații și realizare de bazine pentru colectarea apei pluviale.

- Creșterea calității recoltelor, sprijinirea micilor agricultori români, sprijinirea sectorului economic;
- Elaborarea unui program pilot care asigură finanțarea (cu redactare ghid de finanțare) proiectelor ce vizează extinderea sau realizarea de la 0 a sistemelor de irigații și a unor bazine pentru colectarea apelor pluviale (un bazin per proiect) pe terenurile private ale agricultorilor;
- Pentru ca investiția să fie rentabilă și să-și atingă scopul, suprafața declarată eligibilă nu trebuie să fie mai mică de 10 hectare.

Obiectiv 8: Realizarea unui circuit de creare a compostului.

- Sprijinirea agricultorilor români, sprijinirea sectorului economic, promovarea utilizării îngrășământului organic în vederea obținerii de recolte și produse ecologice;
- Elaborarea unui program pilot care asigură finanțarea realizării unui circuit pentru crearea de compost: realizare platformă compost, achiziționare stație compost și achiziționare mașină transport resturi biodegradabile;

- Pentru ca investițiile să fie sustenabile din punct de vedere economic, agricultorii trebuie să se asocieze între ei sau să dețină singuri un teren de cel puțin 15 hectare.

Obiectiv 9: „Servicii publice de mediu digitalizate pentru Agenția Națională pentru Protecția Mediului, deșus în Planul Național de Redresare și Reziliență 2020 – 2026, Pilonul I “Tranziția Verde”, Componenta ” Componenta C7. Transformare digitală”, Reforma A. Servicii publice digitale pentru cetățeni și firme Investiția” Digitalizare în domeniul mediului”.

- Implementarea unui sistem informatic integrat pentru a sprijini dezvoltarea durabilă, pentru a îmbunătăți infrastructura și calitatea mediului, pentru a proteja natura și pentru a conserva biodiversitatea;
- Digitalizarea unui număr de 32 de servicii publice de mediu.

Obiectiv 10: „Echipamente de monitorizare a calității aerului, radioactivității și zgomotului pentru Agenția Națională pentru Protecția Mediului”, deșus în Planul Național de Redresare și Reziliență 2020 – 2026, Pilonul I “Tranziția Verde”, Componenta ” C3. Managementul deșeurilor”, Reforma ” R1. durabil

Obiectiv 11: Consolidarea guvernantei gestionării deșeurilor în vederea accelerării tranziției la economia circulară”, Investiția - I.3 Dezvoltarea capacității tehnice a

autorităților prin achiziția de echipamente de monitorizare, control și raportare.

- Îmbunătățirea sistemului național de evaluare și monitorizare a calității aerului, radioactivității și zgomotului prin dotarea autorităților publice de mediu cu echipamente pentru activități de monitorizare a factorilor de mediu și raportarea datelor provenite din măsurători către factori de decizie naționali și internaționali, respectiv public;
- Achiziționarea și operaționalizarea a 513 echipamente (fixe și mobile) de monitorizare a calității aerului, radioactivității și zgomotului pentru Agenția Națională pentru Protecția Mediului.

Obiectiv 12: Plan național cu privire la gospodărirea durabilă, unitară, echilibrată și complexă a resurselor de apă și a ecosistemelor acvatice.

- În vederea stabilirii orientărilor fundamentale privind gospodărirea durabilă, unitară, echilibrată și complexă a resurselor de apă și a ecosistemelor acvatice se elaborează Planurile de Management actualizate. Planurile de management vor fi adoptate în trimestrul trei al anului 2023;
- În Planurile de management actualizate ale bazinelor hidrografice sunt stabilite obiectivele de mediu pentru corpurile de apă de suprafață și subterană și pentru zonele protejate, având ca scop protecția pe termen lung, utilizarea

și gospodărirea durabilă a apelor. Pentru apele de suprafață, obiectivele de mediu sunt reprezentate de „starea ecologică bună” și „potențialul ecologic bun” pentru corpurile de apă puternic modificate și artificiale și “starea chimică bună”. Pentru apele subterane, obiectivele de mediu sunt reprezentate de starea chimică bună și starea cantitativă bună a corpurilor de apă subterană;

- Pentru fiecare bazin hidrografic se stabilește un Program de măsuri care urmărește atingerea obiectivelor de mediu pentru corpurile de apă de suprafață și subterane.

Obiectiv 13: Reducerea la 45% a cantităților de deșuri care ajung la depozitare, din totalul deșeurilor generate, până în anul 2025. Până în anul 2035, cantitatea totală, exprimată în tone, a deșeurilor municipale eliminate anual prin depozitare să fie redusă la 10% sau mai puțin din totalul deșeurilor municipale generate.

- Diminuarea poluării, protejarea mediului înconjurător, creșterea gradului de reciclare a deșeurilor reciclabile și compostare a resturilor biodegradabile;
- Combaterea traficului ilegal cu deșuri/produse second-hand și reducerea cantităților de deșuri transportate
- ilicit, reducându-se astfel în mod direct impactul negativ al deșeurilor asupra mediului și sănătății populației;

- La nivelul punctelor de trecere a frontierei (în număr de 22) prin care se efectuează transporturile de deșeuri să fie asigurat 24/24 personal din cadrul structurilor teritoriale ale Gărzii Naționale de Mediu, care să monitorizeze traficul de deșeuri. În acest context, se impune suplimentarea schemelor de personal ale structurilor teritoriale ale Gărzii Naționale de Mediu cu un număr de 70 de comisari recrutați.

Obiectiv 14: Digitalizarea activității Gărzii Naționale de Mediu prin implementarea și aplicarea rapidă și completă a prevederilor Regulamentului Reach și a altor acte normative europene privind managementul chimicalelor.

- Transformare digitală în cadrul Gărzii Naționale de Mediu prin implementarea unui Sistem Informatic Integrat de inspecție și control pentru asigurarea securității mediului prin sistemul informatic integrat de inspecție și control pentru asigurarea securității mediului;
- Identificarea și prevenirea traficului ilegal cu specii protejate (floră și faună);
- Controlul activităților privind traficul ilegal cu specii protejate și aplicarea de sancțiuni contravenționale prevăzute de legislația în domeniu - Convenția privind Comerțul Internațional cu Specii Periclitate de Faună și Floră Sălbatică (CITES);
- Analiza datelor privind calitatea aerului și a apei, a indicatorilor privind depășirea nivelului limită permis și identificarea surselor depășirilor a acestor indicatori;

- Verificarea, inspecția și controlul surselor de depășire ale indicatorilor de calitate ale aerului și apei.

Obiectiv 15: Parteneriate instituționale pentru realizarea unui control integrat al mediului.

- Parteneriate interinstituționale, la nivel central, pentru asigurarea controlului integrat în domeniul protecției mediului;
- Asigurarea dezvoltării capacității instituționale și a logisticii necesare acțiunilor de combatere a acțiunilor ilegale în domeniul de activitate și atribuirea de competente (chiar și limitate) de investigare a faptelor de natură penală.

Obiectiv 16: Programul privind instalarea sistemelor de PANOURI FOTOVOLTAICE pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională .

- Creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea calității aerului și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, prin utilizarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică necesară consumului propriu și livrării surplusului în sistemul energetic național;
- Reducerea consumului anual de energie primară și promovarea utilizării surselor regenerabile de energie;
- Îmbunătățirea calității mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;

- Creșterea capacităților de producere a energiei electrice din surse regenerabile;
- Creșterea, de trei ori, a numărului de beneficiari față de programul anterior având în vedere impunerea reducerii consumului de energie din surse convenționale, în contextul politico-economic actual.

Obiectiv 17: Programul Iluminat public stradal.

- Îmbunătățirea calității mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin utilizarea unor corpuri de iluminat cu surse LED care să determine o eficiență energetică ridicată și poluare luminoasă minimă;
- Modernizarea sistemelor de iluminat public prin:
 - Înlocuirea corpurilor de iluminat existente având un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat cu surse LED;
 - Completarea sistemului de iluminat public existent cu corpuri de iluminat cu surse LED (în situațiile în care stâlpii de pe tronsonul respectiv nu sunt echipați cu corpuri de iluminat sau acestea sunt deteriorate/nefuncționale);
 - Extinderea sistemului de iluminat existent, precum și achiziționarea și instalarea sistemelor de telegestiune aferente obiectivelor de investiții.
- Optimizarea consumului de energie și, implicit, reducerea facturilor la utilități, precum și în reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Obiectiv 18: Programul privind creșterea eficienței energetice în clădiri publice.

- Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice și îmbunătățirea calității mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, reducerea consumului anual de energie primară și promovarea utilizării surselor regenerabile de energie;
- Modernizarea și creșterea eficienței energetice a clădirilor publice, în special a unităților de învățământ, a creșelor, grădinițelor, școlilor gimnaziale și liceelor din întreaga țară;
- Reducerea consumului anual de energie primară și promovarea utilizării surselor regenerabile de energie;
- Îmbunătățirea calității mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Obiectiv 19: Mărirea capacității lacurilor de acumulare.

- Managementul durabil al apei;
- În contextul actual, al încălzirii globale și al secetei pedologice prelungite din ultimii ani, se impune necesitatea întreprinderii de acțiuni care vor promova un management de apă pe an. Aproximativ 40% provin din apele de suprafață (râuri), 50% din Dunăre și 10% din apele subterane;
- Fenomenul de secetă a condus în anul 2022 la scăderea rezervei de apă din principalele lacuri de acumulare și la înregistrarea celui mai scăzut nivel al fluviului Dunărea din ultimii 30 de ani;

- Pentru evitarea impunerilor de restricții în utilizarea resursei de apă, este necesară mărirea capacității de retenție a lacurilor de acumulare prin îndepărtarea materialului aluvionar depus. Acumulările existente în România au o vechime de cca. 30-50 ani, cu un grad considerabil de colmatare (50-80%), din cauza transportului aluvionar în situații de viitură, Abordarea unei politici investiționale de mărirea a capacității de retenție a lacurilor de acumulare prin crearea unui instrument financiar dedicat acestui tip de proiecte.

Obiectiv 20: Crearea zonelor umede.

- Refacerea și crearea zonelor umede;
- Utilizarea durabilă a zonelor umede;
- Menținerea caracterului ecologic al zonelor umede, realizată prin punerea în aplicare a abordărilor ecosistemice, în contextul dezvoltării durabile;
- Asigurarea unei stări ecologice pozitive a biodiversității, a resurselor de teren și de apă, precum și a serviciilor ecosistemice.

11 MUNCĂ ȘI JUSTIȚIE SOCIALĂ

REFORMĂ PENSII

Corectarea inechităților prin respectarea principiului contributivității în raport cu beneficiarii drepturilor de pensie;

REFORMĂ LEGE SALARIZARE

Eliminarea discrepanțelor salariale, restabilirea ierarhiilor funcțiilor în cadrul domeniilor de activitate și între acestea și instituirea unui sistem de stimulare a performanței;

PROGRAMUL "DEMNIȚATE SOCIALĂ PENTRU SENIORII DEFAVORIZAȚI"

se adresează pensionarilor beneficiari de indemnizație socială și cei cu invaliditate, circa 1,5 milioane beneficiari, și prevede în principal: mese calde/pachete alimentare; îmbunătățirea accesului la sănătate în mediul rural și servicii de îngrijire la domiciliu cu echipe integrate (asistent social, asistent medical comunitar, îngrijitor la domiciliu);

CENTRE COMUNITARE INTEGRATE

Construcția / reabilitarea / modernizarea / extinderea / dotarea cu echipamente a centrelor comunitare integrate;

VÂRSTNICI

Înființarea a 75 centre de sprijin de zi pentru persoanele vârstnice defavorizate;

SUPPORT PENTRU CEI CU NEVOI SPECIALE

simplificarea sistemului de evaluare și încadrare în grad de handicap;

SERVICII SOCIALE ȘI SUPPORT ACORDATE ALTOR GRUPURI VULNERABILE

Migranți, victime ale violenței domestice, victime ale traficului de persoane; persoane dependente de droguri și alcool; persoane eliberate din penitenciare; persoane fără adăpost;

PACHET DE OCUPARE

Pachete de măsuri active personalizate pentru categorii dezavantajate pe piața muncii (formare, ucenicii, stagii, mobilitate, subvenții);

INTEGRARE ȘI SPRIJIN PENTRU ȘOMERI

actualizarea, în conformitate cu nevoile pieței muncii, a legii privind asigurările pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă;

PROGRAM „FEMEI DIN MEDIUL RURAL PENTRU PIAȚA MUNCII”

Creșterea gradului de ocupare pe piața muncii a femeilor din mediul rural, cu nivel scăzut de educație.

FORM-INVEST

Program guvernamental “Investește în formarea ta” FORM-INVEST - Creșterea ratei de participare a persoanelor la programe de formare profesională pentru calificări noi;

RESTRUCTURARE CENTRE DE ZI ȘI RESPIRO

Impact pozitiv asupra calității vieții familiilor persoanelor cu dizabilități și un rol semnificativ în prevenirea dezinstituționalizării;

VMI

Implementarea reformei privind venitul minim de incluziune (VMI), angajament în PNRR;

MUNCĂ INCLUZIVĂ

Creșterea numărului de persoane cu dizabilități încadrate în muncă;

EVALUARE SIMPLIFICATĂ

Simplificare administrativă și digitalizare a sistemului de evaluare pentru persoanele cu dizabilități;

PERSOANE FĂRĂ ADĂPOST

Dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele fără adăpost;

REDUCEREA MIGRAȚIEI

Program pilot „România are nevoie de tine”, care să contribuie la reducerea procentului cetățenilor români care părăsesc țara.

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Reforma sistemului de pensii, angajament prioritar în PNRR prin realizarea unui nou cadru legislativ care să corecteze inechitățile din sistemul de pensii și să asigure sustenabilitatea și predictibilitatea sistemului.
2. Reforma sistemului de salarizare în sistemul public, angajament prioritar în PNRR, ce vizează eliminarea discrepanțelor salariale existente în prezent în sistemul bugetar, restabilirea ierarhiilor funcțiilor în cadrul domeniilor de activitate, precum și între domenii de activitate, instituirea unui sistem de stimulare a performanței precum și instituirea unui mecanism obiectiv de stabilire predictibilă a salariului minim brut pe țară garantat în plată în funcție de dinamica creșterii economice.
3. Implementarea reformei privind venitul minim de incluziune (VMI), angajament în PNRR.
4. Dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități prin restructurarea centrelor cu capacitate mare și asigurarea incluziunii beneficiarilor în comunitate, serviciile de tip centre de zi și Respiro având un impact pozitiv asupra calității vieții familiilor persoanelor cu dizabilități și un rol semnificativ în prevenirea dezinstituționalizării.
5. Digitalizarea serviciilor publice.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: **Politici corecte și eficiente vizând pensiile.**

- O legislație îmbunătățită, care să fie aplicată integral și să aducă echitate, sustenabilitate și reducerea discrepanțelor între cuantumurile pensiilor celor care au desfășurat activități similare și au avut contribuții similare la sistemul de pensii
- Recalcularea pensiilor în vederea eliminării inechităților
- Măsuri de protecție socială în domeniul pensiilor
- Prin PNRR, Componenta C8, cu termen limită trimestrul IV 2024, se vor implementa proiecte prin care se va realiza creșterea capacității administrative a CNPP și a instituțiilor subordonate prin digitalizarea întregului sistem cu rezultate directe în simplificarea interacțiunii cu beneficiarii, creșterea ritmului de procesare a solicitărilor, digitalizarea bazelor de date, evaluarea tuturor dosarelor de pensii în perspectiva recalculării și transpunerea tuturor dosarelor de pensii din format letric în format electronic, stocarea informațiilor/arhivelor în baze de date digitale și nu în ultimul rând formarea profesională a personalului în domeniul competențelor digitale;

- Alte tipuri de măsuri: cele 6 categorii de pensii de serviciu vor fi recalulate plecând de la principiul contributivității în raport cu beneficiarii drepturilor de pensie, cu respectarea jurisprudenței Curții Constituționale.

Obiectiv 2: Modernizarea sistemului de salarizare

- Modernizarea salarizării în sectorul public urmărește eliminarea inechităților și discrepanțelor salariale din sistemul bugetar și instituirea unui sistem de stimulare a performanței
- Stabilirea calendarului de modernizare și implementare a Legii nr. 153/2017, ținând cont de condiționalitățile asumate prin PNRR și negocierile cu CE;
- Realizarea unei evaluări globale a impactului legislației privind salarizarea din sectorul bugetar prin:
 - **Analiza tuturor categoriilor de sporuri, ținând cont de condiționalitățile asumate prin PNRR și negocierile cu CE;**
 - **Evaluarea criteriilor care stau la baza salarizării în sistem, ca o condiție esențială a îmbunătățirii cadrului legislativ (Legea nr. 153/2017) - criterii precum complexitatea muncii trebuie evaluate, în mod obiectiv, fiind necesare corelări între muncă și nivelul de salarizare din sistemul public;**
- **Valorificarea rezultatelor evaluării în scopul îmbunătățirii serviciilor publice.**
- Acordarea unui spor de performanță lunar personalului care a realizat sau a participat direct la obținerea unor rezultate deosebite în activitatea instituției/autorității publice sau a sistemului din care face parte, a participat la activități cu caracter deosebit, a efectuat lucrări cu caracter excepțional ori a avut un volum de activitate ce depășește în mod semnificativ volumul optim de activitate, în raport cu complexitatea sarcinilor, în baza criteriilor stabilite de ordonatorul de credite, cu încadrarea în procentul maxim prevăzut de lege;
- Creșterea salariului minim brut garantat în plată;
- Transpunerea în legislația națională a legislației europene care prevede ca salariul minim brut garantat în plată să reprezinte 50% din salariul mediu brut;
- Va fi implementat un mecanism obiectiv de stabilire predictibilă a salariului minim brut pe țară garantat în plată în funcție de dinamica creșterii economice, negociat cu partenerii sociali (sindicatul și patronatul) în vederea stabilirii unui mecanism predictibil de creștere a salariului minim pe economie.

Obiectiv 3: Modernizarea asistenței sociale prin investiții în infrastructură și servicii integrate

- Modernizarea sistemului de asistență socială prin
 - Colaborarea cu Ministerul Educației și cu Ministerul Sănătății, în vederea furnizării de servicii și beneficii integrate (asigurarea accesului la servicii de sănătate pentru toate categoriile);
 - Punerea în funcțiune a unei rețele de centre de servicii de zi care vor oferi asistență socială și servicii de reabilitare, iar fiecare va avea cel puțin o echipă mobilă de furnizori de servicii pentru persoanele în vârstă care nu se pot deplasa la centru;
 - Protejarea dreptului la demnitate socială - construirea de locuințe protejate (POIDS);
 - Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale - servicii comunitare integrate în 2000 de comunități rurale: îngrijitori pentru persoane vârstnice, asistenți sociali, asistenți medicali, mediatori școlari, dezvoltarea și dotarea centrelor comunitare integrate (POIDS);
 - Sprijinirea formării profesionale continue a asistenților sociali din comunitățile rurale (POIDS);
 - Trecerea de la un serviciu de asistență socială care se bazează pe alocări financiare insuficiente în raport cu nevoile și problemele concrete ale categoriilor vulnerabile către servicii sociale integrate;
- Investiții de infrastructură și servicii integrate;
- Construcția/reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea cu echipamente a centrelor comunitare integrate.
- Măsuri de sprijin a persoanelor vârstnice prin:
 - Elaborarea proiectului de lege privind asistența socială a persoanelor vârstnice (proiectul va asigura eficiența finanțării serviciilor de îngrijire pe termen lung, îmbunătățirea sistemului actual de asistență socială a persoanelor vârstnice, în special a sistemului de servicii de îngrijire pe termen lung, dezvoltarea unui program de îngrijire pe termen lung și implementarea politicilor publice pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice;
 - Dezvoltarea comunităților de seniori pentru integrare socială și îmbătrânire activă (POIDS);
 - Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru vârstnici cu venituri foarte mici (POIDS);
 - Programul "Demnitate socială pentru seniorii defavorizați" – pensionarii beneficiari de indemnizație socială și cei cu invaliditate - circa 1,5 mil. beneficiari – mese calde/pachete alimentare; îmbunătățirea accesului la sănătate în mediul rural și servicii de îngrijire la domiciliu cu echipe integrate (asistent social, asistent medical comunitar, îngrijitor la domiciliu);
 - Înființarea a 75 centre de sprijin de zi pentru persoanele vârstnice defavorizate.

- Integrarea intervențiilor la nivelul comunității vor fi corelate cu implementarea venitului minim de incluziune (VMI) și a altor măsuri sociale;
- Implementarea reformei privind venitul minim de incluziune (VMI) conform celor asumate în cadrul PNRR;
- Asigurarea măsurilor administrative pentru aplicarea Legii nr.196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare;
- Operaționalizarea Sistemului informatic dedicat acestui beneficiu și finalizarea măsurilor administrative în anul 2023;
- Finalizarea la 31 decembrie 2023 a proiectului "Politici sociale performante – strategie națională pentru implementarea performantă a politicilor familiale" - cod SIPOCA 706/cod MySMIS 129604;
- Punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.196/2016 privind venitul minim de incluziune, începând cu 1 ianuarie 2024;
- Implementarea măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil din sistemul energetic prin: protejarea consumatorului vulnerabil prin creșterea nivelurilor de venituri până la care se acordă dreptul și protejarea consumatorului vulnerabil prin stabilirea cuantumului ajutorului prin compensare procentuală față de o valoare de referință și introducerea suplimentului pentru energie;
- Măsuri de sprijin pentru persoanele adulte cu dizabilități:
 - **Promovarea măsurilor de accesibilizare a mediului fizic și informațional pentru persoanele cu dizabilități și asigurarea verificării acestora prin ANPIS, care verifică aplicarea prevederilor legale privind adaptarea mediului fizic, informațional și comunicațional la nevoile persoanelor cu dizabilități și ANPDPD, care a elaborat Strategia Națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022-2027;**
 - **Dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități prin restructurarea centrelor cu capacitate mare și asigurarea incluziunii beneficiarilor în comunitate (serviciile de tip centre de zi și Respiro au fost identificate ca fiind o necesitate fundamentală, având un impact pozitiv asupra calității vieții familiilor persoanelor cu dizabilități și un rol semnificativ în prevenirea dezinstituționalizării);**
 - **Simplificarea sistemului de evaluare și încadrare în grad de handicap;**
 - **Accesul la servicii europene pentru persoanele cu handicap;**
 - **Cardul european pentru dizabilitate este documentul care dă dreptul persoanelor cu dizabilități la acces gratuit la evenimente culturale, sportive și de petrecere a timpului liber, în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene participante la proiectul "Asigurarea mobilității pentru persoane cu**

dizabilități în România și Europa”. Beneficiul se acordă în mod diferit pentru fiecare din cele 8 state membre ale Uniunii Europene participante la proiect;

- Susținerea în continuare a inițiativei europene “Cardul European de Dizabilitate”. ANPDPD continuă procesul de colectare și centralizare a cererilor de la beneficiari (prin intermediul DGASPC-urilor) și cel de tipărire a cardurilor. România este promotor al acestui card. Cardul european pentru dizabilitate poate fi utilizat în următoarele țări ale Uniunii Europene: Slovenia, Cipru, Belgia, Italia, Estonia, Finlanda, Malta și România;
- Transmiterea, în baza acordului persoanei cu handicap, a certificatului de încadrare către alte instituții publice (exemplu: direcția de taxe și impozite pentru scutirea impozitului pe imobil);
- Sisteme de sprijin și suport pentru o viață independentă vor fi acordate persoanelor cu dizabilități care nu sunt instituționalizate, în colaborare cu CNAS (se va face reevaluarea atât a cuantumului decontabil, cât și a listei tehnologiilor asistive disponibile ca sprijin pentru o viață activă și incluziune în muncă, urmărind principiul în care o investiție în tehnologia asistivă potrivită și modernă este o investiție care se recuperează în timp prin participarea persoanei respective în viața comunității și diminuarea costurilor directe și indirecte ale lipsei de independență).
- Alte tipuri de măsuri:
 - Crearea unui cadru pentru a face posibile transferurile de cazuri sociale între județe și de finanțare a acestora;

- Dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoane cu adicții;
- Servicii sociale și suport acordate altor grupuri vulnerabile: migranți, victime ale violenței domestice, victime ale traficului de persoane; persoane dependente de droguri și alcool; persoane eliberate din penitenciare; persoane fără adăpost (POIDS, BS);

Obiectiv 4: Politici active de ocupare și stimulare a muncii.

- Pregătirea și calificarea forței de muncă:
 - Actualizarea constantă a Codului ocupațiilor din România și introducerea de noi meserii practicate pe piața muncii, în concordanță cu transformările ce au loc la nivelul acesteia;
 - Îmbunătățire instrumente, procese, mecanism monitorizare piața muncii/anticipare competențe: urmărire absolvenți/forța de muncă/adaptare programe formare - măsuri active (POEO);
 - În zonele cu o pondere semnificativă a unei minorități naționale se vor organiza cursurile de calificare și recalificare pentru persoanele aparținând acestor minorități și în limba lor maternă, facilitând în acest fel însușirea mai ușoară de competențe specifice necesare pentru integrarea pe piața forței de muncă;
 - Furnizarea de măsuri de identificare, înregistrare, pregătire și incluziune pe piața forței de muncă a tinerilor NEETS (POEO);

- Pachete de măsuri active personalizate pentru categorii dezavantajate pe piața muncii (formare, ucenicii, stagii, mobilitate, subvenții) (POEO);
 - Măsuri de sprijin pentru facilitarea accesului angajatorilor la resurse europene sau naționale pentru pregătirea angajaților astfel încât să crească eficiența programelor de formare.
 - Măsuri de sprijin pentru formarea angajaților și păstrarea locurilor de muncă în activitățile/sectoarele economice afectate de probleme sistemice (POEO).
 - Creșterea ocupării persoanelor dependente de ajutorul social și reducerea șomajului:
 - Integrare și sprijin pentru șomeri – actualizarea, în conformitate cu nevoile pieței muncii, a legii privind asigurările pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă;
 - Informarea lucrătorilor care acceptă munca nedeclarată cu privire la consecințe, astfel încât aceștia să conștientizeze beneficiile declarării integrale a veniturilor pe care le vor avea atât în timpul vieții active, cât și la momentul dobândirii calității de pensionar;
 - Corecta informare a cetățenilor români care merg să lucreze în străinătate, cu privire la condițiile de muncă;
 - Eficientizarea politicii de ocupare și de stimulare a muncii prin: creșterea capacității ANOFM de identificare a oportunităților de angajare și sprijinirea, prin resurse proprii sau externalizate, a șomerilor în găsirea unui loc de muncă, inclusiv prioritizarea dobândirii de cunoștințe în folosirea tehnologiei IT pentru categoriile de persoane care și-au pierdut locul de muncă în perioada pandemiei și creșterea capacității ANOFM de a realiza prognoze/evaluări ex-ante privind evoluția pieței muncii, astfel încât să se anticipeze prioritățile în domeniu și să se fundamenteze corespunzător luarea deciziilor;
 - Creșterea ratei de ocupare în rândul populației vulnerabile, prin flexibilizarea condițiilor de participare la cursuri de formare profesională. Încadrarea la nivelul AJOFM a unui consilier de orientare în cariera, în scopul identificării persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, care provin din comunitățile vulnerabile, inclusiv din comunitățile cu pondere semnificativă de romi;
 - Continuarea integrării pe piața muncii a persoanelor care beneficiază de protecție temporară; rămânem solidari cu Ucraina iar serviciul public de ocupare va continua să dezvolte măsurile de integrare pe piața muncii.
- Obiectiv 5: Digitalizarea serviciilor publice.**
- Creșterea capacității administrative și digitalizarea/evaluarea dosarelor de pensii CNPP:
 - Eficientizarea prin digitalizare a activității caselor de pensii (digitalizarea bazelor de date, precum și a modului de corespondență cu beneficiarii serviciilor oferite de casele teritoriale de pensii publice);

- Evaluarea tuturor dosarelor de pensii în perspectiva recalculării și transpunerea tuturor dosarelor de pensii din format letric în format electronic;
 - Creșterea capacității caselor de pensii în folosirea tehnologiei pentru rezolvarea solicitărilor pensionarilor (creșterea nivelului de informare a pensionarilor și accesul acestora la dosarele de pensii în format digital, ca parte a programului de furnizare a serviciilor destinate pensionarilor indiferent de locul de reședință);
 - Întărirea capacității de comunicare/răspuns la solicitările de informații ale beneficiarilor prin folosirea informației în sistem digital;
 - Digitalizarea relațiilor de muncă, în sensul utilizării semnăturii electronice în toate documentele necesare desfășurării acestor relații și simplificarea mecanismelor de desfășurare a telemuncii (inclusiv în ce privește sănătatea și securitatea în muncă);
 - Stocarea informațiilor/arhivelor în baze de date digitale;
 - Cursuri de formare în domeniul competențelor digitale pentru angajați.
- Creșterea capacității administrative și digitalizarea serviciilor oferite de ANOFM-modernizarea infrastructurii:
 - Digitalizarea serviciilor oferite de ANOFM (cum ar fi depunerea online a documentelor pentru înregistrarea beneficiarilor și acordarea de prestații, posibilitatea de a se înregistra și de a participa la cursuri de formare online și evaluarea competențelor profesionale, sesiuni de consiliere online) și modernizarea infrastructurii;
 - Creșterea capacității administrative și digitalizarea beneficiilor de asistență socială-ANPIS:
 - Se va urmări reducerea sarcinii administrative atât la nivelul autorităților publice locale, cât la nivelul ANPIS, prin dezvoltarea platformei digitale care sprijină această reformă, prin digitalizarea tuturor serviciilor de acordare a beneficiilor de asistență socială;
 - Digitalizarea beneficiilor de asistență socială gestionate de ANPIS (inclusiv operaționalizarea platformei digitale pentru punerea în aplicare a venitului minim de incluziune). Dezvoltarea unor instrumente de comunicare în timp real cu cetățenii și de gestionare electronică a dosarelor referitoare la beneficiile și prestațiile sociale;
 - Digitalizarea relațiilor de muncă, în sensul utilizării semnăturii electronice în toate documentele necesare desfășurării acestor relații și simplificarea mecanismelor de desfășurare a telemuncii (inclusiv în ce privește sănătatea și securitatea în muncă) ;
 - Stocarea informațiilor/arhivelor în baze de date digitale;

- **Cursuri de formare în domeniul competențelor digitale pentru angajați.**
 - Creșterea capacității administrative și digitalizarea serviciilor oferite de ITM:
 - Digitalizarea ITM, care vizează activitatea de control din domeniul relațiilor de muncă și al securității și sănătății în muncă (sistem informatic, semnături electronice, simplificarea procedurii de notificare);
 - Digitalizarea serviciilor oferite de ITM, precum și interconectarea bazelor de date, astfel încât activitățile pe care aceasta le are în vedere să se desfășoare cu eficiență maximă;
 - Digitalizarea relațiilor de muncă, în sensul utilizării semnăturii electronice în toate documentele necesare desfășurării acestor relații și simplificarea mecanismelor de desfășurare a telemuncii (inclusiv în ce privește sănătatea și securitatea în muncă);
 - Stocarea informațiilor/arhivelor în baze de date digitale;
 - Cursuri de formare în domeniul competențelor digitale pentru angajați.
 - Creșterea capacității administrative și digitalizarea serviciilor oferite de ANPDPD:
 - Digitalizarea sistemului de evaluare și încadrare în grad de handicap;
 - Stocarea informațiilor/arhivelor în baze de date digitale;
 - Cursuri de formare în domeniul competențelor digitale pentru angajați.
 - Digitalizarea marilor servicii publice și creșterea performanței instituțiilor din subordinea/sub autoritatea/coordonarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale:
 - Dezvoltarea unor sisteme informatice, cât și dotarea cu echipamente IT și formarea personalului la nivelul tuturor instituțiilor subordonate/sub autoritatea sau în coordonarea ministerului și a structurilor deconcentrate de la nivelul acestora: Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă și agențiile județene, Agenția Națională de Plăți și Inspecție Socială și agențiile județene, respectiv Inspecția Muncii și inspectoratele teritoriale de muncă.
- Obiectiv 6: Reducerea deficitului de forță de muncă prin realizarea unui program dedicat absolvenților care să contribuie la reducerea migrației externe.**
- Program pilot „România are nevoie de tine” pentru reducerea migrației externe a tinerilor educați și/sau calificați.
- Obiectiv 7: Creșterea ratei de participare a femeilor pe piața muncii, în special a celor din mediul rural cu nivel scăzut de calificare.**
- Program pilot „Femei din mediul rural pentru piața muncii”, în scopul creșterii numărului femeilor din mediul rural cu nivel scăzut de calificare, ocupate pe piața muncii.

Obiectiv 8: Creșterea ratei de participare la formare profesională în vederea ocupării unui loc de muncă decent.

- Program guvernamental „Investește în formarea ta” FORM-INVEST în vederea creșterii ratei de participare a persoanelor la programe de formare profesională pentru calificări noi, având în vedere utilizarea extensivă a noilor tehnologii și apariția de noi ocupații, calificări care implică costuri imediate pentru formare, echipamente și instrumente de lucru ce nu pot fi suportate de către participanți.

Obiectiv 9: Dezvoltarea de servicii sociale adresate persoanelor vârstnice.

- Dezvoltarea de servicii sociale prin cele 4 Programe de interes național pentru dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice, aprobate prin HG nr.435/2022, respectiv “Servicii comunitare la domiciliu pentru persoanele vârstnice dependente”, “Servicii de acordare a hranei pentru persoanele vârstnice”, “Centre de zi de asistență și recuperare pentru persoanele vârstnice” și “Servicii sociale de asistență comunitară pentru persoanele vârstnice”;

- Înființarea și funcționarea de unități de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice dependente.

Obiectiv 10: Dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele fără adăpost. reformulare

- Prin derularea acestui program de interes național se propune înființarea unor servicii sociale adresate persoanelor fără adăpost;
- Înființarea serviciilor sociale adresate persoanelor fără adăpost, vor asista un număr mediu de 5.528 persoane/lună, după cum urmează:
 - **14 centre rezidențiale pentru persoanele fără adăpost (8790 CR-PFA-I) care vor deservi un număr mediu de 346 persoane/lună;**
 - **7 adăposturi de noapte (8790 CR-PFA-II) care vor deservi un număr mediu de 314 persoane/lună;**
 - **8 centre de zi pentru informare și consiliere (8899 CZ-PFA-I) care vor deservi un număr mediu de 1.464 persoane/lună;**
 - **18 centre de zi pentru integrare/reintegrare socială (8899 CZ-PFA-II) care vor deservi un număr mediu de 576 persoane/lună;**

- 6 echipe mobile (8899 SIS-I) care vor deservi un număr mediu de 1.188 persoane/lună;
- 8 ambulanțe sociale (8899 SIS-II) care vor deservi un număr mediu de 1.640 persoane/lună.

Obiectiv 11: Digitalizare: Sistemul național de management privind dizabilitatea (SNMD).

- Implementarea Sistemului național de management privind dizabilitatea (SNMD), prin:
 - Realizarea unei platforme naționale centralizate pentru colectarea, stocarea și distribuirea informațiilor referitoare la cazurile persoanelor cu handicap (adulți și copii cu certificate de încadrare în grad și tip de handicap sau care sunt la prima evaluare privind obținerea certificatului) către autoritățile publice centrale și locale, beneficiari individuali și parteneri instituționali;
 - Dotarea și echiparea DGASPC -urilor cu 47 de seturi de echipamente care permit evaluarea în vederea încadrării în grad de handicap a persoanelor cu dizabilități și 50 de echipamente de conectivitate securizată.

Obiectiv 12: Consolidarea rețelei de servicii sociale în comunitate pentru persoanele cu dizabilități.

- Înființarea serviciilor sociale de tip centre de zi și centre Respiro/de criză;

- Reabilitarea și dotarea la standarde moderne a 50 de centre de zi și servicii de recuperare neuro-motorie ambulatorii;
- Dezvoltarea infrastructurii sociale prin construirea, dotarea și finanțarea a 55 de centre de zi și servicii de recuperare neuro-motorie ambulatorii;
- Înființarea a 47 de echipe mobile și 47 de servicii de asistență și suport;
- Dezvoltarea de locuințe individuale cu suport permanent (locuințe incluzive) pentru persoanele cu dizabilități care au nevoie de asistență medicală și socială permanentă;
- Dezvoltarea unui centru multidisciplinar de servicii sociale pentru persoane cu dizabilități și veterani de război;
- Sprijinirea implementării măsurilor destinate refugiaților cu dizabilități în scopul integrării oportunităților oferite de sistemul de protecție socială.

Obiectiv 13: Ecosistem de muncă incluziv.

- Creșterea numărului de persoane cu dizabilități încadrate în muncă:
 - Acordarea stimulentei de inserție pentru formare și angajare asistată;
 - Acordare de stimulente pentru angajatori în vederea accesibilizării locului de muncă;

- Promovarea și susținerea antreprenoriatului și dezvoltarea unui program de Start-up pentru persoanele cu dizabilități;
- Susținerea și operaționalizarea Pachetului european de angajare destinat persoanelor cu dizabilități (Disability Employment Package).

Obiectiv 14: Sistem modern de evaluare a persoanelor cu handicap.

- Simplificare administrativă și digitalizare a sistemului de protecție pentru persoanele cu dizabilități:
 - Consolidarea rolului Comisiilor de evaluare și încadrare în grad de handicap de la nivel județean și a componenței acestora;
 - Revizuirea sistemului de evaluare și a valabilității certificatului pentru persoanele cu handicap ireversibil;
 - Implementarea unui nou model de anchetă socială în acord cu standardele internaționale;
 - Elaborarea unor criterii medico-psihosociale în acord cu principiile Clasificării Internaționale a Funcționării, Dizabilității și Sănătății, aprobată de Organizația Mondială a Sănătății.

Obiectiv 15: „Calitatea serviciilor sociale”.

- Asigurarea calității serviciilor sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități:
 - Revizuirea standardelor de calitate pentru serviciile sociale destinate beneficiarilor cu dizabilități;
 - Dezvoltarea unor metodologii și instrumente de pregătire pentru viață independentă pentru persoane cu dizabilități;
 - Implementarea ghidului privind accelerarea dezinstituționalizării și tranziției către viața independentă;
 - Formarea continuă a specialiștilor care lucrează cu și pentru persoanele cu dizabilități;
 - Formarea asistenților personali profesioniști;
 - Realizarea unei baze naționale a asistenților personali profesioniști.

12 **FAMILIE, TINERET ȘI EGALITATE DE ȘANSE**

STIMULARE NATALITATE

Programul național social pentru creșterea natalității. Sprijin pentru cupluri și femeile infertile care nu-și permit costurile procedurilor FIV. Suma decontată pentru o procedură este de 15.000 de lei, iar în baza recomandării medicale, un cuplu/femeie singură poate beneficia de maximum trei astfel de ajutoare într-un an;

“ADOPTIA SCHIMBĂ DESTINE”

Creșterea numărului de adopții naționale prin flexibilizarea procesului de potrivire dintre copil și familia adoptatoare; “Locul copilului este în familie”
Realizarea unei rețele naționale de sprijin prin înființarea a 150 de centre de zi pentru copiii din familiile vulnerabile, finanțate din PNRR;

FAMILII MONOPARENTALE

Sprijinirea și asigurarea de condiții de trai decente pentru familiile monoparentale. Sprijin personalizat pentru părintele unic, prin finanțarea cursurilor de recalificare sau de perfecționare profesională, precum și acordarea de vouchere pentru activități destinate copiilor (activități din domeniul sportului, creației, artei etc), încurajarea angajatorilor pentru utilizarea formelor flexibile de muncă;

„STUDENT INVEST” ȘI „FAMILY START”

Programe de creditare cu garanția statului, de susținere a tinerilor și a familiilor;

TINERET

Dezvoltarea cardului european pentru tineret;

FAMILII NUMEROASE

Recunoașterea statutului de familie numeroasă și crearea Cardului Național pentru Familiile Numeroase (familii cu mai mult de 3 copii). Obiectivul cardului este de a oferi familiilor numeroase oportunități de a accesa reduceri și oferte speciale pentru achiziția de alimente, carburanți, transport, servicii bancare, educaționale, recreaționale, etc;

GHIDUL PREVENIRII HĂRȚUIRII LA LOCUL DE MUNCĂ

Elaborarea unui ghid privind prevenirea hărțuirii la locul de muncă;

PREVENIREA SEPARĂRII FAMILIILOR

Implementarea prevederilor legii pentru prevenirea separării copilului de familie;

EGALITATE DE ȘANSE

Implementarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022-2027.

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

- 1. Natalitate** – România trece printr-o criză demografică fără precedent. În ultimii doi ani, au fost înregistrate cele mai puține nașteri din ultimul secol. Sprijinim cupluri și familiile tinere prin măsuri concrete. 1 din 5 cupluri din România se luptă cu infertilitatea și au nevoie de sprijin financiar pentru plata procedurilor pentru obținerea unei sarcini. De asemenea, familiile tinere au nevoie de susținere financiară și după ce aduc pe lume un copil.
- 2. Egalitatea de șanse între femei și bărbați** – Promovarea drepturilor femeilor și introducerea cotelor de gen. Promovarea participării femeilor la piața muncii, inclusiv accesul la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor dependente - Strategia națională pentru egalitatea de șanse, pentru crearea de măsuri concrete de reducere a nivelului inegalităților și a situațiilor de vulnerabilitate prin care trec femeile din țara noastră;
- 3. Implementarea pachetului de politici publice pentru protecția drepturilor copilului** – Realizarea investițiilor finanțate prin PNRR – rețeaua celor 150 de centre de zi pentru copii, continuarea sprijinirii tinerilor aflați în grija statului prin acordarea alocației lunare de plasament, indemnizația de sprijin și indemnizația pentru tineri, Garanția pentru copii prin corelarea planului de acțiune cu Strategia Națională pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Copilului “Copii protejați. România sigură” și Acordul de țară pentru perioada de programare 2021-2027, Operaționalizarea sistemului informatic național pentru digitalizarea sistemului de protecție socială;
- 4. Politici pentru tineret Priorități 2023-2024.** Aplicarea Legii Tinerilor, finalizarea și aplicarea Strategiei Naționale în domeniul Tineretului, ce construiește viziunea pe termen mediu și lung în ceea ce privește dezvoltarea politicilor pentru tineret.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Natalitate

Obiectiv 1: Programul național social pentru creșterea natalității.

- Sprijin oferit cuplurilor și familiilor infertile care nu-și permit costurile procedurilor FIV. Suma decontată pentru o procedură este de 15.000 de lei, iar în baza recomandării medicale, un cuplu/femeie singură poate beneficia de maximum trei astfel de ajutoare într-un an.

Obiectiv 2: TVA redus pentru produsele destinate copiilor.

- Propunere pentru reducerea TVA până la 5% la produsele esențiale pentru creșterea copiilor (lapte praf, mâncare pentru bebeluși, scutece, produse de igienă).

Obiectiv 3: Programul social de interes național de asigurare a cheltuielilor pentru educație timpurie „Educație pentru toți”.

- Pentru familiile cu venituri de maximum 2 salarii medii nete pe economie, aproximativ 8.000 de lei, și care au cereri respinse din cauza lipsei de locuri în creșe/grădinițe de stat propunem acordarea unor tichete valorice/vouchere, pentru achitarea serviciilor oferite de after-school, creșe sau grădinițe particulare.

Obiectiv 4: Programul social de interes național de prevenire a afecțiunilor care pot apărea în timpul sarcinii „Materna”.

- Propunere pentru acordarea unui sprijin financiar pentru viitoarele mame prin care să se acorde un ajutor financiar pentru achitarea consultațiilor și analizelor din timpul sarcinii, care nu sunt decontate prin sistemul public de asigurări de sănătate.

Obiectiv 5: Măsuri pentru protejarea femeilor care finalizează concediul postnatal împotriva concedierii abuzive.

- Propunere legislativă pentru asigurarea stabilității locului de muncă mamei care se întorc în câmpul muncii din concediul de creștere a copilului.

Obiectiv 6: Sprijin financiar pentru copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate.

- Un sprijin financiar minim pentru copiii care au rămas în grija rudelor în timp ce părinții sunt la muncă în străinătate. Ajutorul va fi oferit persoanelor care-și asumă, printr-o hotărâre a instanței de judecată, creșterea acestor copii și poate fi acordat pentru rechizite, haine, analize medicale etc. pentru acești copii.

Obiectiv 7: Program flexibil de muncă pentru părinții copiilor cu vârsta cuprinsă între 0-3 ani.

- Sprijinirea părinților cu copii cu vârsta până la 3 ani printr-un program de muncă flexibil și posibilitatea de a lucra la distanță, de acasă 1 zi/săptămână și 2 zile pe săptămână în cazul familiilor monoparentale. De asemenea, adaptarea programului de lucru, conform legii, în cazul vacanțelor școlare în cazul părinților copiilor cu vârsta 3-12 ani.

Obiectiv 8: Facilități acordate angajatorilor pentru a crea spații dedicate supravegherii și educării copiilor de vârstă preșcolară ai angajaților.**Obiectiv 9: Eficientizarea legislației referitoare la profesia de bonă.****Obiectiv 10: Programul social de interes național de prevenție „Un copil, un zâmbet”.**

- Acordarea unui sprijin financiar pentru achitarea consultațiilor, tratamentelor stomatologice, achitarea dispozitivelor medicale pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 10-17 ani, identificați cu probleme dentare și care au indicație de la medicul specialist stomatolog/ortodont.

Obiectiv 11: Concursul național de proiecte pentru familie.

- Similar Concursului de proiecte studențești sau de tineret, va fi organizat un apel de proiecte dedicate familiilor, pe care să le deruleze organizațiile și fundațiile. Proiectele câștigătoare vor fi stabilite în baza unei metodologii, iar granturile stabilite în funcție de bugetul dedicat programului.

Obiectiv 12: Cardul Național pentru Familiile Numeroase.

- Recunoașterea statutului de familie numeroasă, familia care are în întreținere trei sau mai mulți copii minori și crearea Cardului național pentru familii numeroase;
- Obiectivul cardului este de a oferi familiilor numeroase oportunități de a accesa reduceri și oferte speciale pentru achiziția de alimente, carburanți, transport, servicii bancare, educaționale, recreaționale etc. Alte măsuri pot viza acordarea unor reduceri de impozite pentru familiile numeroase sau la plata unor servicii publice.

Obiectiv 13: Sprijin pentru familii monoparentale.

- Programul are în vedere aprobarea și implementarea măsurilor de sprijin personalizat pentru părintele unic, prin finanțarea cursurilor de recalificare sau de perfecționare profesională, precum și acordarea de vouchere pentru activități de destinate copiilor (activități din domeniul sportului, creației, artei etc.), încurajarea angajatorilor pentru utilizarea formelor flexibile de muncă.

Egalitatea de șanse între femei și bărbați

Obiectiv 14: Ghidul prevenirii hărțuirii la locul de muncă.

- Implementarea ghidului standardizat privind prevenirea hărțuirii pe criteriul de sex și hărțuirea morală la locul de muncă. Scopul proiectului este de a stabili un cadru metodologic comun pentru instituțiile și autoritățile publice centrale și locale, civile și militare, precum și pentru companiile private de a aplica un instrument esențial în lupta împotriva discriminării și inegalității, hărțuirii morale la locul de muncă.

Obiectiv 15: Strategia Națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și pentru prevenirea și combaterea violenței domestice.

- Implementarea acestui document strategic inițiat de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, aprobat în decembrie 2022.

Obiectiv 16: Beneficii fiscale de Ziua Bărbatului similar celor acordate pentru ziua femeii – 8 martie.

- Modificarea Codului Fiscal pentru a introduce posibilitatea acordării de cadouri bărbatilor, din partea angajatorilor, cu ocazia Zilei Bărbatului – 19 Noiembrie;

- Prezentul proiect propune obiective și măsuri care vor contribui la creșterea nivelului general al egalității de șanse și de tratament al femeilor și bărbatilor din România.
- Implementarea pachetului de politici publice pentru protecția drepturilor copilului.

Obiectiv 17: “Locul copilului este în familie” – Centre de zi finanțate prin PNRR.

- Realizarea unei rețele naționale de 150 de centre de zi pentru copiii din familiile vulnerabile.

Tineret

Obiectiv 18: Programele de creditare cu garanția statului „STUDENT INVEST” și „FAMILY START”.

- Susținerea tinerilor și a familiilor prin programele de creditare cu garanția statului și dobândă subvenționată din bugetul MFTES – Family Start și Student Invest;
- Acordarea de credite garantate de stat în proporție de 80% și cu dobândă subvenționată 100% pentru studenți/masteranzi/doctoranzi și dobândă subvenționată 75% pentru familii;
- Pentru 2023, în urma solicitărilor băncilor partenere, programele vor fi modificate în sensul că majorăm vârsta

beneficiarilor, permitem medicilor rezidenți și familiilor monoparentale să poată aplica la programe, majorăm suma maximă a creditelor (75.000 de lei pentru Student Invest și 150.000 de lei pentru Family Start) și introducem noi cheltuieli eligibile.

Obiectiv 19: Cardul european pentru tineret.

- Sprijinirea tinerilor din România prin dezvoltarea cardului european pentru tineret, prezent în acest moment în peste 38 de state și utilizat de peste 6 mil. de tineri;
- Orice tânăr din România, cu vârsta între 14 și 35 de ani, va putea avea un Card European de Tineret care să-i ofere beneficii și reduceri așa cum au peste 6 mil. de tineri europeni;
- Cardul European oferă reduceri consistente la magazine, hoteluri, transport, restaurante sau muzee.

Obiectiv 20: Elaborarea Strategiei Naționale pentru Tineret pentru perioada 2023—2027, aceasta urmând a fi corelată cu Strategia Europeană de Tineret.

Obiectiv 21: Concursul Național de Proiecte.

- Modificarea metodologiei, de comun acord cu organizațiile de tineret și studențești, pentru acordarea unor finanțări sustenabile pentru proiectele punctuale dedicate tinerilor și studenților.

Obiectiv 22: Organizarea programului de tabere ARC, a taberelor studențești și a taberelor sociale.

Obiectiv 23: Clarificarea situației juridice și cadastrale a patrimoniului din domeniul tineretului, la nivel central și local, în vederea realizării descentralizării.

- Corelarea cu prevederile Legii nr. 22/2016 pentru declararea zilei de 8 martie - Ziua femeii și 19 noiembrie - Ziua bărbatului.

13 CULTURA ȘI IDENTITATEA NAȚIONALĂ

FINANȚARE

Sprrijinirea derulării programului „Timișoara 2023 — Capitală Europeană a Culturii”;

IMPORTANTĂ NAȚIONALĂ

Continuarea implementării proiectelor de antreprenoriat și a celor de reabilitare/restaurare a unor clădiri de patrimoniu;

PNR

Creșterea atractivității zonelor urbane și rurale prin includerea în Programul național de restaurare, a imobilelor monument istoric deținute de persoane fizice;

INVESTIȚII

Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural material și imaterial;

CODUL PATRIMONIULUI

Prioritate absolută pentru crearea unui cadru legislativ unitar;

DIGITALIZAREA CULTURII

Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare pentru digitalizarea patrimoniului;

LIMESUL DACIC PATRIMONIU CULTURAL UNIVERSAL

Includerea obiectivului „Granițele Imperiului Roman din România” pe Lista Patrimoniului Mondial în 2024;

ANUL DIMITRIE CANTEMIR ȘI CIPRIAN PORUMBESCU

În anul 2023 celebrăm, prin manifestări culturale naționale și locale, viața și opera cărturarului Dimitrie Cantemir și a operei compozitorului Ciprian Porumbescu;

SISTEM DIGITAL FINANȚĂRI

Dezvoltarea unui sistem digital pentru procesele de finanțare a culturii și operaționalizarea acestuia.

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Continuarea protejării și punerii în valoare a patrimoniului cultural material.
2. Continuarea protejării și punerii în valoare a patrimoniului cultural imaterial.
3. Creșterea progresivă, anuală, a bugetului Ministerului Culturii astfel încât până în anul 2028 să se atingă pragul de 1% din PIB.
4. Dezvoltarea unui sistem digital pentru procesele de finanțare a culturii (buget alocat: 3,75 mil. euro), investiție care va facilita accesul la finanțare pentru operatorii culturali naționali prin cereri de finanțare simplificate și digitalizate, evaluarea proiectelor, contractare, monitorizarea și evaluarea, debursarea finanțării, evaluarea ex-post.
5. Digitalizarea proceselor referitoare la protejarea patrimoniului cultural - continuarea măsurilor de digitalizare a sistemului de protejare a patrimoniului cultural precum și a măsurilor de actualizare constantă în online a Listei Monumentelor Istorice și a altor baze de date ale Institutului Național al Patrimoniului. Alocarea de resurse umane și financiare corespunzătoare.
6. Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural material prin Programul național de restaurare a monumentelor istorice (PNR).
7. Continuarea demersurilor de înscriere în patrimoniul UNESCO a obiectivului „Ansamblul Monumental Calea Eroilor” realizat de Constantin Brâncuși la Târgu Jiu.
8. Continuarea cooperării inter-statale pentru realizarea demersurilor de înscriere a dosarului multinațional „Transhumanța, strămutarea sezonieră a turmelor” în Lista Reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial al umanității, asociate (depus în 30.03.2022).
9. Creșterea atractivității zonelor urbane și rurale prin includerea în Programul național de restaurare a imobilelor monument istoric deținute de persoane fizice, în condițiile îndeplinirii criteriilor specifice de către proprietari și cofinanțării proporționale din partea acestora.
10. Dezvoltarea unui sistem integrat de monitorizare și protejare a patrimoniului cultural subacvatic, inclusiv prin implementarea de programe de cercetare arheologică și conservare.
11. Elaborarea și implementarea planului național de protecție a patrimoniului cultural național în situații excepționale.

12. Transferul la Ministerul Culturii și re-operaționalizarea schemei de rebate pentru producția de filme în România în valoare de cca. 50 mil. euro și implementarea schemei de rebate pentru perioada 2023-2027.
13. Susținerea în plan legislativ și guvernamental a proiectului de lege privind înființarea Muzeului Național de Istorie și Cultură a Romilor prin identificarea și transmiterea unui imobil Agenției Naționale pentru Romi pentru realizarea acestui obiectiv.
14. Dezvoltarea, stimularea și asigurarea finanțării în mod corespunzător a pieței de carte din România (asigurarea punerii în aplicare în mod corespunzător a Legii bibliotecilor nr. 334 din 31 mai 2002, republicată, prin implementarea prevederilor privind creșterea anuală a colecțiilor din bibliotecile publice - trebuie să fie de minimum 50 de documente specifice la 1.000 de locuitori).
15. Alte priorități legislative - Legea voucherelor culturale, Codul Patrimoniului.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Investiții – 270 mil. euro pentru patrimoniu. Obiective istorice de importanță națională, reabilite prin finanțare BDCE.

- Implementarea proiectelor de antreprenoriat și a celor de reabilitare/restaurare a unor clădiri de patrimoniu. Finanțarea acordată va susține realizarea proiectării și execuția lucrărilor pentru opt obiective de investiții;
- O serie de obiective istorice de importanță națională vor fi reabilite prin finanțarea BDCE obținută în 2022 (270 mil. euro: 216 mil. euro - împrumut BDCE și 54 mil. euro - bugetul de stat).

Obiectiv 2: PNRR - Statutul lucrătorului cultural profesionist – Maximizarea potențialului creativ al lucrătorilor culturali și menținerea lor activă pe piața muncii.

- Implementarea Reformei 3 - Reformarea sistemului de finanțare a sectorului cultural și finanțată prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Componenta 11 - Turism și cultură.

Obiectiv 3: Lansare apel de proiecte pentru accelerarea digitalizării producției și distribuției de filme - 5 mil. de euro prin PNRR.

- Sprijinirea accelerării tranziției digitale a producătorilor și distribuitorilor de filme din România prin creșterea capacităților de producție digitală, distribuție, marketing și promovare, inclusiv tehnologii de arhivare digitală.

Obiectiv 4: Codul Patrimoniului – Prioritate absolută pentru crearea unui cadru legislativ unitar.

- Simplificarea, transparentizarea și uniformizarea legislația în domeniu.

Obiectiv 5: Strategia Sectorială în Domeniul Culturii 2023 - 2030 - stimularea creșterii nivelului de consum cultural.

- Stimularea creșterii nivelului de consum cultural, din care să rezulte obiective strategice, pe care să le aibă în vedere demnitarilor în activitatea desfășurată.

Obiectiv 6: Digitalizarea culturii – 54 mil. euro prin Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare.

- Digitalizarea patrimoniului și furnizarea de informații digitale sprijină publicul să poată accesa, descoperi, explora și aprecia bunurile culturale;
- Platformă electronică va interconecta toate formele de patrimoniu și va constitui instrumentul principal pentru procesele decizionale aferente acestui sector;
- 20.000 monumente vor fi inventariate digital;
- Creșterea consumului de carte și mobilizarea de noi audiențe prin utilizarea instrumentelor digitale;
- 96.000 resurse culturale vor fi digitizate și introduse în platforma CULTURALIA (Biblioteca Digitală a României).

Obiectiv 7: Finanțarea evenimentelor de interes național și internațional:

- „Timișoara 2023 — Capitală Europeană a Culturii;
- Festivalul George Enescu;
- Finanțare altor proiecte mari: a 30-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, Festivalul de Film Transilvania și Festivalul Național de Teatru București, Festivalul Art Safari;
- Programul național pentru achiziția de carte și abonamente la reviste din categoria culturii scrise;
- Programul de achiziții opere de artă derulat de instituțiile muzeale.

Obiectiv 8: „Granițele Imperiului Roman din România” și finanțarea continuării programului multianual de cercetare „LIMES”, în limitele unui buget estimat la 20 mil. lei.

Obiectiv 9: 2023 – Anul Dimitrie Cantemir și Ciprian Porumbescu.

Obiectiv 10: AFCN – Creșterea accesului la cultură în zonele defavorizate din punct de vedere cultural (buget: 7,79 mil. euro), investiție PNRR prin care se dezvoltă:

- Program de finanțare, derulat timp de 2 ani, într-un sistem de fonduri echivalente și în parteneriat cu autoritățile locale, pentru programe culturale, anuale sau multianuale, implementat la nivel local, în localități cu o populație mai mică de 50.000 de locuitori;
- Program-pilot pentru finanțarea proiectelor de educație prin cultură, beneficiarii finanțării fiind unități de învățământ din localități cu o populație mai mică de 50.000 de locuitori.

Obiectiv 11: Salvagardarea siturilor înscrise în lista mondială UNESCO a patrimoniului în pericol:

- Continuarea finanțării restaurării obiectivelor monumente istorice ale sitului, prin Programul național de restaurare/ timbrul monumentelor istorice.

Obiectiv 12: “Alături de industrie”, implementarea schemei de ajutor de minimis dedicată sectorului cultural independent din România.

Obiectiv 13: Elaborarea și implementarea planului național de protecție a patrimoniului cultural național în situații excepționale

Obiectiv 14: Continuarea demersurilor de înscriere în patrimoniul UNESCO a obiectivului „Ansamblul Monumental Calea Eroilor” realizat de Constantin Brâncuși la Târgu Jiu, precum și continuarea cooperării inter-statale pentru realizarea demersurilor de înscriere a dosarului multinațional „Transhumanța, strămutarea sezonieră a turmelor” în Lista Reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial al umanității, asociate (depus în 30.03.2022).

14

CERCETARE ȘI DIGITALIZARE

TRANSFORMARE DIGITALĂ

Sistematizarea tuturor procedurilor din administrația publică în format digital;

„CLOUD-UL GUVERNAMENTAL”

Implementarea infrastructurii de cloud guvernamental și migrarea serviciilor publice în cloud;

SCHEME DE FINANȚARE

Pentru transformarea bibliotecilor în hub-uri pentru competențe digitale;

SPRIJINIRE IMM-URI

Programe de perfecționare/ recalificare a angajaților din întreprinderi;

START-UP-URI ROMÂNEȘTI

Crearea Fondului de Inovare;

COMUNICAȚII DIGITALE

Accelerarea modernizării infrastructurilor și a alinierii legislației la prevederi europene;

EDUCAȚIE DIGITALĂ

Implementarea unor politici și programe de îmbunătățire a competențelor digitale la nivelul întregii societăți românești;

ECONOMIE DIGITALĂ

Accelerarea transformării digitale a economiei românești, cu accent pe IMM-uri, care reprezintă 99% dintre companiile românești;

DIGITALIZAREA ONG-URILOR

Susținerea sectorului organizațiilor ne-guvernamentale în adoptarea tehnologiilor din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (investiția C7.I9, PNRR);

SECURITATE CIBERNETICĂ

Accelerarea dezvoltării competențelor populației privind igiena cibernetică, dar și dezvoltarea infrastructurii moderne pentru monitorizare și răspuns la incidente de securitate cibernetică pentru sectoarele economice strategice.

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Administrație publică digitală - accelerarea tranziției, printr-un proces de transformare digitală a administrației publice din România, de la statutul de e-guvernare neconsolidată la cel de guvernare inteligentă.
2. Economie digitală - accelerarea transformării digitale a economiei românești, cu accent pe IMM-uri, care reprezintă 99% dintre companiile românești.
3. Educație digitală - creșterea gradului de competențe digitale prin implementarea unor politici și programe de dobândire/ creștere/îmbunătățire a competențelor digitale la nivelul întregii societăți românești.
4. Comunicații digitale și tehnologii ale viitorului (5G, IOT, comunicații cuantice, robotică, AI, blockchain, Smart City)
 - accelerarea modernizării infrastructurilor și a alinierii legislației la prevederi europene.
5. Securitate cibernetică - dezvoltarea infrastructurii moderne pentru monitorizare și răspuns la incidente de securitate cibernetică pentru sectoarele economice strategice;
6. Operaționalizarea Centrului European Industrial, Tehnologic și de Cercetare în materie de securitate cibernetică (ECCC), prima agenție a Uniunii Europene cu sediul în România.
7. Operaționalizarea Centrului Național de Coordonare (NCC) în materie de competențe de securitate cibernetică, parte a rețelei europene a ECCC.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Cloud-ul Guvernamental.

- Implementarea infrastructurii de cloud guvernamental, utilizând tehnologii sigure și eficiente din punct de vedere energetic pentru a asigura caracterul sigur, interoperabil și standardizat al datelor publice și migrarea serviciilor publice în cloud (investițiile C7.11 și C7.12, Planul Național de Redresare și Reziliență - PNRR):
- Va crește disponibilitatea, dar și ergonomia de utilizare a serviciilor publice digitale și vor scădea costurile firmelor în interacțiunea cu statul. Pe termen lung va scădea și presiunea pe bugetul public și, indirect, pe firme.

Obiectiv 2: Competențe de securitate cibernetică.

- Program de finanțare a accesului la formare de competențe avansate în materie de securitate cibernetică (investiția C7.115 din PNRR):
 - **Dezvoltarea unor instrumente pentru creșterea competențelor în materie de securitate cibernetică – programe, formatori și laboratoare distribuite în întreaga țară. Granturi pentru agenții economici și societatea civilă pentru a participa la sesiuni de formare pe subiecte relevante tematicii securității ciberneticice.**

Obiectiv 3: Cercetare în securitate cibernetică.

- Program de finanțare a cercetării în materie de securitate cibernetică:
 - **Creșterea numărului și a calității rezultatelor științifice și a gradului de transfer tehnologic în domeniul securității ciberneticice.**

Obiectiv 4: Competențe digitale pentru funcționari.

- Program de finanțare a formării de competențe digitale, inclusiv competențe digitale avansate, în rândul funcționarilor publici, dar și al celorlalte categorii de angajați ai instituțiilor administrației publice (investiția C7.116 din PNRR):
 - **Dezvoltarea unui nucleu de funcționari în aparatul public care dețin competențe digitale și care vor contribui la accelerarea procesului de transformare digitală.**

Obiectiv 5: Bibliotecile – hub-uri pentru competențe digitale.

- Scheme de finanțare pentru biblioteci pentru a deveni centre de competențe digitale - Crearea unei rețele de biblioteci sustenabile și scalabile, cu acoperire națională care să devină hub-uri de dezvoltare de competențe digitale în comunitățile locale (investiția C7.117 din PNRR):
 - **Dezvoltarea competențelor digitale de bază la nivelul populației României, cu accent pe categorii marginalizate sau defavorizate economic și geografic.**

Obiectiv 6: Competențe digitale pentru IMM-uri.

- Programe de perfecționare/recalificare a angajaților din întreprinderi - Sprijinirea IMM-urilor din România pentru recalificarea forței de muncă în domenii tehnice cheie: programare/coding, data analytics, cyber-security, computer-assisted design, additive manufacturing (investiția C7.119 din PNRR):
 - Creșterea competitivității firmelor și a forței de muncă.

Obiectiv 7: Fondul de Inovare.

- Crearea Fondului de Inovare - Statul nu are instrumentele de evaluare corectă a gradului de inovare tehnologică sau de business pe care o companie îl propune și de cele mai multe ori criteriile de finanțare sunt bazate pe grile care elimină riscurile și finanțează soluții mai puțin inovative, acest lucru fiind contrar ideii de Start-Up High-Tech. Soluția este realizarea unui fond de investiții de risc (venture capital) sub forma unui parteneriat în care sunt atrași alături de statul român parteneri din mediul privat capabili să își asume riscul cofinanțării și calitatea de evaluator în același timp. Preconizăm că Start-Up-uri din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor vor fi printre beneficiarii principali ai Fondului:
 - Dezvoltarea unor Start-Up-uri românești bazate pe tehnologii avansate până la un nivel de maturitate necesar atragerii de capital de risc internațional.

15 SPORT

VOUCHERE PENTRU ECHIPAMENT SPORTIV

Extinderea programului de vouchere pentru echipament sportiv
- de la 30.000 de beneficiari la 100.000;

„SPORTUL LA SAT”

Programe speciale pentru dezvoltarea activităților sportive în
orașe mici și în mediul rural;

„LEVEL-UP SPORT (TOP-SPORT)”

Program de profesionalizare a specialiștilor din domeniul sport;

„START-UP SPORT”

Program de dezvoltare a structurilor sportive private de pe
teritoriul României;

„RE-START”

Program de reintegrare și valorificare în domeniul sportiv a
„know-how-ului” foștilor sportivi retrași din activitate;

„BAZELE SPORTULUI ROMÂNESC”

Reabilitarea infrastructurii sportive

STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT

Elaborarea și implementarea Strategiei Naționale pentru Sport;

ACTUALIZARE LEGISLAȚIE

Redefinirea cadrului legislativ în domeniul sportului;

POLITICI PUBLICE

Promovarea activităților fizice și a sportului pentru sănătate;

SPORTUL PARALIMPIC

Reorganizarea sistemului sportiv pentru sportul paralimpic;

ÎMBUNĂTĂȚIRE INFRASTRUCTURĂ SPORTIVĂ

Investiții susținute în infrastructura sportivă pe tot teritoriul țării.

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Participarea sportivilor din România la Jocurile Olimpice - Paris 2024.
2. Reluarea parteneriatului cu Ministerul Educației pentru organizarea de competiții școlare și universitare.
3. Finanțarea programelor pentru cercetarea științifică în domeniul sportului de performanță.
4. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sportive.
5. Modificări și completări ale actelor normative cu incidență în sport (Legea Educației Fizice și Sportului, Legea Sponsorizării și Mecenatului etc.).
6. Sincronizarea legislației cu normativele europene în domeniul sportului.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Participarea sportivilor din România la Jocurile Olimpice - Paris 2024.

- Susținerea programelor COSR în vederea pregătirii, calificării și participării la JO;
- Prioritizarea și susținerea programelor Federațiilor Naționale cu șanse de calificare și participare la JO;
- Susținerea programelor Comitetului Național Paralimpic;
- Întărirea colaborării cu ANAD în vederea combaterii dopajului în sport;
- Dotarea Loturilor Olimpice cu necesarul de materiale și echipamente specifice.

Obiectiv 2: Educația Fizică, Sportul Școlar și Universitar baza piramidei Sportului de Performanță.

- Reluarea parteneriatului cu Ministerul Educației;
- Organizarea de competiții școlare și universitare (zonale, regionale, naționale);
- Reluarea programului "Campion în Școală", prin implicarea Campionilor Olimpici, Mondiali și Europeni, beneficiari ai rentei viagere.

Obiectiv 3: eluarea programului “Registrul Biometric”.

- Unul dintre principalele programe pentru cercetarea științifică în domeniul sportului de performanță, care are ca obiectiv monitorizarea unui set de parametrii antropometrici și de biomotricitate prin implementarea unei platforme informatice care conectează profesorii de educație fizică din toate unitățile școlare preuniversitare din România la PLATFORMA DE BIOMOTRICITATE;
- Prin acest program Institutul Național de Cercetare pentru Sport (INCS) va putea să determine cu precizie o serie de date de interes național pentru: prevenirea sedentarismului la populația tânără; prevenirea afecțiunilor generale prin sport; creșterea potențialului de performanță fizică; creșterea calității selecției pentru sportul de performanță; creșterea calității selecției pentru profesii care implică efort și rezistență fizică.

Obiectiv 4: Implementarea Strategiei Naționale pentru Sport.

- Reformarea sistemului sportiv românesc prin elaborarea și implementarea Strategiei Naționale pentru Sport:
 - Creșterea gradului de participare activă a populației de toate vârstele la activități sportive cu caracter permanent, în scopul menținerii unui stări optime de sănătate individuală, al ridicării nivelului de coeziune, al creșterii nivelului de încredere în sine, integrarea pe piața forței de muncă a unei populații sănătoase, integrare și încredere socială a membrilor societății etc.; creșterea gradului de participare activă a populației de la 6% la 35% la activități sportive cu caracter permanent;

- Creșterea gradului de practicare a activităților sportive, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul formării și dezvoltării lor pentru a deveni cetățeni activi, responsabili, independenți și creativi;
- Creșterea gradului de implicare a factorului uman, generator de plusvaloare și dezvoltare economică, prin susținerea inițiativei private și încurajarea investițiilor în sport, pentru crearea de noi locuri de muncă și dezvoltarea acestui sector ca unul din motoarele relansării economice a țării; creșterea nivelului culturii practicării activităților sportive.

Obiectiv 5: Redefinirea cadrului legislativ în domeniul sportului.

- Promovarea unui cadru legislativ modern și a politicilor publice pentru sportul de masă și sportul de performanță:
 - Refacerea legislației în domeniul sportului prin actualizarea terminologiei de specialitate precum și a simplificării procedurii de avizare a investițiilor în infrastructura sportivă de performanță;
 - Transpunerea în legislație a Strategiei Naționale pentru Sport;
 - Modificări și completări ale actelor normative cu incidență în sport (Legea Educației Fizice și Sportului, Legea Sponsorizării și Mecenatului etc.);
 - Sincronizarea legislației cu normativele europene în domeniul sportului.

Obiectiv 6: Reformarea sistemului de formare și perfecționare a specialiștilor în domeniul Sportiv.

- Crearea unui sistem de performanță a antrenorilor prin care vor fi obligați să se perfecționeze permanent:
 - Modificarea actualului cadru legislativ referitor la calificarea de Antrenor, modificare care va fi în acord cu standardele europene

și cu realitățile din România. Se propune ca formarea antrenorilor să se realizeze prin instituțiile de învățământ, în cadrul cărora funcționează un program de studii de licență/masterat de specializare/aprofundare într-o ramură de sport, autorizate sau acreditate în condițiile legii și prin școlile postliceale de antrenori, autorizate sau acreditate în condițiile legii, încadrându-se în prevederile legale de formare a antrenorilor;

- Implementarea Programului de profesionalizare a specialiștilor din domeniul sport „Level-up Sport (Top-Sport)”;
- Programul de reintegrare și valorificare în domeniul sportiv a „know-how-ului” foștilor sportivi retrași din activitate - „Program Re-Start”.

Obiectiv 7: Dezvoltarea și promovarea sportului pentru toți.

- Creșterea numărului de practicanți ai sportului de masă de la 6% la 35%:
 - Dezvoltare de programe de finanțare prin Agenția Națională pentru Sport privind promovarea și dezvoltarea sportului pentru toți;
 - Reașezarea piramidei sportului prin sportul școlar;
 - Programe implementate prin Federația Sportul Școlar și Universitar;
 - Susținerea activităților sportive masters;
 - Implementarea Programului de dezvoltare a structurilor sportive private de pe teritoriul României „Start-up Sport”.

Obiectiv 8: Definirea unor noi programe de finanțare în domeniul sportului.

- Diversificarea programelor de finanțare care pot fi accesate atât de către structurile sportive de drept public, cât și de către cele de drept privat:
 - Realizarea unor parteneriate strategice U.A.T.-uri și GAL-uri;
 - Crearea unor linii de finanțare în cadrul Agenției Naționale pentru Sport prin depunerea de proiecte;
 - Constituirea unui grup de lucru comun cu Ministerul Educației;
 - Înființarea unui HUB la nivelul Agenției Naționale pentru Sport în care să fie cooptați: Sindicatele, Federațiile, Cluburile, ONG-urile de profil și voluntari, în vederea monitorizării și implementării programului la nivel național. La acest moment există un HUB similar pentru un proiect European: Săptămâna Europeană a Sportului;
 - Obiectivul este transformarea acestui HUB într-o entitate permanentă.

Obiectiv 9: Promovarea activităților fizice și a sportului pentru sănătate.

- Elaborarea și implementarea politicilor publice de îmbunătățire a stării de sănătate a cetățenilor prin sport și activitate fizică:
 - Valorificarea imaginii foștilor și actualilor campioni mondiali și olimpici;
 - Inițierea unui program anual în parteneriat cu Ministerul Educației și Ministerul Sănătății de conștientizare a populației despre importanța practicării exercițiului fizic zilnic în mod, independent;

- Campanie media axată pe importanța practicării sportului și activităților fizice pentru prevenirea apariției problemelor de sănătate.

Obiectiv 10: Reorganizarea sistemului sportiv pentru sportul paralimpic.

- Dezvoltarea sportului de masă și de performanță pentru persoanele cu dizabilități:
 - Transformarea structurii de organizare a Comitetului Paralimpic Român într-o structură similară cu cea a COSR;
 - Înființarea birourilor paralimpice în cadrul Federațiilor Sportive Naționale;
 - Crearea de competiții sportive la nivel național în funcție de dizabilitate.

Obiectiv 11: Dezvoltarea, promovarea și susținerea sportului de performanță.

- Obținerea de performanțe sportive, clasarea în primele națiuni ale lumii la competițiile sportive internaționale și reprezentarea României la Jocurile Olimpice:
 - Reconvertirea foștilor sportivi aflați în dificultate spre alte domenii de activitate;
 - Creșterea gradului de profesionalizare a specialiștilor;
 - Susținerea programelor de finanțare a loturilor naționale de juniori, centrelor olimpice de juniori și tineret, asigurând parcursul coerent al sportivilor către înalta performanță;

- Susținerea programelor cu privire la Știința Sportului, Medicină Sportivă, Formarea și Perfecționarea Antrenorilor, condiție esențială în obținerea Înaltei Performanțe Sportive;
- Încurajarea și susținerea organizării pe teritoriul României a competițiilor internaționale majore (Campionate Regionale, FOTE, Campionate Europene și Campionate Mondiale), cu rol de creștere a performanțelor sportive, de promovare a imaginii României și modernizării patrimoniului sportiv.

Obiectiv 12: Promovarea de programe la nivel național pentru creșterea bazei de selecție pentru sportul de performanță și a numărului sportivilor legitimați.

- Promovarea sportului de performanță la nivel de copii și juniori:
 - Organizarea de tabere naționale de sport, sub denumirea „Hercules”, pentru diferite sporturi, benefice sănătății și activității fizice a copiilor: înot, patinaj, ciclism și altele;
 - Continuarea programului de vouchere pentru echipament sportiv și extinderea lui de la 30.000 de beneficiari la 100.000;
 - Îmbunătățirea Programului național „Generația 28”, pentru atragerea și pregătirea pentru sportul de performanță a 60.000 de copii și tineri pe an;
 - Dezvoltarea infrastructurii sportive cu acces pentru copii și juniori, printr-un plan de investiții integrat rezultat prin colaborarea autorităților publice centrale, a celor locale și a sectorului privat;

- **Promovarea Programului “ Sportul la Sat”, elaborarea unor programe speciale pentru dezvoltarea activităților sportive în orașe mici și mediul rural;**
- **S.E.S. – „Săptămâna Europeană a Sportului”. În calitate de Organism Național de Coordonare (ONC), va continua organizarea Săptămânii Europene a Sportului, eveniment care are loc în fiecare an între 23-30 Septembrie și promovează sportul pentru toți la nivel European. Proiectul Săptămâna Europeană a Sportului este o inițiativă a Comisiei Europene menită să promoveze sportul și activitatea fizică în întreaga Europa sub motto-ul #BeActive;**
- **“România în Mișcare”;**
- **“Festivalul Sporturilor pe Plajă”;**
- **“Festivalul sporturilor tradiționale (trântă, oină, lupte)”;**
- **“Scoala Altfel”;**
- **“Azi sunt Profu’ tău de Sport”.**

Obiectiv 13: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sportive.

- Crearea condițiilor optime de practicare a activităților fizice la scara întregii populații, precum și practicării sportului de performanță:
 - **Descentralizarea infrastructurii sportive;**
 - **Reabilitarea infrastructurii aflate în patrimoniu;;**
 - **Recensământul bazelor sportive din România.**
- **Construirea de baze sportive multifuncționale, în aer liber (outdoor). Crearea de „Micro-Regiuni Sportive” prin**

- programe speciale pentru dezvoltarea activităților sportive în orașe mici și mediul rural - „Sportul la Sat”;
- **Reabilitarea infrastructurii sportive - „Bazele Sportului Românesc”.**

Obiectiv 14: Investiții susținute în infrastructura sportivă pe tot teritoriul țării.

- **Îmbunătățirea infrastructurii sportive prin construirea de noi săli și centre:**
 - **Modificarea legislației privind autorizarea construcțiilor facilităților sportive și introducerea obligativității avizării proiectelor și de către Agenția Națională pentru Sport;**
 - **Refacerea și modernizarea Complexurilor Sportive Naționale;**
 - **Construirea Muzeului Sportului.**

Obiectiv 15: Reforma finanțării sportului.

- **Reforma modului și mijloacelor de finanțare a activității sportive atât prin bugetul public cât și prin fonduri private:**
 - **Îmbunătățirea cadrului legislativ, pentru a facilita finanțarea sportului prin fonduri private, prin sponsorizări și investiții.**

Obiectiv 16: Digitalizarea domeniului sportului.

- **Crearea și implementarea de sisteme informatice integrate pentru managementul activității sportive, creșterea nivelului de digitalizare a serviciilor publice pentru sport:**
- **Registrul Sportiv Național al bazelor sportive și Registrul Sportiv Național pentru antrenori, sportivi și performanțe.**

16 JUSTIȚIE ȘI LIBERTĂȚI CETĂȚENEȘTI

COMBATERE INFRAȚIUNI

Intensificarea luptei anticorupție și a luptei împotriva criminalității organizate, cu accent deosebit pe combaterea traficului de droguri;

SISTEM JUDICIAR EFICIENT

Eficientizarea accesului justițiabililor la serviciul public de justiție;

REUTILIZARE BUNURI CONFISCATE

Recuperarea prejudiciilor rezultate din infracțiuni prin întărirea rolului Agenției Naționale a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI);

INVESTIȚII ÎN INFRASTRUCTURA FIZICĂ ȘI DIGITALĂ

Îmbunătățirea infrastructurii sistemului judiciar și a sistemului penitenciar și digitalizarea actului de justiție;

ECHILIBRU SALARIAL

Eliminarea inechităților în domeniul salarizării și acordării pensiilor;

PERSONAL AUXILIAR

Asigurarea unui cadru legislativ pentru personalul auxiliar de specialitate prin continuarea planului de dezvoltare anuală a schemei de personal pentru greșierii;

DIGITALIZARE

Implementarea măsurilor cuprinse în Planul național de digitalizare a sistemului judiciar care cuprinde digitalizarea structurii Ministerului Justiției și a instanțelor de judecată;

REINTEGRARE SOCIALĂ

Implementarea Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024 prin intermediul Comitetului interministerial de coordonare;

DREPT COMERCIAL

Consolidarea dialogului instituțional și cooperarea cu mediul de afaceri, în scopul îmbunătățirii legislației aplicabile afacerilor și specializării magistraților în domeniul dreptului comercial.

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Promovarea eficienței Justiției ca serviciu public, garantând o justiție accesibilă, imparțială și independentă pentru toți justițiabilii.
2. Sistematizarea legislației – legislație clară și previzibilă.
3. Combaterea infracțiunilor de mediu, precum și lupta împotriva criminalității de mediu.
4. Combaterea fenomenului traficului de persoane și a traficului de droguri și substanțe psihoactive.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: **Un sistem judiciar european, echilibrat, eficient și responsabil.**

- Sprijinirea eficientizării sistemului judiciar în acord cu standardele Mecanismului "Stat de Drept" desfășurat de Comisia Europeană cu toate statele membre ale Uniunii Europene;
- Rol de mediator între sistemul judiciar și puterile politice ale statului:
 - Premisa fundamentală pentru a putea atinge acest obiectiv este dialogul instituțional constructiv între toate structurile componente ale sistemului judiciar și factorul politic decizional - Parlamentul României;
 - Pentru a putea construi acest dialog necesar între beneficiari și decidenți, ministrul justiției trebuie să își îndeplinească eficient rolul de mediator între sistemul judiciar și puterile statului.
- Transpunerea directivelor adoptate la nivelul UE din portofoliul MJ:
 - Vom implementa transpunerea directivelor adoptate la nivelul Uniunii Europene aflate în portofoliu, cu scopul de a asigura armonizarea legislației naționale cu cea europeană, ținând cont de marile principii ale dreptului european (supremația, prioritatea și aplicabilitatea directă a dreptului european în ordinea juridică națională).

Obiectiv 2: Eficientizarea accesului justițiabililor la serviciul public de justiție.

- Un sistem de justiție modern, eficient, accesibil și de calitate, adaptat nevoilor cetățenilor și mediului privat, reprezintă o importantă premisă pentru dezvoltarea și stabilitatea economică și socială a țării;
- Eficiența Justiției ca serviciu public presupune proceduri judiciare și administrative care să conducă la o mai bună alocare și gestionare a dosarelor și la reducerea termenelor de soluționare a litigiilor, la accelerarea procedurilor pentru punerea în executare a hotărârilor judecătorești și garantarea accesului efectiv la justiție al justițiabililor, inclusiv prin facilitarea ajutorului judiciar public.
- Crearea unui serviciu public accesibil cetățenilor:
 - În scopul degrevării instanțelor, vom susține promovarea mijloacelor de soluționare alternativă a litigiilor civile, precum medierea, arbitrajul, folosirea tuturor procedurilor simplificate și a garanțiilor procesuale prevăzute de noul Cod de procedură civilă, precum și evaluarea nivelului taxelor judiciare de timbru, atunci când acestea restrâng considerabil accesul beneficiarilor la justiție;
 - Urmărim diversificarea modalităților de plată a taxelor judiciare de timbru pentru a fi accesibile tuturor justițiabililor (la ghișeu sau prin internet) prin înființarea de puncte de plată la sediile tuturor instanțelor judecătorești, precum și lansarea unei platforme online și a unei aplicații pentru telefoanele mobile, care să elimine cerința depunerii la dosar a chitanței doveditoare.

- Crearea unui serviciu public eficient și predictibil pentru mediul de afaceri:
 - **Ministerul Justiției susține consolidarea dialogului instituțional și cooperarea cu mediul de afaceri, în scopul îmbunătățirii legislației aplicabile afacerilor, utilizării mijloacelor electronice pentru soluționarea la distanță a litigiilor, specializării magistraților în domeniul dreptului comercial.**

Obiectiv 3: O resursă umană pregătită pentru un act de justiție eficient.

- Asigurarea resursei umane pe termen scurt, mediu și lung;
- Eliminarea inechităților în domeniul salarizării și acordării pensiilor de serviciu:
 - **Promovarea unor măsuri care au ca finalitate eliminarea inechităților în domeniul salarizării și acordării pensiilor de serviciu în rândul magistraților, prin identificarea unor soluții legislative în dialog cu CSM și cu Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, pentru a păstra un just echilibru între jurisprudența Curții Constituționale în materie, principiile care fundamentează politicile privind acordarea pensiilor în cadrul unei societăți democratice și principiul independenței judecătorilor și procurorilor, în componenta individuală, în acord cu angajamentele asumate de România prin PNRR.**
- Asigurarea unui cadru legislativ pentru personalul auxiliar de specialitate:
 - **Continuarea planului de dezvoltare anuală a schemei de personal pentru grefieri, având în vedere că evoluția activităților specifice reclamă suplimentarea posturilor de**

grefier. Este necesară asigurarea etapizată a unui raport grefier/ judecător care să permită realizarea unui act de justiție într-un termen rezonabil și de calitate, inclusiv prin raportare la standardele Uniunii Europene;

- Promovarea și adoptarea proiectului de lege privind statutul personalului de specialitate judiciară și al altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice.

Obiectiv 4: O politică penală coerentă și unitară. Intensificarea luptei anticorupție și a luptei împotriva criminalității organizate.

- O legislație penală și procesual penală clară, precisă și predictibilă:
 - Continuarea eforturilor depuse până acum și promovarea în dezbaterile parlamentare a proiectelor de lege pentru modificarea Codului penal și a Codului de procedură penală, cu scopul de a pune respectivele coduri în acord cu deciziile CCR și cu luarea în considerare a recomandărilor PNRR;
- Consolidarea luptei anticorupție și a luptei împotriva criminalității organizate:
 - Pentru a consolida lupta anticorupție, precum și lupta împotriva criminalității organizate și a combate în mod eficient evaziunea fiscală vom asigura resursele materiale și umane necesare DNA și DIICOT.
 - Susținerea derulării procedurilor judiciare, în cazurile de trafic de persoane și infracțiuni sexuale, să țină cont de starea fizică și psihică a victimelor, să nu agraveze trauma și să fie stabilite,

prin intermediul CSM, bune practici la nivel național pentru protejarea efectivă a victimelor acestor infracțiuni pe toată durata procedurilor judiciare.

- Reintegrarea socială a persoanelor private de libertate:
 - Implementarea Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024, prin intermediul Comitetului interministerial de coordonare, înființat în acest scop.

Obiectiv 5: O viziune strategică pentru funcționarea eficientă a sistemului judiciar.

- Strategia națională împotriva criminalității organizate 2021-2024:
 - „Strategia națională împotriva criminalității organizate 2021-2024” vizează prevenirea și contracararea eficientă a riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților circumscrise criminalității organizate grave.
- Strategia Națională Anticorupție 2021-2025:
 - „Strategia Națională Anticorupție 2021-2025” vizează implementarea standardelor interne și internaționale în domeniul anticorupției, precum și promovarea integrității și reducerea vulnerabilităților la corupție.
- Strategia de Dezvoltare a Sistemului Judiciar 2022-2025:
 - „Strategia de Dezvoltare a Sistemului Judiciar 2022-2025” vizează asigurarea unui management strategic integrat la nivelul sistemului judiciar și gestionarea eficientă a resurselor și problemelor complexe din justiție.

Obiectiv 6: Rolul avocaților și al celorlalte profesii juridice liberale la îndeplinirea actului de justiție.

- Încheierea de parteneriate între autoritățile statului și profesiile juridice:
 - Cunoașterea și buna înțelegere a legilor de către justițiabili are ca premisă accesul neîngrădit al acestora la actele normative, iar profesioniștii dreptului să contribuie la explicarea normelor legale pe înțelesul beneficiarilor drepturilor și libertăților. Încheierea de parteneriate între autoritățile statului și profesiile juridice organizate în mod independent va avea un rol important în procesul de cunoaștere a legilor.
- Promovarea și folosirea de către justițiabili a procedurilor alternative și simplificate de soluționare a litigiilor, respectiv extinderea accesului persoanelor fizice fără venituri la ajutorul public judiciar în proceduri contencioase și necontencioase:
 - Pentru a degreva instanțele de judecată, Ministerul Justiției susține, în dialog cu CSM și cu uniunile profesiilor juridice, promovarea și folosirea de către justițiabili a procedurilor alternative și simplificate de soluționare a litigiilor, respectiv extinderea accesului persoanelor fizice fără venituri la ajutorul public judiciar în proceduri contencioase și necontencioase.
- Extinderea proiectului Educația juridică în școli:
 - Ministerul Justiției susține inclusiv prin acte normative extinderea proiectului Educația juridică în școli, în colaborare cu uniunile profesiilor juridice, ca premisă fundamentală pentru

formarea unei culturi pentru justiție, stat de drept și drepturile fundamentale ale omului în rândul noilor generații.

Obiectiv 7: Îmbunătățirea infrastructurii sistemului judiciar și a sistemului penitenciar și digitalizarea actului de justiție.

- Investiții în infrastructura fizică:
 - Continuăm demersurile pentru realizarea proiectului „Cartierul pentru Justiție”, care va grupa instituțiile de justiție din Capitală într-un singur areal imobiliar, dezideratul Ministerului Justiției fiind finalizarea negocierii acordului de împrumut dintre Guvern și Banca Mondială, necesar finanțării lucrărilor de construire;
 - Investiții în infrastructura instanțelor de judecată și a parchetelor conform calendarului de investiții adoptat prin fonduri de la bugetul de stat, fonduri din PNRR și din alte surse externe;
 - Dezvoltarea infrastructurii Direcției Naționale de Probațiune prin amenajarea unui nou sediu central într-o clădire care provine din recuperarea prejudiciilor rezultate din infracțiuni;
 - Continuarea investițiilor pentru crearea, extinderea și modernizarea spațiilor de detenție în conformitate cu standardele CEDO. Vom asigura resursele financiare necesare realizării obiectivelor de investiții pentru realizarea de noi locuri de deținere, extinderea și modernizarea celor existente.
- Digitalizarea actului de justiție:
 - Pentru eficientizarea actului de justiție este necesară implementarea digitalizării, a măsurilor cuprinse în Planul național

de digitalizare a sistemului judiciar, care cuprinde digitalizarea structurii Ministerului Justiției și a instanțelor de judecată.

Obiectiv 8: Recuperarea prejudiciilor rezultate din infracțiuni prin întărirea rolului Agenției Naționale a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI).

- Modificarea competențelor ANABI, în scopul realizării obiectivelor din PNRR, implementarea Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni 2021-2025 și funcționarea Fondului Național pentru Prevenirea Criminalității:
 - Luarea de măsuri pentru modificarea competențelor ANABI în scopul realizării obiectivelor din PNRR, implementarea Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni 2021-2025 și funcționarea Fondului Național pentru Prevenirea Criminalității;
 - Asumarea măsurilor concrete pentru ca victimele traficului de persoane să beneficieze de despăgubirile stabilite de instanțele judecătorești, inclusiv din sumele obținute de ANABI în urma administrării și vânzării bunurilor confiscate.

17 AFACERI INTERNE

SOCIETATE SIGURĂ

Creșterea gradului de siguranță și protecție a cetățeanului, intensificarea măsurilor de combatere a traficului de droguri;

REAȚIE IMEDIATĂ

Consolidarea Sistemului Național Integrat pentru Situații de Urgență;

SECURITATEA FRONTIERELOR

Gestionarea provocărilor migraționiste și securității frontierelor și implementarea Strategiei naționale privind imigrația pentru perioada 2021-2024;

EDUCAȚIE RUTIERĂ

Creșterea siguranței rutiere prin consolidarea mecanismelor de prevenire și combatere a încălcării legislației rutiere;

STRATEGII

Implementarea strategiilor naționale în domeniul afacerilor interne referitoare la: prevenirea și combaterea criminalității organizate, lupta împotriva traficului de persoane, respectiv combaterea migrației ilegale;

COMASARE STRUCTURI

Optimizarea funcțională a structurilor MAI;

DEZVOLTARE

Eficientizarea managementului resurselor logistice și financiare;

TRANSFORMARE DIGITALĂ

Transformarea digitală a unor servicii publice, având drept obiectiv creșterea accesibilității și calității serviciilor publice oferite cetățenilor;

REFORMA ACADEMIEI DE POLIȚIE

Implementarea noii concepții de recrutare, formare și evoluție profesională a personalului, adaptată pentru perioada 2023-2025;

IMPLEMENTARE PROIECTE

Consolidarea capacității MAI de a utiliza fondurile externe nerambursabile pentru a crește calitatea serviciilor oferite cetățenilor.

PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Optimizarea instituțiilor MAI pentru a răspunde nevoilor cetățenilor și societății, într-o manieră coerentă, guvernată de principii solide și responsabilitate.
2. Creșterea gradului de protecție și de siguranță a cetățeanului și a comunităților având la bază dezvoltarea componentei de cunoaștere concretizată printr-o prezență activă pe teren, precum și prin menținerea și îmbunătățirea unor legături și interacțiuni solide și permanente cu membrii comunităților respective.
3. Consolidarea capacității de prevenție, intervenție și reacție a MAI pentru impunerea respectării legii.
4. Continuarea implementării concepției privind recrutarea, formarea și evoluția profesională a personalului MAI.
5. Accelerarea proceselor de simplificare administrativă și transformarea digitală a serviciilor publice și a procedurilor interne de lucru.

OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Eficientizarea mecanismelor instituționale și interinstituționale necesare elaborării și implementării strategiilor naționale în domeniul afacerilor interne.

- MAI, împreună cu alți parteneri instituționali și cu sprijinul societății civile, va continua implementarea strategiilor în vigoare referitoare la: prevenirea și combaterea criminalității organizate, lupta împotriva traficului de persoane, respectiv combaterea migrației ilegale;
- Adoptarea unui set de strategii sectoriale și alte documente programatice în domenii-cheie de competență, care să confere mecanisme și responsabilități precise la nivel organizațional;
- MAI își va exercita rolul pe care i-l recunoaște Strategia privind Dezvoltarea Sistemului Judiciar 2022-2025; prin raportare la volumul de cauze, distribuția teritorială, resursele alocate și capacitatea rapidă de intervenție, MAI asigură componenta principală în materie de constatare a infracțiunilor și efectuare a urmăririi penale, sub supravegherea procurorului sau din dispoziția acestuia;
- Elaborarea și implementarea strategiilor privind siguranța rutieră, lupta anticorupție și combaterea coordonată a tuturor formelor de ilicit împotriva mediului înconjurător.

Obiectiv 2: Eficientizarea activităților de prevenire și combatere a fenomenului infracțional.

- Creșterea prezenței fizice a forțelor de ordine publică în mijlocul comunităților pentru prevenirea faptelor antisociale și pentru descurajarea acestui fenomen care afectează cetățeanul, astfel încât să fie sporit sentimentul de siguranță și încredere;
- În lupta împotriva fenomenului infracțional, MAI a implementat deja sisteme informatice de monitorizare electronică a agresorilor în domeniul violenței domestice, într-o etapă pilot, și va urmări extinderea utilizării acestuia la scară națională și pentru toate situațiile prevăzute de lege, până la finele anului 2025; de asemenea, MAI va continua să implementeze și perfecționeze instrumente de analiză a informațiilor pentru combaterea pornografiei infantile, precum și a infracțiunilor săvârșite în mediul online sau cu mijloace electronice;
- Pentru eficientizarea acțiunilor de combatere a infracționalității în domeniul silvic, patrimoniului cinegetic și piscicol și a altor infracțiuni de mediu, MAI va operaționaliza structuri unice specializate la nivelul Poliției Române și va intensifica acțiunile comune de control cu alte instituții cu responsabilități în domeniu;

- La nivelul Inspectoratului General de Aviație vor fi dezvoltate noi capacități de suport aerian (SAOP) care să asigure intervenția rapidă la evenimente din domeniul ordinii publice, inclusiv prin utilizarea aeronavelor fără pilot la bord. Pe lângă activitățile pentru respectarea strictă a legilor și sporirea intoleranței față de infracționalitate și de tot ceea ce înseamnă fapte antisociale, MAI va iniția acțiuni care să încurajeze populația să facă front comun în acest demers ori să determine o mai mare solidaritate cetățenească împotriva fenomenelor negative.

Obiectiv 3: Consolidarea Sistemului Național Integrat pentru Situații de Urgență.

- MAI își va consolida capacitatea de prevenție și reacție imediată, va asigura creșterea rezilienței și pregătirii pentru a face față dezastrelor și altor situații de risc, într-un mod adaptat la nevoile actuale;
- Departamentul pentru Situații de Urgență se va consolida și își va dezvolta rolul de autoritate principală responsabilă în gestionarea situațiilor de urgență și de protecție civilă, inclusiv prin preluarea în coordonare a Agenției Române de Salvare a Vieții Omenești pe Mare (ARSVOM), pentru integrarea componentei navale în cadrul sistemului situațiilor de urgență;

- Împreună cu instituțiile din coordonare, DSU va asigura dezvoltarea progresivă și continuă a capacităților de răspuns în situații de urgență și de protecție civilă, (inclusiv prin suplimentarea cu noi capacități - echipe de căutare și salvare în zonele urbane în condiții de dificultate medie, module de salvare a victimelor inundațiilor cu ajutorul bărcilor etc.), continuarea demersurilor privind extinderea rețelei de subunități de intervenție și asigurarea acoperirii eficiente a răspunsului la nivelul teritoriului național, crearea unor capacități strategice de transport și a unor facilități de depozitare a stocurilor strategice, perfecționarea cadrului normativ și continuarea procesului de armonizare a legislației cu reglementările europene, participarea activă la procesul de creare a Capacității Europene de Răspuns la Urgență (EERC), precum și adaptarea mecanismelor resurselor umane (sub toate aspectele care vizează încadrarea, dezvoltarea, pregătirea, formarea și perfecționarea personalului din sistemul național de urgență);
- De asemenea, vor fi realizate activități specifice implementării și finalizării proiectelor derulate, atât prin fonduri bugetare, cât și europene, ce au ca scop dotarea cu echipamente și mijloace tehnice, bunuri materiale și echipamente de protecție, adaptate tuturor categoriilor de misiuni, precum și atragerea de fonduri nerambursabile pentru finanțarea de proiecte în domeniul situațiilor de urgență și protecției civile.

Obiectiv 4: Gestionarea provocărilor migraționiste și securității frontierelor.

- Intensificarea exercițiilor tematice, prin derularea unor scenarii de imigrare specifice dinamicii fenomenului de migraționism în contextul regional și internațional actual; MAI a dezvoltat și va continua să perfecționeze un sistem de răspuns, articulat la noile provocări de securitate, prin intensificarea exercițiilor tematice (și derularea unor scenarii de imigrare specifice dinamicii fenomenului migraționist), dar mai ales prin rezolvarea în concret a diferitelor situații apărute în actualul context regional și internațional;
- Prin Planul de acțiuni pentru perioada 2023-2024, MAI va asigura implementarea Strategiei naționale privind imigrația pentru perioada 2021-2024, care urmărește gestionarea eficientă a migrației ilegale sub toate aspectele și formele sale. De asemenea, se va implementa noua arhitectură a sistemelor europene de informații pentru frontieră și securitate și se va asigura interoperabilitatea dintre acestea;
- Pentru atingerea acestui obiectiv, MAI a inițiat demersuri legislative și va continua măsurile concrete pentru implementarea noii arhitecturi a sistemelor europene de informații pentru frontieră și securitate și asigurarea interoperabilității dintre acestea;
- De asemenea, MAI va lua măsurile necesare pentru întărirea controalelor la frontieră, cu scopul de a preveni și combate

contrabanda, respectiv introducerea ilegală în țară a unor substanțe periculoase și deșeuri.

Obiectiv 5: Creșterea siguranței rutiere prin consolidarea mecanismelor de prevenire și combatere a încălcării legislației rutiere.

- Intensificarea educației rutiere și urmărirea respectării legislației rutiere, recent amendată, și aplicarea prevederilor care sancționează comportamentul agresiv și iresponsabil;
- MAI a contribuit esențial la legislația care va face posibilă utilizarea mijloacelor electronice în comunicările dintre autoritățile competente și conducătorii de autovehicule, cu privire la încălcarea normelor rutiere, și va lua măsurile necesare pentru ca, împreună cu partenerii instituționali, să asigure implementarea și operaționalizarea Sistemului integrat de monitorizare a traficului rutier pe drumurile publice din România (e-SIGUR);
- Pe aceeași linie se înscriu și proiectele „HeliPol” și „Horus”, în curs de implementare, în cadrul cărora vor fi operaționalizate unități de suport și coordonare aeriană. Astfel, vor fi demarate achiziții de echipamente de zbor, autospeciale, sisteme electronice mobile de depistare a substanțelor stupefiante în salivă, etilometre, infrastructură de comunicații și terminale satelitare, care au ca scop asigurarea siguranței rutiere la nivel național, cu accent pe reducerea numărului de victime ale accidentelor rutiere, deplasarea cu celeritate la locul producerii accidentelor

rutiere colective cu consecințe foarte grave, monitorizarea fluxurilor de trafic, perceperea unei imagini clare de ansamblu asupra problemelor din trafic și dispunerea efectivilor de poliție cu maximă eficiență;

- Măsurile preconizate a fi realizate de MAI vor contribui decisiv la decongestionarea arterelor rutiere și la respectarea regulilor de circulație și vor aduce beneficii pentru toți participanții la trafic, pentru comunități și unitățile administrativ-teritoriale (din calitatea lor de administratori ai drumurilor publice);
- Dezvoltarea sistemelor moderne de monitorizare a traficului rutier. Dincolo de funcția generală pe care acestea o îndeplinesc (suport pentru luarea unor decizii de dirijare a traficului rutier), este necesar ca informațiile pe care le oferă să poată fi utilizate și pentru impunerea respectării legii. O astfel de măsură, care va contribui decisiv la decongestionarea arterelor rutiere și la respectarea regulilor de circulație, poate avea mai mulți beneficiari: participanții la trafic, comunitățile și unitățile administrativ-teritoriale.

Obiectiv 6: Adaptarea mecanismelor recrutare, selecție, încadrare, dezvoltare, pregătire, formare și perfecționare a personalului MAI la realitățile sociale actuale.

- Continuarea procesului de reformă a Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” și de implementare a programelor de

- masterat profesional pentru a răspunde nevoilor actuale de pregătire profesională a ofițerilor;
- MAI va pune accent pe revizuirea curriculumului destinat formării inițiale, prin creșterea bugetelor de timp alocate pregătirii practice (tactică, tragere, autoapărare, conducere defensivă), pe operaționalizarea sistemului de învățământ postliceal hibrid în cadrul școlilor de poliție, cu impact asupra cifrelor de școlarizare, pe îmbunătățirea procesului de pregătire a personalului MAI care desfășoară activități de negociere și dialog, pe utilizarea metodelor moderne de instruire, pe revizuirea mecanismelor de evaluare a competențelor și abilităților profesionale, etc. În cadrul acțiunilor MAI, de proiectare, dezvoltare și implementare a serviciilor electronice, „Recrutarea în vederea ocupării unor funcții vacante în MAI” și „Înscrierea la instituțiile de învățământ MAI” reprezintă obiective asumate și în curs de implementare (până la finele anului 2023) prin proiectul „HUB-ul de servicii la nivelul MAI”;
 - Pentru a obține o mai mare predictibilitate în privința recrutării, formării și evoluției profesionale a personalului, la nivelul MAI au fost inițiate demersuri promovarea unui ghid al carierei, cu impact pozitiv asupra dinamicii resurselor umane, care va fi implementat în perioada imediat următoare;
 - Identificarea de noi oportunități de dezvoltare a unităților de învățământ postliceale pentru formarea agenților/ subofițerilor și va consolida sistemul de pregătire profesională continuă, cu accent pe pregătirea tactică, fizică și utilizarea mijloacelor din dotare;

- Îmbunătățirea mecanismelor de selecție și pregătire a personalului care asigură intervenția la evenimente, prin introducerea și a altor domenii de evaluare (de exemplu: educație civică, raționament logic); un prim pas care vizează calitatea pregătirii profesionale a fost realizat prin amendarea reglementărilor relevante, astfel încât să crească exigența în proba de verificare a performanțelor fizice.

Obiectiv 7: Optimizarea funcțională a structurilor MAI.

- Îmbunătățirea sistemului de asigurare a ordinii publice, cu accent pe activitatea de prevenire; întărirea capacității de funcționare și reacție a structurilor operative; eficientizarea structurilor de suport, inclusiv prin crearea unui mecanism unitar, la nivelul județului, care să asigure resurse materiale pentru toate structurile operative ale MAI; impunerea utilizării procedurilor de lucru electronice și a sistemelor de management electronic al documentelor și a semnăturii electronice;
- La nivelul Direcției Generale Anticorupție vor fi implementate măsuri care să întărească rolul acesteia în prevenirea și combaterea corupției în rândul personalului MAI;
- MAI are în vedere operaționalizarea portalului GIS și asigurarea structurilor sale cu informații geospațiale; o altă direcție de acțiune va consta în dezvoltarea analizei informațiilor, pe palierele strategic, operațional și tactic, în domeniile prioritare de acțiune specifice ordinii și siguranței publice, respectiv evaluarea integrată a riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților sistemice, în vederea fundamentării deciziilor;

- De asemenea, MAI are în vedere operaționalizarea noilor structuri responsabile cu monitorizarea electronică, îmbunătățirea mecanismului instituțional dedicat intervenției la evenimentele din domeniul ordinii și siguranței publice semnalate de cetățeni prin SNUAU 112, reorganizarea activității secțiilor de poliție rurală, în concordanță cu exigențele de natură operativă, intervenție la evenimente și competențele materiale și teritoriale existente, constituirea de structuri specializate în dispariții de persoane, eficientizarea modului de pregătire și folosire a animalelor de serviciu la nivelul MAI, prin identificarea și aplicarea unor soluții organizatorice și structurale adaptate noilor realități instituționale și operative;
- Reforma misiunilor de pază este, de asemenea, o direcție de acțiune a MAI prin care se urmărește creșterea ponderii utilizării sistemelor tehnice de securitate, operaționalizarea dispeceratelor de monitorizare zonale, modernizarea sistemelor tehnice de securitate și conectarea acestora la dispecerate, creșterea mobilității structurilor de pază și asigurarea dotării corespunzătoare.

Obiectiv 8: Transformarea digitală a unor servicii publice și a activității structurilor MAI.

- Operaționalizarea unor proiecte de interes deosebit, precum emiterea actelor de stare civilă, a cărții electronice de identitate, digitalizarea înmatriculării vehiculelor și

emiterii permiselor de conducere. Astfel, MAI va aduce o contribuție esențială la transformarea modului în care va funcționa administrația publică din România.

- Independent de implementarea Cărții electronice de identitate, MAI va crea premisele necesare pentru utilizarea identităților electronice ca mijloace prin care cetățenii pot consuma diferite servicii electronice;
- Creșterea rezilienței sistemelor informatice și de comunicații proprii și eficientizarea capacității de detecție și investigare rapidă a atacurilor cibernetice. Pe același palier, MAI își va perfecționa măsurile de protecție a informațiilor clasificate gestionate, inclusiv prin creșterea culturii de securitate a personalului.

Obiectiv 9: Eficientizarea managementului resurselor logistice și financiare.

- MAI va continua procesul de reformă în domeniul resurselor logistice și financiare, având următoarele priorități: îmbunătățirea gradului de dotare a personalului cu mijloace de protecție și intervenție, sisteme de înregistrare audio-video și tehnică specială de investigații; îmbunătățirea condițiilor de lucru și a spațiilor destinate primirii cetățenilor; echiparea polițiștilor cu noua uniformă de serviciu, creșterea calității serviciilor medicale și de recuperare medicală a personalului MAI, în vederea asigurării sănătății și menținerea capacității de efort a

efectivelor; creșterea mobilității structurilor de intervenție (prin dotarea cu mijloace de mobilitate terestră, navală și aeriană); implementarea unor soluții informatice de tip ERP (Enterprise Resource Planning). Având în vedere noile tendințe la nivel european, MAI va elabora o proiecție privind înzestrarea structurilor sale cu vehicule alimentate cu combustibili alternativi;

- În plan teritorial va fi dezvoltată o infrastructură comună de pregătire, ce va fi destinată procesului de instruire și antrenare a polițiștilor, polițiștilor de frontieră, jandarmilor, pompierilor și personalului de protecție civilă.

Obiectiv 10: Consolidarea capacității MAI de a utiliza fondurile externe nerambursabile pentru a crește calitatea serviciilor oferite cetățenilor.

- Asigurarea eligibilității structurilor sale de a accesa fonduri externe nerambursabile, cu scopul de a crește calitatea serviciilor pentru cetățeni;
- Pentru realizarea obiectivelor aferente gestionării frontierei, managementului migrației, securității interne, MAI va implementa Programele Naționale finanțate din Fondul Securitate Internă (FSI), Fondul Azil, Migrație și Integrare (FAMI) și Instrumentul pentru managementul frontierei și politica de vize (IMFV), prin acordarea de finanțări nerambursabile pentru proiecte specifice;

- Obiectivele majore de investiții accesate din PNRR vor fi implementate pentru modernizarea infrastructurii din domeniile sănătate, digitalizare, infrastructură verde. Totodată, în calitate de coordonator de investiție, va asigura implementarea intervențiilor aferente investiției 8 - Cartea electronică de identitate.

Obiectiv 11: Consolidarea mecanismelor de realizare a comunicării publice.

- MAI își va amplifica eforturile pentru a asigura informarea corectă, transparentă și completă a cetățeanului cu privire la evenimentele de interes public, necesitatea respectării unor măsuri de protecție specifice unor situații de risc, precum și la subiecte care vizează activitatea personalului/structurilor MAI;
- Comunicarea publică trebuie să se facă pe criterii transparente, să se bazeze pe o atitudine proactivă și să aibă ca obiectiv central construirea unui parteneriat corect și responsabil cu cetățenii și comunitățile;
- De asemenea, MAI va eficientiza mecanismele prin care este realizată comunicarea în situații de criză, dezvoltarea unei dimensiuni strategice a comunicării, precum și îmbunătățirea comunicării interne și asigurarea cadrului adecvat participării întregului personal la eficientizarea activității instituției.

18 APĂRARE

INTENSIFICARE DIALOG POLITICO-MILITAR

Consolidarea parteneriatului strategic cu SUA;

EDA

Programe și proiecte de dezvoltare a capacităților militare derulate la nivelul Agenției Europene de Apărare - EDA;

DEZVOLTARE CAPABILITĂȚI

Implementarea prevederilor Programului Armata României 2040 și a Planului multianual de înzestrare a Armatei României;

COOPERARE UE-NATO

Promovarea consolidării legăturii transatlantice cu relevanță accentuată în actualul context strategic;

MISIUNI SUB EGIDA UE

Creșterea relevanței strategice a României în cadrul NATO și UE, prin consolidarea rolului și prezenței naționale în misiuni ale Uniunii Europene;

COOPERĂRI BILATERALE

Intensificarea cooperării bilaterale în domeniul apărării;

REVIZUIRE CADRU LEGISLATIV

Dezvoltarea cadrului juridic din domeniul apărării și securității naționale;

MANAGEMENT DE RISC

Elaborarea și îmbunătățirea cadrului normativ specific domeniului apărării și calității vieții personalului;

STRATEGIA DE SECURITATE LA MAREA NEAGRĂ

adoptarea măsurilor necesare consolidării prezenței colective de descurajare și apărare la Marea Neagră;

INIȚIATIVE ȘI PROCESE UE

Participarea la inițiativele și procesele UE dedicate dezvoltării de capacități și mobilitate militare, în coerență cu angajamentele asumate în cadrul NATO și respectând principiul setului unic de forțe.

PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Capabilități de înaltă tehnologie.
2. O resursă umană înalt educată și foarte bine instruită.
3. Dezvoltarea unei culturi instituționale centrate pe cunoaștere și inovație.
4. Reziliența națională, inclusiv bazată pe pregătirea populației, a economiei și a teritoriului pentru apărare.

OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Dezvoltarea cadrului politic și juridic din domeniul apărării și securității naționale.

- Analizarea și actualizarea cadrului legislativ:
 - Elaborarea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare;
 - Elaborarea proiectului de Lege privind Statutul cadrelor militare;
 - Elaborarea proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Ghidului carierei militare;
 - Elaborarea actelor normative specifice subsecvente Statutului cadrelor militare și Ghidului carierei militare din domeniul managementului resurselor umane;
 - Modificarea legislației care reglementează domeniul achizițiilor în SNAP;
 - Implementarea actelor normative aprobate care reglementează cercetarea – dezvoltarea și inovarea în Ministerul Apărării Naționale și dezvoltarea Acordului Politic Național privind creșterea finanțării pentru Apărare.

Obiectiv 2: Creșterea relevanței strategice a României în cadrul NATO și UE.

- Participarea la misiuni și operațiuni sub egida UE:
 - Consolidarea rolului și prezenței naționale în operațiunile și misiunile militare și civile ale Uniunii Europene;

- În mod consecvent, obiectivele majore ale României la Marea eagră au fost definite și promovate în scopul menținerii permanente a tematicii Mării Negre deopotrivă la nivelul UE și NATO. Actualul context de securitate din regiunea Mării Negre determină analiza și consolidarea pachetului de măsuri a strategiei de securitate la Marea Neagră;
- În cadrul NATO, se vor concentra eforturile către gestionarea situației generate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, a implicațiilor și consecințelor pentru evitarea extinderii conflictului în spațiul aliat și asigurarea securității regionale și a întregului teritoriu al Alianței în ansamblul său. România este în prima linie a eforturilor NATO în vederea determinării și asigurării deciziilor și măsurilor necesare consolidării prezenței colective de descurajare și apărare la Marea Neagră. Pe acest fond, obiectivul principal vizează identificarea formulelor necesare de adaptare pe termen lung a posturii colective de descurajare și apărare în regiunea extinsă a Mării Negre, concomitent cu participarea la eforturile și formulele de sprijin consistent pentru dezvoltarea și asigurarea capacității de apărare a partenerilor regionali cei mai vulnerabili la acțiunile agresive ale Federației Ruse;
- Rezultatul urmărit vizează creșterea credibilității strategice a României, având ca fundament predictibilitatea, continuitatea și angajamentul pe linia obiectivelor asumate la nivel aliat privind: asigurarea parametrilor stabiliți în contextul NATO pentru finanțarea apărării, dezvoltarea capacității de apărare națională și a nivelului de reacție, participarea la inițiative și proiecte aliate, vizând dezvoltarea de capacități aliate comune; participarea la misiuni și operații NATO;
- Participarea la consolidarea industriei europene de apărare și a cercetării-dezvoltării în domeniul apărării;
- Optimizarea nivelului de implicare în cadrul programelor și proiectelor de dezvoltare a capacităților militare derulate la nivelul Agenției Europene de Apărare (EDA); participarea la consolidarea industriei europene de apărare și a cercetării-dezvoltării în domeniul apărării prin susținerea participării industriei naționale de apărare la proiectele care vizează capacități prioritare pentru România, inclusiv cyber, CBRN, comandă-control, UAV, inteligență artificială (în special cu privire la Fondul European de Apărare);
- Participarea la inițiativele și procesele UE dedicate dezvoltării de capacități militare (PESCO-inclusiv mobilitate militară, CARD, EDF, EDIDP), angajamente operaționale (instrumente de finanțare – Facilitatea Europeană pentru Pace și structuri – Capabilitatea Militară de Planificare și Conducere, Grupurile Tactice de Luptă), în concordanță cu angajamentele asumate în cadrul NATO și respectând principiul setului unic de forțe;
- Promovarea consolidării legăturii transatlantice cu relevanță accentuată în actualul context strategic.
- Implementarea Țintelor de Capabilități 2021 (TC21) și a prevederilor Programului Armata României 2040 și Planului multianual de înzestrare a Armatei României:
 - Monitorizarea, stimularea și asigurarea progreselor determinante în ceea ce privește consolidarea posturii aliate de descurajare și apărare în Sud-Estul Europei și regiunea Mării Negre;

- **Elaborarea unor planuri de acțiune pentru comunicarea strategică, având ca scop promovarea intereselor de securitate ale României și îndeplinirea obiectivelor naționale de securitate ce decurg din acestea;**
- **Aceste documente vor fi fundamentate pe eventualele modificări legislative specifice în domeniile în care se impune acest demers. Măsurile adoptate vor fi finanțate de la bugetul de stat și vor fi puse în practică începând cu anul 2024. Acest proces se va desfășura la nivel inter-instituțional, cu efortul instituțiilor guvernamentale implicate și Ministerul Apărării Naționale.**

Obiectiv 3: Consolidarea parteneriatului strategic cu SUA.

- Intensificarea dialogului politico-militar în cadrul parteneriatului strategic cu SUA;
- România va continua coordonarea cu partenerul american pentru modernizarea infrastructurilor bazelor militare, în scopul adaptării acestora la noile misiuni și capacități aliate;
- De asemenea, o linie de efort extrem de importantă pentru România în planul relației cu SUA o constituie sprijinul și implicarea activă în ceea ce privește demersurile inițiate la nivelul autorităților americane în vederea elaborării unei strategii a SUA la Marea Neagră, care să reflecte și viziunea României pe dimensiunea de apărare.

Obiectiv 4: Intensificarea cooperării bilaterale în domeniul apărării.

- Aprofundarea Parteneriatului Strategic cu SUA, ca pilon al arhitecturii de politică externă și de apărare, precum și

extinderea și consolidarea altor parteneriate strategice și a relațiilor de cooperare cu ceilalți actori internaționali cu care România a dezvoltat bune relații de cooperare bilaterală în domeniul apărării;

- Dezvoltarea cadrului juridic al cooperării internaționale în domeniul apărării cu partenerii strategici, statele aliate și parteneri, precum și cu alte state din zone de interes pentru România.

Obiectiv 5: Continuarea demersurilor privind dezvoltarea capacităților prin implementarea prevederilor Programului Armata României 2040 și a Planului multianual de înzestrare a Armatei României.

- Derularea procedurilor aferente țintelor de capacități 2021 (TC21), cu cele două etape: analizarea, acceptarea și asumarea pachetului TC21 alocat României, precum și dinamizarea procesului de implementare propriu-zisă (2022-2040) și a Planului multianual de înzestrare a Armatei României, conform aprobărilor CSAT.

Obiectiv 6: Elaborarea și îmbunătățirea cadrului normativ specific domeniului apărării și calității vieții personalului.

- Reducerea cheltuielilor operaționale (mai ales a consumului de energie); accesarea de finanțări din fonduri externe nerambursabile (programe operaționale, PNRR) pentru

eficientizarea energetică și consolidarea clădirilor administrative aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale;

- Reducerea birocrăției și realizarea unei structuri organizatorice moderne, flexibile, conform nivelului de ambiție adoptat pe baza rezultatelor din procesul de revizuire strategică a apărării, a experienței acumulate în teatrele de operații, a lecțiilor învățate și a bunelor practici din sfera euroatlantică;
- Participarea la dezvoltarea unui sistem de management al riscului;
- Abordarea sistemului medical militar din cadrul sistemului de apărare, ordine publică și siguranță națională, ca domeniu integrat, ce necesită noi evaluări conceptuale și legislative, în contextul transformării NATO/UE și al combaterii pandemiilor;
- Revizuirea cadrului normativ aplicabil la nivel național sau intern MApN;
- Dezvoltarea unui program pentru retenția, motivarea și recompensarea personalului militar și civil (inclusiv adoptarea noului Statut al cadrelor militare și a Legii salarizării personalului plătit din fonduri publice) și îmbunătățirea programului dedicat protejării drepturilor veteranilor de război, veteranilor din teatrele de operații, răniților, familiilor și rudelor acestora.

19 AFACERI EXTERNE

INVESTIȚII STRĂINE

Dezvoltarea dimensiunii diplomației economice;

PARTENERIAT REPUBLICA MOLDOVA

Parteneriatul strategic pentru integrarea europeană a Republicii Moldova;

DEZVOLTARE

Priorități la nivel bilateral, regional și global în vederea explorării oportunităților de dezvoltare a unor relații importante pentru România;

AVANSARE POLITICI UE

Consolidarea profilului și rolului României în cadrul Uniunii Europene (UE);

LISTE UNESCO

Dezvoltarea diplomației culturale, educaționale și privind cercetarea științifică, inclusiv prin intermediul UNESCO, în vederea conservării și punerii în valoare a monumentelor de valoare universală;

NATO = SECURITATE ȘI REZILIENȚĂ

Creșterea rolului României în cadrul Alianței Nord-Atlantice (NATO);

PARTENERIAT STRATEGIC SUA

Consolidarea și extinderea parteneriatului strategic cu SUA, spre securitate, democrație, progres economic și social;

DIPLOMAȚIE EFICIENTĂ

Continuarea eforturilor de reformare a diplomației române pe criterii de eficiență;

SPRIJIN DIASPORA

Activitate și asistență consulară performantă în beneficiul cetățenilor români din afara granițelor;

REÎNTOARCEREA ÎN ȚARĂ

Promovarea reîntoarcerii cetățenilor români acasă, în România.

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Creșterea rolului și influenței țării noastre în Uniunea Europeană (UE) și, respectiv, în cadrul Alianței Nord-Atlantice (NATO).
2. Dezvoltarea și aprofundarea Parteneriatului Strategic cu Statele Unite ale Americii (SUA).
3. Susținerea și promovarea valorilor democratice, a drepturilor și libertăților fundamentale, a stabilității și securității atât în regiune, cât și la nivel global.
4. Promovarea și respectarea strictă a dreptului internațional și a ordinii internaționale bazate pe reguli, susținerea fermă a multilateralismului eficient și corelarea politicii externe în materie de obiective și priorități cu politica de securitate și apărare, care vor rămâne elemente esențiale.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Consolidarea profilului și rolului României în cadrul Uniunii Europene (UE).

- Asigurarea unei contribuții pragmatice, în spirit constructiv, la întărirea Uniunii, și la avansarea politicilor UE;
- Consolidarea coordonării interinstituționale pentru formularea de poziții naționale pro-active în sprijinul consolidării UE și a implementării obiectivelor comune
- Continuarea demersurilor privind implicarea activă în implementarea Agendei Strategice 2019-2024 și reafirmarea, inclusiv în contextul Conferinței privind viitorul Europei, a importanței principiilor unității, solidarității și coeziunii europene consacrate prin Declarația de la Sibiu, adoptată la 9 mai 2019;
- Implicarea activă în demersurile de la nivelul UE vizând asigurarea unui proces de redresare economică durabil, inclusiv prin utilizarea mecanismelor și instrumentelor financiare ale Uniunii, în paralel cu facilitarea procesului de dublă tranziție - verde și digitală, prin promovarea de soluții care să faciliteze continuarea procesului de convergență în cadrul Uniunii;
- Îndeplinirea prevederilor Acordului Comercial și de Cooperare între UE și Regatul Unit, bazat pe o cooperare

- ambitioasă și cuprinzătoare între cele două părți și un dialog permanent prin mecanismele Consiliului de Parteneriat și cooperarea parlamentară dintre Parlamentul European și Parlamentul Regatului Unit;
- Urmărirea îndeplinirii angajamentelor asumate de Marea Britanie privind cetățenii români stabiliți în Regatul Unit și oferirea de sprijin și asistență acestora;
 - În ce privește Politica de Securitate și Apărare Comună (PSAC), principalele direcții de acțiune vor urmări continuarea implicării active în implementarea măsurilor de consolidare a rolului Uniunii Europene în domeniul securității și apărării, atât pe linie militară, în cooperare cu MAPN, cât și civilă, dar și implicarea activă a României în noi inițiative dedicate sau în atragerea de fonduri europene;
 - Consolidarea expertizei în domeniul afacerilor europene, cu accent pe dezvoltarea sau crearea, după caz, a direcțiilor de afaceri europene în cadrul ministerelor de linie și creșterea numărului de experți în fonduri europene la nivelul structurilor naționale, județene și locale;
 - Consolidarea Institutului European din România, inclusiv pe dimensiune financiară și salarială, consolidarea rețelei instituțiilor educaționale specializate în domeniul afacerilor europene și introducerea cursurilor despre Uniunea Europeană încă de la nivel școlar;
 - Consolidarea capacității instituțiilor naționale de a analiza, ex-ante și ex-post, impactul legislației europene la nivel național precum și consolidarea procesului de transpunere la termen și în mod coerent a Directivelor europene, astfel încât să fie redus riscul procedurilor de infringement;
 - Consolidarea comunicării la nivel național prin care să se asigure o mai bună cunoaștere a Uniunii Europene și a rolului jucat de România în plan european precum și promovarea externă a punctelor de vedere ale României la nivel european.
- Obiectiv 2: Creșterea rolului României în cadrul Alianței Nord-Atlantice (NATO).**
- Vor continua demersurile în direcția dezvoltării profilului activ pe care România l-a obținut în cadrul NATO, precum și promovarea priorităților strategice ale României în cadrul Alianței, prin îndeplinirea obligațiilor care revin țării noastre, asigurarea de contribuții în plan conceptual și participarea la misiunile și operațiile aliate;
 - Întărirea Flancului Estic, inclusiv din perspectiva coeziunii sale, și implementarea măsurilor decise de către Aliați în cadrul Summit-ului NATO din iunie 2021 pe linia consolidării posturii NATO de descurajare și apărare, cu impact direct pentru România, mai ales în ce privește sporirea securității la Marea Neagră, ca zonă de interes major pentru securitatea euroatlantică;

- În egală măsură, România va continua să își concentreze eforturile pentru asigurarea funcționalității mecanismelor UE și NATO și a cooperării dintre ele, în vederea îmbunătățirii capacităților de gestionare a problemelor legate de amenințările hibride.

Obiectiv 3: Consolidarea Parteneriatului Strategic cu SUA.

- Acțiunea Guvernului va viza în continuare dezvoltarea cooperării pe planurile politic și militar, inclusiv în ceea ce privește creșterea prezenței militare americane în România; va continua să fie acordată o importanță deosebită securității energetice, inclusiv în domeniul nuclear civil, prin sprijinirea la nivel diplomatic a eforturilor ministerelor cu responsabilități în materie; vor continua eforturile de intensificare a cooperării în domeniul securității cibernetice, inclusiv al rețelelor de comunicații de tip 5G;
- Valorizarea de domenii suplimentare de interes comun, inclusiv cu privire la proiectele prioritare de interconectare promovate de România și în cadrul Inițiativei celor Trei Mări, cu accent pe cele două proiecte majore și strategice de interconectare regională Rail2Sea și Via Carpathia;
- Vor continua demersurile active de aderare a României la programul Visa Waiver, inclusiv prin operaționalizarea sistemului de coordonare instituțional, cât și pentru dezvoltarea cooperării pe linie de educație, inovare, cultură, cercetare;

- România va continua ferm și activ susținerea și consolidarea relației transatlantice, care este esențială pentru prezervarea comunității de valori și securitate din care facem parte. Acest obiectiv va fi promovat activ atât la nivelul NATO, cât și al UE;
- Stimularea dimensiunii economice a parteneriatului cu Statele Unite și creșterea volumului de investiții americane în România;
- Se vor urmări inițiativele legislative legate de vecinătatea de interes a României, în special Marea Neagră, și implementarea acestor inițiative.

Obiectiv 4: Parteneriatul strategic pentru integrarea europeană a Republicii Moldova.

- Continuarea susținerii eforturilor de integrare europeană a Republicii Moldova și a programului de reforme pro democratice, în baza Parteneriatului Strategic pentru Integrarea Europeană a Republicii Moldova, având ca fundament comunitatea de limbă, istorie și cultură cu Republica Moldova, precum și viziunea spațiului comun din perspectiva integrării europene;
- Sprijinirea Republicii Moldova în eforturile de consolidare a statului de drept, de asigurare a stabilității politice și a prosperității;
- Avansarea proiectelor bilaterale strategice, mai ales a celor cu rol de conectare a Republicii Moldova cu UE, prin România;

- Susținerea eforturilor autorităților Republicii Moldova de eficientizare a combaterii corupției, de reformare a sistemului judiciar, de reformare și profesionalizare a administrației și de curățare a mediului de afaceri și a administrației publice de practici clientelare;
 - Se va urmări, de asemenea, consolidarea Fondului de Democratizare și Dezvoltare Sustenabilă pentru Republica Moldova, prin sporirea alocării financiare în cadrul bugetului MAE destinat cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară, precum și consolidarea programului de sprijin pentru Republica Moldova în vederea transpunerii și implementării legislației europene ce include programe de formare și utilizarea instrumentelor europene de finanțare disponibile în acest sens.
 - Totodată, se va avea în vedere sprijinirea autorităților Republicii Moldova în implementarea obiectivelor menționate în Rezoluția Adunării „Moldova Europeană”, adoptate la Chișinău la 21 mai 2023.
- Obiectiv 5: Priorități la nivel bilateral, regional și global.**
- Consolidarea parteneriatelor și relațiilor strategice bilaterale, precum și explorarea oportunităților de dezvoltare a unor relații importante pentru România;
 - La nivel european, România va continua demersurile de consolidare a relațiilor și parteneriatelor strategice sau cu conținut strategic cu Germania, Franța, Italia, Regatul Unit, Polonia, Turcia, Spania, Ungaria, actualizarea și urmărirea implementării, acolo unde este cazul, a Planurilor de Acțiune sau Foilor de Parcurs ale parteneriatelor strategice bilaterale, inclusiv recalibrarea Parteneriatului Strategic cu Regatul Unit în context post-Brexit;
 - Continuarea eforturilor de optimizare a relațiilor cu celelalte state vecine, în funcție de elementele specifice ale fiecăreia;
 - În relația cu Bulgaria, se vor continua demersurile de consolidare a relațiilor bilaterale de parteneriat și a cooperării atât la nivel regional, cât și în cadrul UE și NATO, și se va urmări reluarea negocierilor pentru finalizarea delimitării spațiilor maritime în Marea Neagră, demarcarea frontierei pe Dunăre, îmbunătățirea navigabilității pe cursul comun al fluviului prin efectuarea de dragaje, asigurarea învățământului în limba maternă pentru etnicii români;
 - În privința relației cu Serbia, vor fi promovate diversificarea și consolidarea cooperării bilaterale și va continua susținerea parcursului său european;

- În relația cu Ucraina se va urmări continuarea sprijinirii parcursului european și euroatlantic al Ucrainei și a procesului de reformă amplă din statul vecin;
- Va fi dezvoltată relația cu caracter strategic cu statul Israel, inclusiv pe dimensiunea securitară, de cooperare economică și sectorială, pe baza contactelor foarte bune din ultimii doi ani;
- Consolidarea parteneriatelor strategice cu Republica Coreea și Japonia în vederea implementării planurilor de acțiune și dezvoltării de noi proiecte de cooperare.

Obiectiv 6: Dezvoltarea dimensiunii diplomației economice.

- Se va urmări activ în continuare atragerea de investiții străine și identificarea de oportunități investiționale pentru companiile din România, precum și stimularea schimburilor comerciale;
- Printre priorități se va afla și continuarea demersurilor intense de susținere a aderării României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). România va continua să se implice activ în proiectele dezvoltate de OCDE, contribuind la dezvoltarea standardelor internaționale în materie de guvernare și pregătind, în același timp, candidatura sa pentru a deveni membru OCDE.
- Guvernul României va continua eforturile susținute pentru parcurgerea etapelor procesului de aderare la OCDE, se va

implica activ în proiectele și inițiativele OCDE, precum și în finanțarea acestora, contribuind la dezvoltarea standardelor internaționale și pregătind, totodată, condițiile pentru asumarea, după încheierea cât mai rapidă a procesului de aderare, a statutului de membru OCDE.

Obiectiv 7: Susținerea intensificată a multilateralismului eficient.

- România va continua să fie un susținător activ al unui multilateralism eficient în cadrul tuturor organizațiilor din care facem parte - inclusiv Organizația Națiunilor Unite, Consiliul European, OSCE, Organizația Internațională a Francofoniei, în cadrul Coaliției globale anti-Daesh, Alianței Internaționale pentru Memoria Holocaustului (International Holocaust Remembrance Alliance/IHRA), Alianței pentru Multilateralism, Comunității Democrațiilor/CoD - care, sub Președinția română, și-a consolidat rolul ca platformă de promovare a democrației în întreaga lume;
- În cadrul tuturor acestor organisme România va continua să promoveze activ valorile democrației și statului de drept, combaterea și prevenirea antisemitismului, xenofobiei, rasismului, intoleranței, precum și combaterea terorismului, în baza normelor de drept internațional. Totodată, va continua susținerea creșterii rolului României în plan multilateral, inclusiv prin promovarea activă și sistematică a

unor candidaturi românești la conducerea unor organizații internaționale, inclusiv regionale.

Obiectiv 8: Consolidarea cooperării pentru dezvoltare ca instrument eficient de politică externă.

- Demersurile țării noastre vor fi îndreptate, cu precădere, spre promovarea de acțiuni în vederea consolidării păcii și securității, democrației și statului de drept, respectării drepturilor omului, dezvoltării economice durabile, combaterii efectelor schimbărilor climatice și creșterii rezilienței în statele mai puțin dezvoltate și localizate geografic în regiuni de relevanță strategică pentru România;
- Se va acționa pentru reformarea și modernizarea cadrului juridic aferent activității Agenției de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare, în vederea eficientizării activității acesteia.
- MAE va întreprinde demersuri susținute de sensibilizare a societății civile românești, mediului academic și sectorului privat cu privire la importanța cooperării internaționale pentru dezvoltare și implicarea acestora în proiectele de profil, prin dezvoltarea unor parteneriate integrate, în vederea modernizării acțiunii țării noastre în acest domeniu.

Obiectiv 9: Dezvoltarea diplomației culturale, educaționale și privind cercetarea științifică.

- Un instrument eficient pentru sporirea relevanței României în plan internațional îl constituie diplomația culturală, educațională și privind cercetarea științifică, inclusiv prin intermediul UNESCO, în vederea conservării și punerii în valoare a monumentelor de valoare universală. Guvernul va continua demersurile pentru înscrierea în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO și în Lista Reprezentativă UNESCO a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității a dosarelor naționale și transfrontaliere, respectiv a elementelor de interes pentru România;
- Prioritățile în domeniu vor continua să vizeze implementarea inițiativelor menite să stimuleze promovarea limbii, culturii și civilizației românești; susținerea demersurilor de deschidere a noi lectorate de limba română în universitățile din străinătate; cartografierea nevoilor cultural-educative ale minorităților românești din statele vecine; protejarea patrimoniului și expresiilor culturale specifice; dezvoltarea cooperării transfrontaliere în domeniul cultural-educativ și sprijinirea promovării patrimoniului comun la nivelul UNESCO;

- Guvernul României va acorda o atenție sporită școlilor de limbă română din afara granițelor, unul dintre elementele principale de coeziune a comunităților românești, și vor fi susținute demersuri de extindere a proiectului privind predarea cursului opțional de limbă, cultură și civilizație românească (LCCR).

Obiectiv 10: Continuarea eforturilor de reformare a diplomației române pe criterii de eficiență.

- Vor fi continuate acțiunile de reformă a MAE pe principii de profesionalism, rigoare și corectitudine în conformitate cu setul de demersuri de modernizare a procedurilor interne în domeniul politicilor de resurse umane realizate deja, având ca obiectiv principal asigurarea unei funcționări mai eficiente a MAE și proiectarea unui parcurs mai predictibil și mai corect al carierei diplomatice;
- Vor fi continuate demersurile de modernizare și eficientizare a Institutului Diplomatic Român, în vederea, printre altele, a asigurării pregătirii inițiale și continue a personalului MAE, precum și a consolidării capacității de cercetare în domeniul relațiilor internaționale;
- MAE va continua procesul de modernizare a infrastructurii existente și de acces la cele mai avansate și sigure tehnologii,

inclusiv cel de digitalizare a procedurilor de lucru. În acest scop, vor fi continuate demersurile pentru actualizarea și dezvoltarea aplicațiilor informatice care merită atâta atenție și relația între cetățeni și statul român, prin simplificarea și facilitarea accesului la serviciile consulare, cât și a aplicațiilor informatice necesare desfășurării activității curente a întregului aparat de lucru;

- Se vor continua demersurile de consolidare a colaborării cu mediul academic, societatea civilă și think-tank-urile de profil, precum și o comunicare publică profesionistă și eficientă. Se vor urmări o diplomație publică și o comunicare strategică activă și moderne atât în raport cu partenerii instituționali naționali și externi, cât și pentru publicul larg intern și extern.

Obiectiv 11: Activitate și asistență consulară performantă în beneficiul cetățenilor români din afara granițelor.

- În plan consular, Guvernul va continua demersurile de consolidare și diversificare a măsurilor de sprijin pentru comunitățile românești din afara granițelor țării, prin oferirea de servicii, asistență și protecție consulară prompte și de înaltă calitate. De asemenea, Guvernul se va asigura că drepturile cetățenilor români sunt respectate atât în statele membre UE, cât și în state terțe;

- În acest sens, MAE va continua amplul proces de reformă a activității consulare inițiat deja, care are ca obiectiv adaptarea acestui domeniu la noile realități, la evoluțiile tehnologice și la așteptările tot mai ridicate - și îndreptățite - ale comunităților de cetățeni români din străinătate.
- Reforma consulară cuprinde mai multe paliere prioritare: modernizarea și extinderea rețelei de oficii consulare, promovarea digitalizării consulare extinse, debirocratizarea procedurilor de lucru, precum și profesionalizarea continuă a întregului corp consular al României. Se va acorda în continuare o atenție deosebită situației cetățenilor români minori aflați în străinătate neînsoțiți sau în situații deosebite;
- În vederea debirocratizării activității pe linie consulară, în continuarea rezultatelor deja obținute (eliminarea necesității de prezentare a fotocopiilor documentelor justificative pentru obținere serviciilor consulare, simplificarea procedurilor de obținerea a documentelor din România, eficientizarea activității în domeniul redobândirii cetățeniei române, extinderea categoriilor de documente ce pot fi eliberate prin poștă/servicii de curierat), MAE va continua dialogul cu celelalte instituții competente, inclusiv pentru analizarea oportunității unor modificări de ordin legislativ care să permită, printre altele, recunoașterea automată de

autoritățile române a certificatelor de stare civilă emise de celelalte state membre din UE, eliminându-se obligativitatea parcurgerii procedurii de înscriere sau, după caz, de transcriere a acestei categorii de acte de stare civilă în registrele de stare civilă române;

- Va fi menținut și dezvoltat dialogul constant cu comunitățile de români din străinătate prin Programul „Dialog cu diaspora pe teme consulare”, precum și prin sesiuni informative cu cetățenii români din străinătate realizate în mediul online de Departamentul Consular din cadrul MAE și de misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României.

Obiectiv 12: Sprijin intensificat pentru românii din afara granițelor.

- Guvernul urmărește să contribuie la prezervarea și afirmarea identității etnice, culturale, religioase și lingvistice a românilor din afara granițelor și să se consolideze ca partener de încredere pentru românii de pretutindeni. Guvernul va urmări consecvent ca aceștia să se bucure de drepturi depline și acces la servicii administrative digitale și moderne și o mobilitate deplină dinspre sau către România, atât pentru relocare, dar și pentru antreprenoriat, educație, turism sau cultură.

- Guvernul României (prin DRP, cu sprijinul MAE) va promova o abordare multidimensională, bazată pe o foarte bună coordonare interministerială și cu Parlamentul României, dublată de un dialog dinamic și activ cu reprezentanții comunităților de români din afara granițelor, precum și cu cei ai mediului academic, ai societății civile și ai cercurilor de presă din țară. Astfel, pe linia programelor de diplomatie culturală și educație, printre priorități se vor afla demersurile continue de susținere, de către Ministerul Afacerilor Externe, a demersurilor Departamentului pentru Românii de Pretutindeni din cadrul Guvernului, care are rolul principal în acest sens, a inițiativelor menite să stimuleze promovarea limbii, culturii și civilizației românești în comunitățile românești din străinătate;
- Guvernul României (prin DRP, cu sprijinul MAE) va susține rețelele internaționale academice românești, care să faciliteze și promoveze schimbul de experiență, mobilitatea academică, precum și taberele de studii sau de cunoaștere pentru copiii românilor din străinătate;
- Elaborarea și publicarea de către DRP, cu sprijinul misiunilor diplomatice și consulare ale României, a unor liste permanente ale antreprenorilor, lucrătorilor, prestatorilor de servicii români din fiecare localitate/regiune unde există un centru comunitar, respectând totodată dispozițiile Regulamentului General privind Protecția Datelor (GDPR);
- Guvernul va promova dezvoltarea de politici de parteneriat cu autoritățile statelor pe teritoriul cărora trăiesc comunități de români, astfel încât aceștia să beneficieze de toate drepturile conferite de legislație, inclusiv de a-și păstra identitatea religioasă, culturală și lingvistică;
- Guvernul României va promova și apăra permanent, prin intermediul instituțiilor cu atribuții în domeniu, drepturile și interesele românilor în raport cu autoritățile locale, regionale și naționale din statele gazdă, pentru a asigura nediscriminarea, evita abuzurile sociale și de muncă și a proteja identitatea românească, pentru a obține recunoașterea tuturor diplomelor, calificărilor vocaționale și experienței profesionale obținute în România, precum și pentru promovarea identității, personalităților și elementelor de cultură românească în regiunile din străinătate locuite de români (nume de străzi, statui, festivaluri etc.).

20 ROMÂNII DE PRETUTINDENI

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Întărirea legăturilor statului cu românii din afara frontierelor.
2. Păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a românilor de pretutindeni.
3. Facilitarea legăturilor românilor de pretutindeni cu România.
4. Asigurarea accesului la servicii administrative digitale și modern precum și o mobilitate deplină dinspre sau către România, atât pentru relocare, dar și pentru antreprenoriat, educație, turism sau cultură.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

Obiectiv 1: Susținerea demersurilor care încurajează învățarea limbii române.

- Susținerea demersurilor care încurajează învățarea limbii române atât prin forme instituționalizate cât și nonconvenționale (școli de duminică, școli parohiale, cercuri de învățare a limbii române și a tradițiilor românești etc.), folosirea limbii române ca limbă a realizării actului de educație, a creației artistice, a informării și dezbaterii, a serviciului religios, precum și folosirea acesteia în oricare aspect alt vieții.

Obiectiv 2: Organizarea de unități de învățământ de tip "școală românească din afara granițelor țării".

- Organizarea de unități de învățământ de tip "școală românească din afara granițelor țării", cu predare în limba română, pe lângă oficiile diplomatice și instituțiile culturale ale României în străinătate, precum și cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, prin Centrul Național Românesc pentru Învățământ la Distanță, în conformitate cu legislația statului respective, în unitățile în care învață un număr considerabil de preșcolari și/sau elevi români.

Obiectiv 3: Sprijinirea demersurilor Institutului Limbii Române.

- Sprijinirea demersurilor Institutului Limbii Române de deschidere a noi lectorate de limba română în universitățile din străinătate, precum și cele destinate protejării patrimoniului și expresiilor culturale specific (de exemplu, Muzeul Românilor de Pretutindeni).

Obiectiv 4: Dezvoltarea politicii de acordare a burselor de studii în România pentru românii de pretutindeni și a Programului de tabere ARC.

- Dezvoltarea politicii de acordare a burselor de studii în România pentru românii de pretutindeni, prin creșterea numărului de locuri alocate, în raport cu nevoile identificate la nivelul comunităților;
- Extinderea actualului program de burse pentru elevii etnici români din Ucraina și la românii din alte comunități istorice;
- Dezvoltarea Programului de tabere ARC pentru românii de pretutindeni, precum și a taberelor de studii sau de cunoaștere pentru copiii românilor din străinătate.

Obiectiv 5: Susținerea cadrelor didactice care predau limba română sau în limba română în diaspora și comunitățile istorice.

- Susținerea cadrelor didactice care predau limba română sau în limba română în diaspora și comunitățile istorice, prin alocarea de fonduri și organizarea de cursuri de perfecționare;
- Inițierea unor măsuri de formare pentru persoanele care susțin programe educaționale nonconvenționale (școli de duminică, școli parohiale, cercuri de învățare a limbii române și a tradițiilor românești etc.).

Obiectiv 6: Rețele internaționale academice românești.

- Susținerea rețelelor internaționale academice românești, care să faciliteze și promoveze schimbul de experiență, mobilitatea academică. Va fi stimulat procesul de cartografiere a nevoilor cultural-educative ale comunităților românești de peste hotare.

Obiectiv 7: Sprijinirea bisericilor românești din străinătate.

- Coordonarea eforturilor pentru utilizarea expertizei și competențelor specifice prin derularea de proiecte și acțiuni comune, care să conducă la întărirea identității spirituale și culturale a românilor de pretutindeni, precum și la coagularea comunităților. Preocupate permanent de importanța dezvoltării conștiinței identitare și de consolidarea legăturilor cu românii din afara României, bisericile românești de peste hotare contribuie fundamental la întărirea identității spirituale, culturale și naționale a românilor de pretutindeni.

Obiectiv 8: Strângerea legăturilor cu comunitățile istorice românești din țările vecine.

- Aplicarea reală a Legii nr. 86/2016 pentru centrele comunitare românești și înființarea centrelor în toate regiunile/provinciile care se încadrează în condițiile legale și încadrarea acestora cu personal, precum și alocarea de resurse financiare și materiale pentru a deservi, proteja, întări comunitățile românești din străinătate;
- Completarea serviciilor acordate de centrele comunitare cetățenilor români din străinătate, prin includerea serviciilor de asistență juridică, socială și în dreptul muncii, resurse pentru educație și integrare culturală, dar și de promovare a intereselor românilor (advocacy) la nivel local sau regional;
- Elaborarea și publicarea de către centrele comunitare a unor liste permanente ale antreprenorilor, lucrătorilor, prestatorilor de servicii români din fiecare localitate/regiune unde există un centru comunitar, respectând totodată dispozițiile Regulamentului General privind Protecția Datelor (RGPD);
- Acordarea de sprijin persoanelor din afara granițelor, aflate în dificultate sau în situații de risc, în cazuri temeinic justificate;
- Asigurarea de promovare și sprijin permanent, la nivel diplomatic, dar și prin centrele comunitare pentru drepturile și interesele românilor față de autoritățile locale, regionale și naționale din țări gazdă, pentru a asigura nondiscriminarea, evita abuzurile sociale și de muncă și a proteja identitatea

românească, a obține recunoașterea tuturor diplomelor, calificărilor vocaționale și experienței profesionale obținute în România, dar și promovând identitatea, personalitățile și elementele de cultură românească în regiunile din afară locuite de români (nume de străzi, statui, festivaluri etc.).

Obiectiv 9: Dezvoltarea de proiecte/programe pentru susținerea vieții culturale-sportive de expresie românească.

- Dezvoltarea unei politici de parteneriat cu autoritățile statelor pe teritoriul cărora trăiesc comunități de români, astfel încât aceștia să beneficieze de toate drepturile conferite de legislație, inclusiv de a-și păstra identitatea religioasă, culturală și lingvistică;
- Dezvoltarea de proiecte/programe pentru susținerea vieții culturale de expresie românească și vieții spirituale în comunitățile din afara granițelor și pentru conectarea românilor de pretutindeni la viața culturală din România. În acest sens, va fi susținută, printre altele, organizarea de festivaluri românești anuale în toate regiunile din statele-gazdă cu populații de peste 100.000 de români;
- Sprijinirea românilor din afara granițelor care desfășoară activități sportive, precum și a performanței sportive;
- Sprijinirea mediului asociativ românesc din Diaspora și comunităților istorice atât prin facilități financiare, cât și prin simplificarea procedurilor de depunere a proiectelor,

reclasificarea criteriilor de eligibilitate, punerea la dispoziție de resurse digitale (ghiduri pentru înființare de asociații, formulare, sfaturi pentru obținerea de finanțări etc.) pe site-ul Registrului Digital și asigurarea transferurilor de fonduri în timp util pentru organizațiile care depind de ele pentru funcționare;

- Susținerea accesului românilor la mecanisme de asociere socială și economică, atât pentru angajați, cât și pentru angajatori și crearea și promovarea conceptului „lucrează cu români” pentru a încuraja companiile și antreprenorii români din diaspora să lucreze cu alți români din țara respectivă.

Obiectiv 10: Dezvoltarea de programe pentru consolidarea mediului asociativ al românilor de pretutindeni

- Dezvoltarea de programe pentru consolidarea mediului asociativ al românilor de pretutindeni și pentru conectarea la societatea civilă din România și din statele-gazdă, în vederea apărării și valorificării drepturilor cetățenești.

Obiectiv 11: Promovarea reîntoarcerii în România și susținerea de programe destinate reintegrării.

- Lansarea unei campanii de comunicare permanente pentru cetățenii români din străinătate, prin care se vor comunica periodic noile oportunități care apar în România, de pe piața muncii, noile proiecte de dezvoltare, atracții turistice etc. și

asigurarea de căi prin care cetățenii români din străinătate pot apela mereu la administrația publică, dar și la societatea civilă din țară;

- Dezvoltarea de programe pentru amplificarea și diversificarea legăturilor cu România a românilor de pretutindeni, pentru participarea lor la dezvoltările din țară în toate domeniile, precum și alte demersuri care vizează facilitarea descoperirii României, a stabilirii de contacte cu parteneri (autorități, societate civilă, comunități locale etc.), a informării cu privire la oportunitățile oferite în țară și a valorificării acestora.

Obiectiv 12: Încurajarea spiritului antreprenorial românesc.

- Inițierea unui program EXPAT care să sprijine cetățenii români cu expertiză din țările UE pentru instalarea pe teritoriul României și adaptarea legislației pentru integrarea acestor experți;
- Extinderea și lansarea de noi programe de tip „Diaspora Start-up”, care să ofere pachete integrate de consultanță și asistență financiară folosind fonduri europene pentru antreprenorii români care decid să revină și să investească în țară, prin proceduri simplificate;
- Crearea unei rețele de sprijin pentru dezvoltarea întreprinderilor românești la nivel internațional și atragerea

întreprinzătorilor și investitorilor străini în România, constituită în principal de voluntari români din diaspora, implicând comunitățile de afaceri românești din Diaspora, cu sprijinul MAE și al Ministerului Economiei, al asociațiilor investitorilor străini din România și al camerelor de comerț bilaterale;

- Propunerea unui pachet de măsuri de asistență și cofinanțare pentru antreprenorii, dar și angajații care se întorc în țară, în special în domenii-cheie, cum ar fi agricultura, folosind fonduri europene și relaxarea fiscalității pe termen scurt pentru IMM-uri lansate de persoane repatriate care vor îndeplini criteriile clare (crearea de locuri de muncă într-o anumită zonă — rurală, spre exemplificare — pentru o perioadă minimă, cu impact social sau în economia verde, socială sau inovativă etc.);
- Stimularea investițiilor cetățenilor români din străinătate în România prin comunicări frecvente despre noile oportunități din țară, dar și prin propunerea către diaspora de programe specifice de investiții prin obligațiuni de stat sau obligațiuni municipale;
- Propunerea creării de noi rețele profesionale între România și diaspora (ingineri, medici, cercetători etc.) pentru a asigura un transfer permanent de cunoaștere și informații între cele două părți și pentru a asigura un cadru de sprijin pentru cei din afară care doresc să revină în țară.

21 SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

I. PRIORITĂȚI DE GUVERNARE:

1. Îmbunătățirea planificării și fundamentării procesului de reglementare de la nivelul Guvernului.
2. Reforma sistemului de guvernanță a întreprinderilor publice prin îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat.
3. Încurajarea și menținerea dialogului inter-religios și interconfesional, pentru păstrarea climatului de pace socială și creșterea toleranței prin dialog și cunoaștere reciprocă.

II. OBIECTIVE DE GUVERNARE 2023-2024:

- Obiectiv 1:** **Îmbunătățirea sistemului de planificare, elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice. Cu privire la îmbunătățirea planificării și fundamentării procesului de reglementare de la nivelul Guvernului, SGG va contribui la atingerea unor obiective strategice prevăzute în cadrul Componentei 14 din Planului Național de Redresare și Reziliență, după cum urmează:**
- În domeniul managementului strategic și al planificării strategice, SGG va asigura corelarea documentelor strategice cu prioritățile de guvernare, va contribui la dezvoltarea capacității ministerelor și a altor instituții publice de a elabora strategii coerente și sustenabile, asigurând, în același timp, monitorizarea îndeplinirii obiectivelor strategice de către instituțiile inițiatoare prin intermediul unei platforme IT ce va fi operaționalizată în acest scop. De asemenea, SGG împreună cu Ministerul Finanțelor vor contribui prin acțiuni specifice la implementarea bugetării de programe în administrația publică centrală;
 - În domeniul coordonării politicilor publice, SGG va asigura îmbunătățirea gradului de implementare a Planului Anual

de Lucru al Guvernului (PALG) și va derula acțiuni și proiecte care vizează asigurarea sprijinului metodologic necesar ministerelor și altor instituții publice în procesul de planificare, formulare, monitorizare și evaluare a politicilor publice;

- În domeniul evaluării impactului reglementărilor, SGG va continua demersurile inițiate cu privire la:
 - **Elaborarea unor proiecte de acte normative mai simple și mai clare, accesibile cetățenilor, fără sarcini/costuri suplimentare pentru aceștia și pentru companii;**
 - **Utilizarea de date statistice și dovezi în etapele de fundamentare și evaluare ex-post a proiectelor de acte normative;**
 - **Eficientizarea activității Consiliului Consultativ pentru Evaluarea Impactului Actelor Normative (CCEIAN) și utilizarea, de către instituțiile inițiatoare, a punctelor de vedere emise în scopul îmbunătățirii calității reglementărilor adoptate de Guvern.**

Obiectiv 2: Reforma sistemului de guvernanță a întreprinderilor publice.

- În ceea ce privește regimul de guvernanță a întreprinderilor publice, Guvernul va aplica toate măsurile necesare pentru alinierea la standardele internaționale în domeniu, cu accent asupra standardelor de guvernanță corporativă ale OCDE. Adoptarea acestor standarde este dezirabilă atât din punctul de vedere al modernizării managementului întreprinderilor publice, cât și ca un pas important în ceea ce

privește atingerea țintei privind aderarea României la OCDE. În luna februarie a.c. a fost lansat, la București, Raportul Evaluarea guvernantei corporative a întreprinderilor de stat din România, raport elaborat de OCDE. În cadrul acestuia, sunt recunoscute progresele realizate de România în ultimii 10 ani și se recomandă acțiuni concrete ce pot fi întreprinse în continuare, precum:

- **Crearea cadrului legal pentru înființarea unei agenții în domeniu, asigurându-se astfel separarea exercitării dreptului de proprietate a statului de funcția de reglementare și elaborare a politicilor publice în domeniu;**
- **Definirea unor obiective clare de performanță financiară și nonfinanciară pentru întreprinderile de stat individuale;**
- **Mentținerea condițiilor de concurență echitabile cu alte companii de pe piață și eliminarea scutiilor legale aplicabile întreprinderilor de stat;**
- **Consolidarea autonomiei și independenței consiliilor de administrație;**
- **Îmbunătățirea transparenței și a practicilor de divulgare a informațiilor financiare și non-financiare de către întreprinderile de stat, precum și îmbunătățirea monitorizării și implementării măsurilor de gestionare a riscurilor și de integritate.**
- Totodată, Guvernul și-a asumat prin PNRR reforma 9 - Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat. Aceasta cuprinde următoarele ținte și jaloane:

- **J 439** - Intrarea în vigoare a legislației actualizate privind companiile de stat. Intrarea în vigoare a Legii nr. 111/2016 modificate, eliminându-se toate excepțiile, inclusiv pentru companiile de stat de la nivel local;
- **J 440** - Operaționalizarea Grupului Operativ din cadrul Centrului Guvernului pentru coordonarea și monitorizarea politicilor de guvernare corporativă;
- **J 441** - Publicarea tabloului de bord de monitorizare cu obiective financiare și nefinanciare și indicatori de performanță pentru toate categoriile de societăți publice (inclusiv din sectoarecheie precum transporturile, energia, utilitățile publice);
- **Ț 442** - Reducerea cu 50 % a numirilor interimare/temporare în consiliile de administrație ale companiilor de stat central;
- **Ț 443** - Cel puțin 3 companii de stat listate/de tip lease/restructurate în domeniul energiei și al transporturilor;
- **Ț 444** - Reducerea cu 10 % a numirilor interimare/temporare în consiliile de administrație ale companiilor de stat locale. toate categoriile de societăți publice (inclusiv din sectoare-cheie precum transporturile, energia, utilitățile publice);
- Prin implementarea acestor reforme se dorește creșterea eficienței și profitabilității întreprinderilor publice, transparentizarea în ceea ce privește monitorizarea performanței acestora și, nu în ultimul rând, desfășurarea unor proceduri transparente și competitive pentru selectarea membrilor în consiliile de administrație. Principalele măsuri avute în vedere pentru perioada următoare sunt:
 - Finalizarea procesului de modificare a legislației în materie, respectiv a legii nr. 11/2016 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice;
 - Înființarea unei agenții pentru monitorizarea și evaluarea performanței întreprinderilor publice (AMEPIP) care va garanta corectitudinea și transparența procesului de stabilire și aprobare a obiectivelor financiare și nefinanciare precum și a indicatorilor cheie de performanță ai întreprinderilor publice;
 - Proces transparent de selectare a președintelui și vicepreședinților AMEPIP, asimilați funcțiilor de secretar de stat, respectiv subsecretari de stat, prin derularea unui proces competitiv și deschis. Este important de semnalat că este singura situație în care demnitarii nu sunt numiți direct, ci parcurg etapele unei proceduri de selecție;
 - Asigurarea unei proceduri corecte și transparente de nominalizare a membrilor consiliilor de administrație precum și diminuarea perioadelor pentru mandatele provizorii. AMEPIP va avea responsabilitatea finală asupra procesului de selecție în consiliile de administrație din punct de vedere al respectării standardelor privind transparența și competitivitatea procedurii;
 - Elaborarea unui tablou de bord, gestionat de AMEPIP, care permite colectarea de date exacte și fiabile de la întreprinderile publice, precum și analiza și monitorizarea continuă a indicatorilor de performanță ai acestora;
 - Elaborarea unor norme clare și concise care să sprijine entitățile implicate în implementarea legislației în domeniul guvernării corporative.

Obiectiv 3: Încurajarea și menținerea dialogului inter-religios și inter-confesional, pentru păstrarea climatului de pace socială și creșterea toleranței prin dialog și cunoaștere reciprocă, prin:

- Monitorizarea respectării libertății religioase pentru combaterea discriminării pe motive religioase;
- Promovarea libertății religioase și a modelului românesc de relații stat-culte prin organisme internaționale la care România este parte;
- Aprofundarea relațiilor de parteneriat cu cultele religioase precum și dezvoltarea de relații cu celelalte organizații religioase ca actori importanți ai societății civile;
- Susținerea și punerea în valoare a acțiunilor și proiectelor cultelor în vederea păstrării și promovării limbii și identității naționale și culturale a românilor din jurul granițelor țării și din diaspora;
- Alocarea unui sprijin financiar adecvat unităților de cult aparținând cultelor religioase pentru proiecte social-filantropice, educaționale, culturale, pentru restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului istoric și pentru construirea și repararea lăcașurilor de cult.

22 MINORITĂȚI NAȚIONALE

Guvernul României recunoaște rolul constitutiv și determinant al minorităților naționale în formarea, dezvoltarea și stabilitatea statutului român și se implică activ în apărarea și consolidarea drepturilor acestora. Guvernul României va promova respectul pentru diversitatea etnică, culturală, lingvistică și religioasă, ca resurse și valori esențiale ale societății.

Prin urmare, Guvernul României se angajează ferm să promoveze și să protejeze drepturile și interesele cetățenilor aparținând minorităților naționale în spiritul legislației interne și a tratatelor internaționale ratificate de statul român în acest domeniu.

În vederea asigurării depline și efective a echității și a egalității în drepturi pentru toți cetățenii români, indiferent de etnie, Guvernul României își asumă îmbunătățirea și consolidarea cadrului legal și instituțional în domeniul protecției minorităților naționale, prin următoarele priorități/obiective guvernamentale:

SPRIJIN LEGISLATIV

Sprijinirea legislativă, financiară și instituțională a eforturilor minorităților naționale, vizând păstrarea și dezvoltarea identității lor etnice, lingvistice, religioase și culturale.

POLITICI AFIRMATIVE

Promovarea de noi măsuri/politici afirmative cu privire la păstrarea, afirmarea și dezvoltarea identității etnice, culturale, religioase și lingvistice atât în viața privată, cât și cea publică.

PREVENIREA ȘI COMBATEREA INTOLERANȚEI

Implicarea activă în prevenirea și combaterea oricăror forme de antisemitism, xenofobie, rasism, șovinism și a altor forme de intoleranță, inclusiv discursul de ură îndreptat împotriva diferitelor minorități.

DIALOG

Susținerea dialogului dintre minoritățile naționale și majoritate, a unei societăți deschise bazate pe diversitate și interculturalitate.

DREPTURILE MINORITĂȚILOR

Adoptarea unor măsuri integrate și efective în domeniul protecției drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, prin colaborarea dintre instituțiile responsabile Departamentul pentru Relații Interetnice, Agenția Națională pentru Romi, Ministerul Educației, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerul Culturii, Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Interne, Secretariatului General al Guvernului, Ministerul Afacerilor Externe etc.

I. ANGAJAMENTE LEGISLATIVE.

Adaptarea, la noile realități sociale, a cadrului legislativ existent în materia incitării la ură, a manifestărilor rasiste și xenofobe, care să garanteze urmărirea penală eficientă a infracțiunilor coincidente, inclusiv prin modificarea, fără întârziere, a art.369 din Codul Penal, precum și elaborarea și implementarea imediată a unor mecanisme eficiente de punere în aplicare a legislației în materie.

II. MĂSURI GUVERNAMENTALE.

- Sprijinirea financiară și încurajarea programelor regionale, a accesului la fonduri comunitare, în vederea dezvoltării durabile și a creșterii coeziunii zonelor locuite în mod tradițional de minoritățile etnice.
- Sprijinirea financiară a programelor destinate minorităților naționale și care au ca scop dezvoltarea culturală și interculturală, a programelor de dialog interetnic derulate atât la nivel comunitar/local, cât și la nivel național.
- Întărirea capacității instituționale a diferitelor entități cu atribuții în domeniul protecției minorităților naționale, prin asigurarea resurselor umane, financiare, materiale, de organizare și funcționare necesare desfășurării activității în condiții optime.
- Susținerea instituțiilor culturale ale minorităților naționale, prin asigurarea resurselor umane, materiale, de organizare și funcționare necesare desfășurării activității în condiții optime.
- Înființarea instituțiilor culturale rome, conform Strategiei de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2023-2027.
- Susținerea accesului la programe în limba maternă la radio și televiziune pentru toate minoritățile naționale, inclusiv prin creșterea sprijinului financiar necesar funcționării adecvate a redacțiilor minorităților, extinderea accesului la emisiunile în limbile minorităților sau pentru minorități în zonele în care nu există acoperire, prin identificarea frecvențelor locale libere și amplificarea celor existente, după caz.
- Eficientizarea activității de raportare periodică cu privire la aplicarea convențiilor la care România este parte care privesc drepturile persoanelor care aparțin minorităților naționale astfel încât să se asigure implementarea eficientă și raportarea neîntârziată a obligațiilor asumate prin instrumentele juridice menționate.
- Îmbunătățirea mecanismelor de retrocedare a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada comunistă, astfel încât să asigure soluționarea cât mai rapidă și corectă a cererilor de retrocedare depuse în condițiile legii, în baza principiului restitutio in integrum.

În vederea asigurării și consolidării relațiilor de încredere și respect reciproc dintre majoritate și minorități, Guvernul României se angajează să colaboreze cu reprezentanții minorităților naționale în vederea identificării și soluționării problemelor cu care acestea se confruntă, inclusiv prin:

- Consultarea politică a minorităților naționale atât la nivel național, cât și la nivel local, precum și asigurarea și aplicarea cadrului legal pentru facilitarea participării minorităților naționale la viața publică.
- Facilitarea dialogului între minoritățile naționale și majoritate în vederea reconcilierii istorice.

În scopul prevenirii și combaterii oricăror forme de antisemitism, xenofobie, rasism, șovinism și altor forme de intoleranță, a discursului de ură îndreptat împotriva diferitelor grupuri, Guvernul României se va implica activ, inclusiv prin:

- Luarea de măsuri, pentru informarea populației cu privire la Holocaust și sclavie, în special prin completarea programelor școlare și prin realizarea de campanii de informare.
- Integrarea obligatorie în curriculumul școlar a educației interculturale precum și asigurarea/mărirea fondurilor pentru proiectele școlare și comunitare menite să

promoveze interculturalitatea și diversitatea etnică, ca resurse și valori esențiale ale societății românești.

- Aprobarea unor linii directoare/unui cod de conduită cu privire la conduita demnitarilor și funcționarilor publici în scopul prevenirii discursului de ură.
- Dezvoltarea și promovarea diversității culturale în scopul eliminării prejudecăților și recunoașterii valorilor comune, prin organizarea de programe și campanii.
- Continuarea sprijinului pentru Programul național de asistență socială și medicală pentru supraviețuitorii Holocaustului.
- Monitorizarea permanentă a aplicării în mod corespunzător a legislației referitoare la combaterea antisemitismului, asigurarea implicării directe a comunității evreiești în elaborarea, realizarea și implementarea de politici publice de prevenire și combatere a antisemitismului.
- Informarea și conștientizarea publică cu privire la atitudinile antirome generatoare de discurs incitator la ură sau de infracțiuni motivate de ură etnică și rasială, prin organizarea anuală, de instituțiile responsabile, de programe și campanii, precum și cooptarea societății civile în aceste demersuri.

Iunie 2023